

**Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének
122/2024 (XI.27.)
önkormányzati határozata**

Nyírbátor Város településfejlesztési koncepció módosításáról

A Képviselő-testület

1. A település közigazgatási területére készített településfejlesztési koncepció 2024. évi módosítását jelen határozat 1. melléklete szerinti tartalommal megtárgyalta és elfogadja.

Máté Antal
polgármester

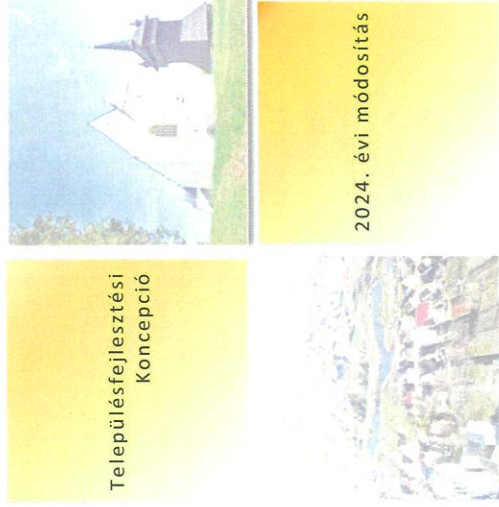
K.m.f

Badics Ildikó
jegyző

Nyírbátor Város Településrendezési Tervének készítéséhez

Tervező:
Art Vital Tervező, Építő és Kereskedelmi
Kft.
(C-15-1062)
2018.

Tervező 2024. évi módosítás
URBAN Linea Tervező és
Szolgáltató Kft.
(C-15-1140)
2024.

Külzetlap

2018. évi Településfejlesztési Konceptió elkészítése

Település tervező/ Építész vezető tervező

.....
Végfi József
TT-15-0023
É/1-15-0124

Település tervező / projektvezető:

.....
Labbancz András
TT-15-0378

Tervező munkatárs:

.....
Ugochukwu Georgina

Szerkesztő:

.....
Barkasi Richard

Társadalompolitikai szakértő:

.....
Papp György
társadalompolitikai
szakértő

Közreműködők:

Máté Antal
Nyírbátor Város
polgármestere

Pappné dr. Fülöp Enikő
Nyírbátor Város
jegyző

Marosán Andrea
Nyírbátor Város
önk. főépítész

Sipos Gábor
Nyírbátor Város
Városfejlesztési Csoport

Kulcsetlap
2024. évi módosítás

Tartalomjegyzék

Településrendező tervező:

Labbanz András
ökl. településmérnök
terület-, és településfejlesztési
szakértő
TT-15 - 0378

Tervező munkatárs:

Ujochukwu Georgina
Településrendező,
terület- és településfejlesztési
szakértő

Társadalompolitikai szakértő:

Papp György
társadalompolitikai szakértő

Ügyvezető igazgató:

Labbanz András

ELŐSZÓ A 2024. ÉVI MÓDOSÍTÁSHOZ	7
A Településfejlesztési koncepció módosításának indoklása:.....	8
Közlekedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont).....	8
Megváltozott gazdasági, társadalmi környezet.....	8
A 2024. ÉVI MÓDOSÍTÁS	9
Nyírbátor Városra jellemző tendenciák az elmúlt időszakban.....	10
A Településfejlesztési koncepció célrendszerének illeszkedés-vizsgálata hatályos magasabb rendű stratégikához.....	16
Nemzetközi szintű fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés.....	16
Nemzeti szintű fejlesztési programokhoz való illeszkedés - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció (OFTK).....	16
Kapcsolódás a vármegyeyel területfejlesztési dokumentumokhoz.....	18
CÉLRENDSZER MÓDOSÍTÁS – 2024	21
Átfogó és részcélok módosítása – 2024.....	22
Egyes részcélok kiegészítése, módosítása – 2024.....	24
A „Közlekedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont)” rövid bemutatása.....	24
Kiegészített részcélok – 2024.....	24
BEVEZETÉS	27
Jogszabályi háttér.....	29
Tervi háttér.....	29
1. KIHÍVÁSOK	30
2. JÖVŐKÉP	33
2.1. Nyírbátor Város jövőképe a társadalmi, gazdasági, táj, természeti és épített környezetére vonatközán.....	34
2.2. Nyírbátor Város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	38
2.3. A településfejlesztési elvek.....	40
3. CÉLOK	41
3.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok.....	42
3.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása.....	44
3.2.1. Részcélok és beavatkozások.....	44
3.2.1.1. A „GAZDAGODÓ VÁROS - A város és vonzáskörzete lakosságának munkát adó gazdasági központ” átfogó cél rész céljai és beavatkozásai.....	45
3.2.1.2. A „LAKHATÓ VÁROS - Jól színelvonalú, fenntartható lakókörnyezet, vonzó városközpont” átfogó cél rész céljai és beavatkozásai.....	55

3.2.1.3. A „GONDOSKODÓ VÁROS - Jövőjében bizó, nyitott, szolidáris fenntartható társadalom” átfogó cél rész céljai és beavatkozásai	67
3.2.2. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	73
3.2.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	74
3.3. Településfejlesztési koncepció (TK) és integrált településfejlesztési stratégia (ITS) célrendszereinek összefüggés-vizsgálata	76
3.3.1. Az integrált településfejlesztési stratégia (ITS) átfogó céljai	76
3.3.2. Településfejlesztési koncepció (TK) és integrált településfejlesztési stratégia (ITS) célrendszereinek összefüggés-vizsgálata	77
3.4. A célrendszer illeszkedése az Európai Unió, a hazai és a megyei fejlesztési célokhoz	79
3.4.1. EU 2020 stratégia	79
3.4.2. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció (OFTK)	80
3.4.3. Szabolcs – Szatmár – Bereg Megye Területfejlesztési koncepciója	81
4. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	82
4.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	83
4.2. A meghatározott területi igényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	86
4.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	88
5. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZE ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE	100

Nyírbátor Város Településfejlesztési Koncepció 2024. évi módosítás

Tervező 2024. évi módosítás:

URBAN Linea Tervező és Szolgáltató Kft.
(C-15-1140)
2024.

A Településfejlesztési Konceptió módosításának indoklása:

Nyírbátor Város Önkormányzata hatályos településrendezési eszközeinek (25/2022. (III. 25) számú határozat, Nyírbátor Város Településszerkezeti tervének és szerkezeti terv leírásának elfogadásáról valamint 5/2022. (III. 25) számú rendelet, Nyírbátor Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozás Tervének elfogadásáról szóló határozat illetve rendelet) módosítását tervezi *[Módosítások III. – 2024 – 1. és 2. beadv. pont¹]*. A rendezési terv módosításának végső szakmai véleményvezérsi dokumentációjának részeként a hatályban lévő Településfejlesztési Konceptió módosítása is indokolt.

Közelkedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavakozási pont)

Nyírbátor Városa az alábbi jelentős fejlesztés végrehajtását tervezi:

Települési szintű közösségi közlekedési, és településrész szintű szociális, egészségügyi, közbiztonsági (pl. közösségi ház, közösségi játszótérrel, ... stb.) fejlesztések elhelyezése tervezett az Akácfa utca keleti végén az 1659/1.-1663 hrsz-ek távlati ütemezett felhasználásával, kapcsolódva a 1656-1658 hrsz-ek tervezett zöldterületéhez. A közösségi fejlesztések által elfoglalni kívánt terület övezeti átsorolása kertvárosias lakó építési övezetből, településközpont építési övezetbe.

A fejlesztés komplexitása és szerteágazó hatása (közlekedési, szociális és egészségügyi funkciók erősítése mellett Nyírbátor zöld infrastruktúrájának fejlesztésével) miatt szükséges a hatályos Településfejlesztési Konceptióhoz való illeszkedés vizsgálata.

Megváltozott gazdasági, társadalmi környezet

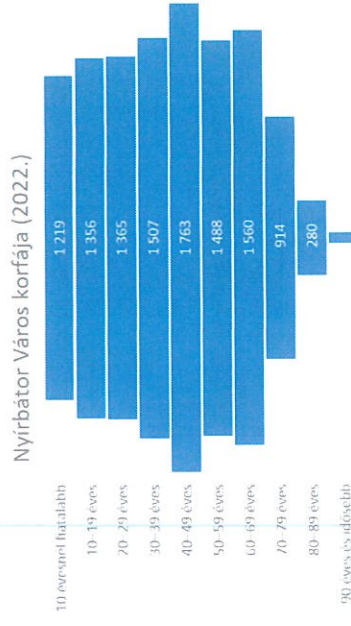
Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptiójának hatályba lépése óta eltelt időszakban számos gazdasági, társadalmi folyamat alakította a város belső és külső környezetét. A külső tények közül kiemelten megemlítendő a koronavírus-járvány, amely kétségtelenül korunk legnagyobb gazdasági, társadalmi és egészségügyi kihívása volt, ezt a válsághelyzetet súlyosította az energetikai és pénzügyi válság is, majd az szomszédságunkban zajló orosz-ukrán háború. Ezen kihívásoknak Nyírbátor próbált megfelelni. Az Európai Unió és Magyarország új fejlesztési keretek megalkotásával is igyekszik ezen kihívásokkal megküzdni. A Településfejlesztési Konceptió 2024. évi módosítása során ezen új értelmezési keretekhez történő illeszkedés – vizsgálatok is megtörténtek.

A megváltozott környezethez való alkalmazkodás érdekében szükséges, hogy erősítsük Nyírbátor gazdasági és társadalmi rezilienciáját, vagyis alkalmazkodó képességét. Tekintettel arra, hogy a hátrányosabb helyzetű társadalmi csoportok sérülékenyebbek, többek között a lakhatási, foglalkoztatási körülményekből és egészségügyi kapacitások egyensúlyiából eredő nagyobb társadalmi és egészségügyi kitertségű, szükséges ezek csökkentése a marginalizálódott társadalmi rétegek rezilienciájának növelése. A megvalósítani tervezett beavatkozások nagy mértékben hozzájárulnak a helyi a társadalom ellenállóképességének (rezilienciájának) erősítéséhez.

Nyírbátor Városra jellemző tendenciák az elmúlt időszakban

A Központi Statisztikai Hivatal 2022. év őszén végzett népszámlálást, amelyet az egész országban egy időben, azonos tartalommal és egységes módszertani alapon hajtottak végre, kiterjed minden lakásra és személyre. A népszámlálás révén pontos és részletes képet kaphatunk hazánk népességének nagyságáról, demográfiai jellemzőiről, egészségi állapotáról, iskolázottságáról, foglalkoztatottságáról, nemzetiségi és vallási összetételéről, élet- és lakáskörülményeiről. A 2022. évi népszámlálás adatai szerint Nyírbátor Városát 11 494 fő lakta a népszámlálás időpontjában. A település korfaját az alábbi ábra szemlélteti:

Nyírbátor Város korfája (2022.)

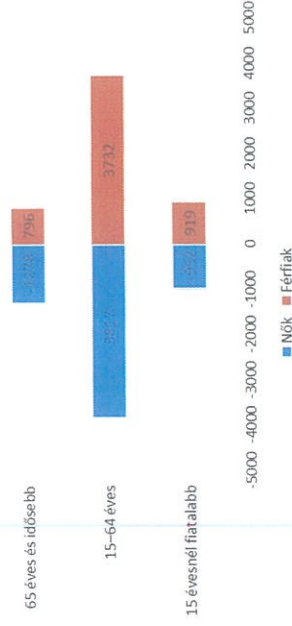

(Forrás: KSH – 2022. évi népszámlálás; saját szerkesztés)

A Város népessége csökkenő, 2001. évi census alkalmával még 13 433 fő, míg a 2011. évi népszámláláskor már csak 12.719 fő került regisztrálásra- A 2022. évi adatok alapján lakosság 52,6%-a nő, a település korfáját nemenkénti bontásban az alábbi ábra szemlélteti.

Nyírbátor Város korfája nemenkénti bontásban(2022.)

Nyírbátor népesség nemenkénti korösszetétel (2022.)

(Forrás: KSH – 2022. évi népszámlálás; saját szerkesztés)

A csökkenő lakosságszám egyik alapvető oka a természetes szaporodás negatív egyenlege. Nyírbátor Városra is jellemző az az országos tendencia, hogy egyre kevesebb gyermek születik. A gyermekvállalás visszaezése több tényezőre is visszavezethető, de a bevezetésben kifejtett külső tényezők (világinvándorlás, gazdasági válság, közeli háború) egyértelműen negatívan befolyásolja azt.

Természetes szaporodás, fogyás

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelek)	2019	2020	2021	2022	2023
	-1,5	-2,9	-1,8	-3,2	0,4

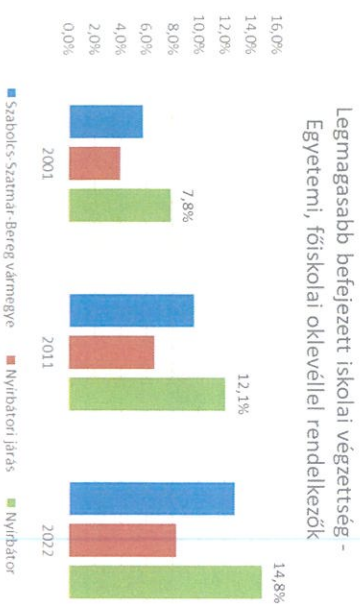
A népességcsökkenés további fontos okozója, hogy rendre többben költöznek el a városból, mint ahányan esetleg odaköltöznek. Vándorlási egyenleg értékét az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők különbsége adja (ezer lakosra vetítve). Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a belső vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy egy adott település népessége valamely évben hány ezrelékkal nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében. Az elmúlt évek tendencia szerűen negatív vándorlási egyenleg mutatóknak a lentiek szertni:

Belföldi vándorlási egyenleg

Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelek)	2019	2020	2021	2022	2023
	-10,3	-15,8	1,4	-9,7	-17,5

A lakosság képzettsége javuló tendenciát mutat. A lenti ábrán az elmúlt három országos népszámláláskori adatok tekinthetők meg, referencia értéként Nyírbátorra vonatkozó adatokon túl a vármegyei és a járási adatsorokkal kiegészítve. Megjegyzendő, hogy a vármegye egyik decentrumának tekintett Nyírbátor – hasonlóan a többi nagyobb vármegyei településhez – tömöríti a magasabb végzettségű lakosságot, míg a kis településeken – megfelelő munkalehetőség hiján – eleve alacsonyabb a magasán képzettek aránya.

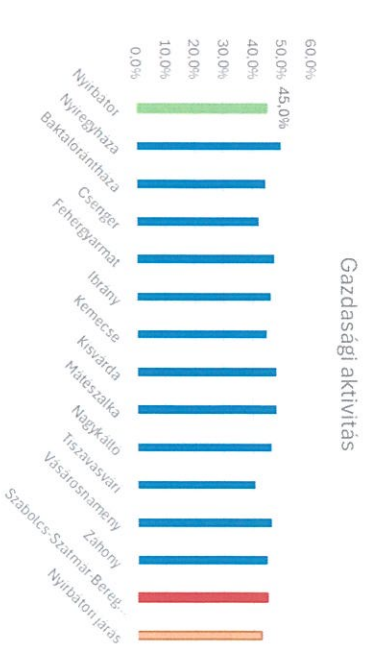
Legmagasabb befejezett iskolai végzettség (2022.)

(Forrás: KSH – 2022. évi népszámlálás, saját szerkesztés)

A 2022. évi népszámlálás során felmérésre került a lakosság gazdasági aktivitása is. A 2022. évi census alkalmával a településen 4564 darab háztartást regisztráltak, ezek közül 1461 darab háztartásnál (a háztartások 32,01%-ában (!) nincs foglalkoztatott a háztartásban. Az 20 évben (az megelőző kettő országos népszámlálás adatai alapján) a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya csökkent, de így is szignifikánsan magas ez az érték. Nyírbátorban az aktív korúak 45,0%-a tekinthető gazdaságilag aktívoknak. Ezzel az értékkel a település a vármegyei járásszékhelyek által képviselt gazdasági aktivitási átlaghoz illeszkedik.

Gazdasági aktivitás (2022.)

(Forrás: KSH – 2022. évi népszámlálás, saját szerkesztés)

A lakosság 13,1%-ának legmagasabb befejezett iskolai végzettsége az általános iskola 8. évfolyama, középfokú végzettséggel, szakmával sem rendelkezik. A lakosság képzettségi mutatói bár javuló tendenciát mutatnak, az országos értékektől még sajnos elmaradók. Többek között emiatt is elmondható, hogy a magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya sajnos alacsony. Referencia értéként a megyeszékhely adatai szerepelnek a lenti táblázatban, melyhez megjegyzendő, hogy az országos és a fővárosi átlaghoz képest alacsonyabb értékekkel bír.

Magas presztízsű foglalkoztatási csoportok

Magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)	2019	2020	2021	2022	2023
Nyírbátor	15,9	16,7	19,8	19,9	20,1
Nyíregyháza	27,2	27,9	32,6	33,2	33,1

(Forrás: TEIR, saját szerkesztés)

A magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak arányának alacsony értékéből is adódóan az egy lakosra jutó SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem alacsony: a járási értékekhez képest magas, de az országos értékektől jelentősen elmarad. A vármegye és így Nyírbátor Város lakosainak iskolázottsági, képzettségi viszonyainak az országosnál lényegesen kedvezőtlenebb alakulásában lényegi összefüggés mutatható ki a változás és a munkamegosztás hierarchikus szerkezetének változása (a vezető állású- és értelmiségi foglalkozási státuszok kinalatának beszűkülésével) és a vándorlási intenzitása között, ami azt sejteti, hogy a megfelelő munkamegosztási státuszok hiányában más képzettségi rétegeknél tömegesebbé vált a felsőfokú végzettségűek, az értelmiségiek elvándorlása, továbbá be- ill. visszaköltözésének elmaradása. Továbbá ismert, hogy

számos magas beosztásban a városban dolgozó lakhelyűl nem választja Nyírbátort, akár a 30-40 kilométeres távolságban lévő Nyíregyházáról is ingázva vállalnak munkát a településen.

Egy lakosra jutó SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem (Ft)

	2019	2020	2021	2022
Egy lakosra jutó SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem (Ft)	1 318 921	1 386 940,6	1 550 854,4	1 882 052,1
Nyírbátor	1 570 922	1 684 631,7	1 904 525,2	2 320 714,3
Nyíregyháza				

(Forrás: TEIR; saját szerkesztés)

Nyírbátor helyi gazdasági relatív erős, ezt tükrözi, hogy naponta bejáró foglalkoztatottak száma magas, amely az országos népszámlálások közötti időszakban szignifikánsan nőtt is, ahogy a lenti táblázat mutatja.

Foglalkoztatottak (2022.)

A foglalkoztatott népesség településenként	2011	2022
Foglalkoztatottak száma	4 446	5 172
A helyben foglalkoztatottak száma	6 817	12 333
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak száma	3 717	3 977
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma	729	1 195
A naponta bejáró foglalkoztatottak száma	3 100	8 356

(Forrás: KSH – 2022. évi népszámlálás; saját szerkesztés)

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat tartja nyilván a munkanélküli lakosságot. Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény napnali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart. Az elmúlt időszakban Nyírbátor tekintetében az alábbi adatsorok jellemzik a települési munkanélküliséget:

Munkanélküliségi adatok

	Nyilvántartott össz. fő	Foly. nyilv. hossz>365 nap	Munkav. korú népes. fő	Relatív mutató %	Arányszám
2024. szeptember hó	585	305	7 499	7,80	2,13
2024. augusztus hó	628	303	7 499	8,37	2,33
2024. július hó	673	303	7 499	8,97	2,50

(Forrás: NFSZ; saját szerkesztés)

A táblázat értelmezéséhez megjegyzendő, hogy munkavégzésre alkalmas korú népesség alatt a KSH népszámlálási ill. népességnyilvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerinti 15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma értéket értjük. A táblázatban szereplő relatív mutató az adott településen – esetünkben Nyírbátor – a nyilvántartott álláskeresők arányát jelzi a munkavállalási korú népesség %-ában. Az arányszám mutatja meg a relatív mutatók az országos relatív mutatóhoz viszonyított arányát, amely Nyírbátor esetében több, mint kétszeres értékkel bír.

A munkaerőpiacon nehezebben helyezkednek el azok, akik alacsony iskolai végzettséggel bírnak. Sajnos Nyírbátor esetében igen magas azoknak az álláskeresőknek az aránya, akik legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel bírnak. nyilvántartott álláskeresők nagy része csupán általános iskolai

végzettséggel rendelkeznek. Az alacsony végzettség, a szakképzettség hiánya hátrányt jelent a munkaerő-piacon. A munkaügyi központ képzésekkel, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik reintegrálni az álláskeresőket a munka világába. Az alacsony iskolázottsági szint beszűkíti a munkahelyhez jutás lehetőségét. A változás egyik feltétele a képzettség megszerzése. A településen élő tartós munkanélküliek jövedelmi helyzete nem teszi lehetővé az iskolába járást, aminek egyik oka az anyagiakban keresendő. A képzés ideje alatt ugyanis elesnének az alkalmi munkából származó jövedelemtől. A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú munka támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elvesztik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

Legfeljebb 8 általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők

Legfeljebb 8 általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék)	2019	2020	2021	2022	2023
	72	66,5	69,9	67,9	66,3

(Forrás: TEIR; saját szerkesztés)

A lakosság relatív alacsonyabb iskolai végzettsége miatt is lehetséges, hogy a nyírbátoriak közül igen kevesen végeznek magas szintű digitális tevékenységet.

Digitális tevékenység (2022.)

Digitális tevékenység - Magas szintű digitális tevékenységet végez

(Forrás: KSH – 2022. évi népszámlálás; saját szerkesztés)

A 2022. évi népszámlálás alapján Nyírbátorban 4827 darab lakás volt, ebből lakott lakás 4564 darab volt. A lakásépítés az elmúlt időszakban Nyírbátorban is visszaszorult, 2001–2010 között 2030 darab, 2010 után 154 darab lakás épült a településen. A lakások közül 3033 darab összkomfortos. Jelentős azonban sajnos az alacsony komfort fokozatú lakások aránya.

Alacsony komfort fokozatú lakások

Alacsony komfort fokozatú lakások és lakott üdülőök aránya (százalék)	2022
Nyírbátor	4,7
Nyíregyháza	1,6

(Forrás: KSH – 2022. évi népszámlálás; saját szerkesztés)

Nyírbátor Városra vonatkozó Friss adatokból is megállapítható az a szükséglet, hogy a település humán infrastruktúrájának fejlesztése fontos feladat továbbra is. A tervezett beavatkozás ehhez egyértelműen hozzájárul.

A beavatkozás megvalósulása segíti a települést abban, hogy a folyamatosan változó külső környezetben és az egyre élesedő hazai és nemzetközi versenyhelyzetben a rezilienciája erősödjön Nyírbátorra. A megőrsített humán infrastruktúra hatékonyabb abszorpciót eredményez, egy esetleges negatív társadalmi hatást már jelenleg is jó eséllyel ki tud védeni a város és gyorsan tud regenerálódni. Az egészségügyi és szociális ellátó intézmények számára a beavatkozás révén optimálisabb elhelyezése lenne, növelve ezzel a humán rendszer adaptációját, rugalmas alkalmazkodását.

A szolgáltatások alapvető elemeit a települési önkormányzatok biztosítják. Nyírbátor Város felismerve lehetőségeit és kötelezettségeit az inkluzív és minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés javítása az oktatás, a képzés és az egészség életen át tartó tanulás területén, a társadalmi reziliencia növelése érdekében tervezti a nevezett beavatkozás megvalósítását.

A Településfejlesztési Konceptió célrendszerének illeszkedés-vizsgálata hatályos magasabb rendű stratégiákhoz

Nemzetközi szintű fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Szükséges, hogy Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptió (módosítás 2024.) átfogó- és részlejteli teljes mértékben összhangban álljon az Európai Unió 2021-2027-es időszakra vonatkozó szakpolitikai célkitűzéseivel. Az Európai Parlament és a Tanács vonatkozó CPR rendelettervezete (COM/2018/375 final, 2018/0196(COD)) határozta meg a 2021-2027 közötti időszak 5 szakpolitikai célkitűzését:

- Intelligensebb Európa – innovatív és intelligens gazdasági átalakulás,
- Zöldebb, karbonszegény Európa – tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a kockázatmegelőzés és -kezelés
- Jobban összekapcsolt Európa – mobilitás és regionális IKT-összekapcsoltság,
- Szociálisabb Európa – a szociális jogok európai pillérének végrehajtása,
- A polgárokhoz közelebb álló Európa – a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztése helyi kezdeményezések révén.

Az alábbi táblázat bemutatja, hogy az egyes európai uniós célkitűzésekhez mely nyírbátori célok illeszkednek.

EU szakpolitikai célkitűzésekkel való illeszkedésvizsgálat

EU szakpolitikai célkitűzés	Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptió (módosítás 2024.) átfogó céljai		
	GAZDAGODÓ VÁROS	LAKHATÓ VÁROS	GONDOSKODÓ VÁROS
(1) Intelligensebb Európa	●●	●●	●
(2) Zöldebb, karbonszegény Európa	●●	●	●
(3) Jobban összekapcsolt Európa	●	●	●
(4) Szociálisabb Európa		●	●●
(5) A polgárhoz közelebb álló Európa		●	●●

●●	Erős koherencia
●●	Közepes koherencia
●	Gyenge koherencia
○	Nincs koherencia

(Forrás: saját szerkesztés)

Nemzeti szintű fejlesztési programokhoz való illeszkedés - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

A Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg.

A konceptió jövőképe szerint Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azaz összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Az OFTK-ban megfogalmazott magasabb rendű jövőképhez, célokhoz és elvekhez Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptió (módosítás 2024.) átfogó- és rész céljai teljes mértékben összhangban álljanak. Az OFTK és az Fejlesztési terv közötti összhangot a következő táblázat ismerteti.

Illeszkedésvizsgálat az OFTK célrendszeréhez

OFTK	Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptió (módosítás 2024.) átfogó céljai		
	GAZDAGODÓ VÁROS	LAKHATÓ VÁROS	GONDOSKODÓ VÁROS
	Átfogó fejlesztési célok		
Értéktantermő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	●●		○
Népessédsi fordulat, egészséges és megújuló társadalom.		●	●●
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	○	●●	
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	●	○	○
Szakkpolitikákban érvényesítendő specifikus célok			
Versenyképes, innovatív gazdaság	●●		
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	●●	○	○
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás	●●		○
Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I	●●		
Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom		●	●●
Jó állam: szolgáltató állam és biztonság		○	○
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	●	○	
	●●		Erős koherencia
	●		Közepes koherencia
	○		Gyenge koherencia
			Nincs koherencia

(Forrás: saját szerkesztés)

Kapcsolódás a vármegyei területfejlesztési dokumentumokhoz

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) határozza meg részletesen a vármegyei önkormányzatok területfejlesztéssel kapcsolatos feladat- és hatáskörét. A Tftv. 11. § (1) bekezdése a területfejlesztési feladatok kapcsán írja elő, hogy a vármegyei önkormányzatnak a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása körében az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a vármegye területfejlesztési koncepcióját és területfejlesztési programját. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése szerint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A törvény alapján a területfejlesztés lett a vármegyek (megyei önkormányzatok) egyik legfontosabb feladata, amelyet a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény későbbi módosításai tovább erősítettek. A 2021. évi kiemelt feladata az átfogó céljait tekintve 2030-ig érvényes területfejlesztési koncepció felülvizsgálata és aktualizálása, valamint a 2021-2027-es időszakra új területfejlesztési program (stratégiai és operatív programrészek) kidolgozása.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027 c. dokumentum 1.0 verzióját 2021. június 15-én hagyta jóvá a Pénzügyminisztérium, majd a Közigyűlés 48/2021. (VI.28.) önkormányzati határozatával fogadta el.

2023. I. negyedévében a Miniszterelnökség Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárságának kezdeményezésére és koordinációjával megkezdődött a 2021-2027-es időszakra vonatkozó vármegyei integrált területi programok (ITP-k) újabb felülvizsgálata. Az aktualizálást a TOP Plusz Európai Bizottság általi elfogadását megelőző kormányzati szintű egyeztetéseken a programban eszközölt jelentősebb módosítások tették szükségessé.

Az Irányító Hatósággal lezajlott folyamatos egyeztetések eredményeként elkészült az ITP 2.0 verziója. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közigyűlés 20/2023. (III.29.) határozata rögzíti a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Integrált Területi Programja 2021-2027 (2.0) című dokumentum elfogadását.

A decentralizált forráselosztás alapjául szolgáló Integrált Területi Programok kidolgozásának alapja a vármegye jelenlegi állapotának felmérését szolgáló helyzetfelmérés, és az arra alapozott fejlesztési koncepció megalkotása volt. A 2021-2027. közötti programozási ciklus előkészítéséhez Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye Közgyűlése is megalkotta és elfogadta az alábbi dokumentumokat:

- Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei területfejlesztési koncepció (társadalmi egyeztetés utáni változat) – 2021.02.26.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Stratégiai Programja (társadalmi egyeztetés utáni változat) – 2021.05.06.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Operatív Programja (társadalmi egyeztetés utáni változat) – 2021.05.06.

Vármegyei Területfejlesztési Program 2021-2027 célrendszere

Vármegyei Területfejlesztési Program 2021-2027 célrendszere	
Átfogó célok	Az aktív megye (Értéktantermő foglalkoztatás és az aktivitás növelése)
Átfogó célok	A szolidáris megye (A mélyszegénység felszámolása és a leszakadó térségek felzárkóztatása)
Átfogó célok	A vonzó megye (Vonzó természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági környezet megteremtése)
Stratégiai célok	Tematikus Versenyképes élelmiszergazdaság (Az agrárgazdaság erősítése fókuszált módon)
Stratégiai célok	Tematikus Zöld megye (Zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás)

Átfogó és részcélok módosítása – 2024.

Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptójában lévő átfogó és részcélok a 2024. évi módosítása során azonos célrendszerként kerülnek meghatározásra. Az egyes átfogó és részcélok relevanciája a módosítás eredményeként meglévőnek bizonyult. Az egyes átfogó és részcélokat a módosítás változtatlan megnevezéssel rögzíti, alábbiak szerint:

GAZDAGODÓ VÁROS

A város és vonzáskörzete lakosságának munkát adó gazdasági központ

Nyírbátor Város gazdaságfejlesztési célkitűzéseit az „GAZDAGODÓ VÁROS - A város és vonzáskörzete lakosságának munkát adó gazdasági központ” átfogó cél rögzíti, melyet a 2024. évi módosítás az alábbiak szerint erősít meg:

Részcélok	Módosítási státusz 2024.
Korszerű, hatékony ipar (1.1. rész cél)	Adott rész cél módosítás nélkül része marad a Konceptciónak. A tervezett beavatkozás (Közlekedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont) nem kapcsolódik közvetlenül az adott rész célhoz, annak módosítása, kiegészítése nem indokolt.
Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság (1.2. rész cél)	Adott rész cél módosítás nélkül része marad a Konceptciónak. A tervezett beavatkozás (Közlekedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont) nem kapcsolódik közvetlenül az adott rész célhoz, annak módosítása, kiegészítése nem indokolt.
A gazdaságfejlesztés támogatása "soft" programokkal (1.3. rész cél)	Adott rész cél módosítás nélkül része marad a Konceptciónak. A tervezett beavatkozás (Közlekedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont) nem kapcsolódik közvetlenül az adott rész célhoz, annak módosítása, kiegészítése nem indokolt.
Turisztikai fejlesztések és a kapcsolódó szolgáltatások (szuprastruktúra) fejlesztése (1.4. rész cél)	Adott rész cél módosítás nélkül része marad a Konceptciónak. A tervezett beavatkozás (Közlekedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont) nem kapcsolódik közvetlenül az adott rész célhoz, annak módosítása, kiegészítése nem indokolt.

LAKHATÓ VÁROS

Jó színvonalú, fenntartható lakókörnyezet, vonzó városközpont

Nyírbátor Város épített és természeti környezettel kapcsolatos célkitűzéseit a „LAKHATÓ VÁROS - Jó színvonalú, fenntartható lakókörnyezet, vonzó városközpont” átfogó cél rögzíti, melyet a 2024. évi módosítás az alábbiak szerint erősít meg:

Részcélok	Módosítási státusz 2024.
Minőségi lakókörnyezet megteremtése (2.1. rész cél)	A rész célban megfogalmazott elvárásokhoz, fejlesztési irányokhoz illeszkedik a tervezett beavatkozás (Közlekedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont)), emiatt a rész cél releváns.

Részciólok	Módosítási státusz 2024.
A környezet védelme (2.2. részcéli)	A beavatkozás a zöld infrastruktúra fejlesztését is szolgálja, hozzájárulva a „A környezet védelme (2.2. részcéli) ” részciókban foglalt jövőkép eléréséhez. A részcéli releváns.
A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme, külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület-felhasználás (2.3. részcéli)	A részcióban megfogalmazott elvárásokhoz, fejlesztési irányokhoz illeszkedik a tervezett beavatkozás (Közelkedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont)), emiatt a részcéli releváns.
Megújuló energiaforrások részarányának növelése és energiatékony építés (2.4. részcéli)	Közvetlen kapcsolódás mutatható ki: a beavatkozás során az egyes épületek kivitelezése során szükséges a megújuló energiaforrások arányának növelésére törekedni. Adott részcéli módosítás nélkül része marad a koncepciónak. A tervezett beavatkozás (Közelkedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont) közvetlenül kapcsolódik közvetlenül az adott részcióhoz, annak módosítása, kiegészítése nem indokolt.
Helyi és térségi közlekedési rendszer fejlesztése, modernizálása (2.5. részcéli)	Közvetlen kapcsolódás mutatható ki: a beavatkozási terület közelében lévő tömegközlekedés tekintetében. Adott részcéli módosítás nélkül része marad a koncepciónak. A tervezett beavatkozás (Közelkedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont) közvetlenül kapcsolódik közvetlenül az adott részcióhoz, annak módosítása, kiegészítése nem indokolt.

GONDOSKODÓ VÁROS

Jövőjében bizó, nyitott, szolidáris fenntartható társadalom

Nyírbátor Város társadalmi célkitűzéseit az „**GONDOSKODÓ VÁROS – Jövőjében bizó, nyitott, szolidáris fenntartható társadalom**” atfogo cél rögzíti, melyet a 2024. évi módosítás az alábbiak szerint erősít meg:

Részciólok	Módosítási státusz 2024.
Szolidáris és befogadó társadalom (3.1. részcéli)	Egyértelműen hozzájárul a „Közelkedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont)” beavatkozás a humán infrastruktúra fejlesztéséhez. A részcéli releváns.
Egészséges társadalom (3.2. részcéli)	Egyértelműen hozzájárul a „Közelkedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont)” beavatkozás a humán infrastruktúra fejlesztéséhez. A részcéli releváns.
Kulturális és képzett társadalom (3.3. részcéli)	Részben, közvetetten érintett részceli.

Egyes részciólok kiegészítése, módosítása – 2024.

A „Közelkedési és humán infrastruktúra komplex fejlesztése zöldfelületi rendszer erősítésével (Településrendezési terv 2024, évi III. módosítás 2. beavatkozási pont)” rövid bemutatása

A tervezési terület a belterületen, a vasútvonal (110. sz. vasútvonal), az Ady Endre utca, az Akácfa utca és a Gyulajai utca által közbe zárt tömbben helyezkedik el.

(Forrás: <https://ekoznu.e-epites.hu/alkalmazas/lokossag/menu/terkep/tojekoziatas/kozmuterkep>)

Települési szintű közösségi közlekedési, és településrész szintű szociális, egészségügyi, közbiztonsági (pl. közösségi ház, közösségi játszótérrel ...:stb.) fejlesztések elhelyezése tervezett az Akácfa utca keleti végén az 1659/1-1663 hrsz-ek távlati ütemezett felhasználásával, kapcsolódva a 1656-1658 hrsz-ek tervezett zöldterülethez. A közösségi fejlesztések által elfoglalni kívánt terület övezeti átSOROLÁSA kerntárosias lakó építési övezetből, településközpont építési övezetbe.

Kiegészített részciólok – 2024.

A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme, külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület-felhasználás (2.3. részcéli) kiegészítése – 2024:

A beavatkozás tartalma indukálja, hogy „A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme, külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület-felhasználás” megnevezésű 2.3. részceli kiegészítésre kerüljön az települési alközpontok témakörével, alábbiak szerint:

A városi közlekedés energiatárolása és környezeti terhelése mindenképp csökkentendő, azonban a járművek, buszok technológiai fejlesztése (üzemanyag-takarékos megoldások, kipufogógázok tisztítása, elektromos meghajtás), a városi közlekedési rendszerben a közösségi közlekedési arány minél nagyobb arányú megjelenése mellett a városrendezést indokolt fejlesztései is meg kell, hogy valósuljanak. Szükséges, hogy megteremtődjenek annak a feltételei, hogy a lakosság a szűkebb lakókörnyezetében a mindennapi szükségleteit minél hatékonyabban kielégíthesse, így csökkentve a napi utazások számát, hosszát. A kompakt és nagyobb lakóűrűségű városi elemek megléte mellett elengedhetetlen, hogy az egészségügyi, szociális, kulturális és nevelés –oktatási funkciók, kereskedelemnek egyaránt teret adó városzövezetek, vagyis települési alközpontok jöjjenek létre.

A környezet védelme (2.2. rész) Kiegészítése – 2024:

A beavatkozás kapcsolódik a 1656-1658 hrsz-ek tervezett zöldterületéhez, így a „A környezet védelme” megnevezésű 2.2. rész cél kiegészítésére kerül az alábbiakkal:

A modern és egészséges városi környezet elengedhetetlen eleme a magas minőségű zöldfelületek megléte, amelyek a kedvezőtlen klímaváltozás hatásait is mérsékelni tudják mikro- és makro szinten. A minimum zöldfelületi ellátottság WHO ajánlás alapján: 9 m²/lakos. Optimális zöldinfrastruktúra hálózat esetén lakott területeken 5 perc sétával (300 m-en belül) javasolt elérni rekreációs és ökológiai szolgáltatást nyújtó közparkot, zöldfelületet. Ezen területek egy része nemcsak zöldfelületi rendszer részeként, hanem a városi lakosság kellemes, biztonságos és egészséges szabadidő eltöltéséhez helyszínt biztosító rekreációs tereként szükséges, hogy funkcionáljanak. A zöldfelületi rendszer legnagyobb előnye, hogy egy-egy elemmel egyszerre több problémára is képes reagálni. (Például egyetlen fa egyszerre árnyékol, párolgatót és levegőt szűr, míg épített elemek közti szükségünk lenne egy épített árnyékoló tetőre, egy párapapura és egy légszűrő berendezésre, hogy mindezt nyújtani tudjuk.) A fentieken túl aktív teret biztosít a társadalmi részvételre, a választópolgárok bizalmának erősítésére. Rekreációs, kikapcsolódási lehetőségeket biztosít, hozzájárul a település lakóinak fizikai és mentális egészségének javulásához. Mindezzel vonzóvá teszi a települési környezetet és erősíti a polgárok kötődését, a népesség megtartását. A „zöldben” való tartózkodás mentális feltöltődést jelent. Kiemelten fontos, hogy nagyobb léptékű, nagy látogatottsággal rendelkező rendezvények, közösségi események megtartásához is megfelelő volumenű területi legyenek. Nyírbátor Város esetében szükséges a rekreációs zöldfelületi elemek számának és minőségének növelése.

A Településfejlesztési Konceptió 2024. évi módosítása a hatályos Településfejlesztési Konceptió célrendszerét megerősítette. Az egyes részciók a jelen fejezetben tett kiegészítésekkel együttesen kezelendők!

Tervező:
Art Vital Tervező, Építő és
Kereskedelmi Kft.
(C-15-1062)
2018.

Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptió 2018.

Jelen dokumentum Nyírbátor Város településfejlesztési koncepciója, amely a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” alapján készült. A város településfejlesztési koncepciója egy hosszútávra szóló dokumentum, amely kijelöli a város elérendő jövőképet a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.

Nyírbátor Város településfejlesztési koncepciója a vonatkozó előírásoknak megfelelően három fő fejezetre tagolódik:

- meghatározza a város gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet,
- megfogalmazza a jövőkép eléréséhez szükséges átfogó és részleolokat,
- összefoglalja a további tervezési feladatok kiinduló adatait

A 2014-2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerepe van a megfelelő módon előkészített, megalapozott településfejlesztési terveknek, így a településfejlesztési koncepciónak. A tervezési folyamat tétje jelentős:

- egyrészt a most kijelölendő irányok (milyen városban szeretnénk élni) hosszú távra meghatározzák városunk fejlődését, jövőjét;
- másrészt jelentős mértékben függ a tervezés sikerétől, hogy a 2014-2020-as EU-s tervezési időszakban milyen területeken mennyi forrás áll majd rendelkezésre Nyírbátor Város fejlesztésére, és hogy ezeket a forrásokat mennyire hatékonyan és eredményesen tudja a város felhasználni.

A jogszabályi beágyazottság alapján a Településfejlesztési koncepció „az épített környezet alakításáról és védelméről” szóló 1997. évi LXXVIII. törvény rendelkezései alapján az alábbi:

„2. § 27. pont: Településfejlesztési koncepció: a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszútávra meghatározó dokumentum.

9/A. § (1) A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezeti, társadalmi, gazdasági és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.

(2) Az integrált településfejlesztési stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

(3) A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a települési önkormányzat képviselő-testülete dologiá meg”

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, mely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatálon belüli koordinációjának megvalósítására.

Jogszabályi háttér

Nyírbátor Város településfejlesztési koncepciójának összeállítását helyzetfeltáró, elemző és értékelő munkafázisok alapulták meg. E fejlesztési dokumentumok elkészítésének alapja a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet illetve a Belügyminisztérium által kiadott „Útmutató a kis- és közepes városok számára az integrált településfejlesztési stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez” című segédlet. A koncepció összhangban van az Európa 2020 európai növekedési stratégiával, az Európai Unió 2014 – 2020-ra meghatározott Tematikus célkitűzéseivel, a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval, a Magyar Növekedési Tervvel és Szabolcs – Szatmár - Bereg Megye Területfejlesztési Koncepciójával.

- **Az EU 2020-as céljai:** energiahatékonyság növelése; megújuló energiaforrások arányának növelése; CO₂-kibocsátás csökkentése; foglalkoztatás növelése; szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége
- **A kohéziós politika 11 tematikus célja:**
 1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése
 2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése
 3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászlátai szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása
 4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban
 5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés
 6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése
 7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása
 8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása
 9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc
 10. Befektetés az oktatásba, készségeikbe és az élethosszig tartó tanulásba
 11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás
- **314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet**
- **1600/2012. (XII.17) Korm. határozat**
- **az Országos Fejlesztéspolitikai és Területfejlesztési Koncepció célrendszere (OFTK)**
- **a Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP) célrendszere,**
- **Szabolcs – Szatmár - Bereg megye területfejlesztési koncepciója,**
- **Szabolcs – Szatmár - Bereg megye területfejlesztési programja.**

Tervei háttér

- **44/2004 (VII. 15.) számú határozat, Nyírbátor Város módosított Településszerkezeti tervének és szerkezeti terv leírásának elfogadásáról**
- **8/2004. (VII.15.) rendelet, Nyírbátor Város módosított Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozás Tervének elfogadásáról**

Jelen tervezési időszakban Nyírbátor városának számos **európai és makroregionális szintű kihívással** kell szembenéznie, s megfogalmaznia az azokra adható **települési leptekező válaszait**. Az elmúlt években jelentős világgazdasági átalakulások zajlottak, s a legfontosabb törekvéssé a gazdasági válságból való kilábalás vált. Mindenközben egyes tevékenységek esetében (így például az ipari termelés területén) európai szerepvégzés tapasztalható, a kontinens – s vele együtt Magyarország – világgazdasági jelentősége átalakul. Ugyanakkor az infokommunikációs technológia fejlődésével és jelenlétével az utóbbi évtizedekben jelentős területi differenciálódás zajlott, egyes területeket a leszakadás jellemző, míg a központi helyek – így a közigazgatási városokak révén a járásszékhelyek is – felértékelődtek. Nyírbátor geográfiai elhelyezkedése révén az ország keleti, viszonylag perifériális részén fekszik, de jelentősen javult az elmúlt években a város közlekedés-földrajzi elhelyezkedése (M3 autópálya). A település a térség gazdasági értelemben is vett központjaként funkcionál. A helyi gazdaságra elaprózott vállalkozási szerkezet, a mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző.

A városvezetés hatékony és sikeres aktív helyi gazdaságfejlesztési és befektetés-ösztönzési tevékenységeket folytat, így magas kihatottságot ípari Parkkal és Inkubátorházzal jellemezhető a település, a betelepült vállalkozások foglalkoztatási kapacitása kiemelkedő, mely révén Nyírbátor kiemelkedő ingázási célpont. Az ipari Parkban azonban a rendelkezésre álló szabad kapacitások területe korlátozott, mely akadályozza az újabb jelentős befektetők megjelenését. Az európai és makroregionális kihívásokra Nyírbátor válasza egyrészt a gazdasági övezet fejlesztése, K+FH tevékenységek ösztönzése (az infokommunikációs technológián, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiáit) partergek bevonásával), a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok erősítése kell, hogy legyen. A városvezetés célja kell, hogy legyen, hogy az önkormányzati és a vállalkozó szféra közötti együttműködés erősödjön.

A következő évtizedekben kiemelt figyelmet kell fordítani a **klimaváltozás elbírálás és lokális hatására**, adaptációs és mitigációs stratégiákat kell alkotni. A klímaváltozás és egyéb globális környezeti problémák fokozódó környezetiadatoságra kell ösztönözni a társadalmat. A fenntarthatósági szemléletet ugyanakkor nemcsak környezeti, hanem társadalmi és gazdasági értelemben is érvényre kell juttatni. A fenntarthatósággal összefüggésben az élelmiszergazdaság felértékelődése figyelhető meg, melyből Magyarország települései egyértelműen profitálhatnak, ha megfelelően használják ki adottságaikat.

Nyírbátor magas erdősisítéssel, gazdag flóra- és faunavilággal és kielégítő környezeti állapottal (pl. víz- és levegőtisztaság) jellemezhető. A várost övező természeti környezet minőségi fenntartásával, az értékek védelmével és megőrzésével, valamint megfelelő hasznosításával, a megújuló energiaforrások széles körű felhasználásával a fenntarthatóság szempontjai és a klmaidaptációs szempontok érvényesülnek.

Nyírbátorban jelentősek a mezőgazdasági hagyományok, bár a mezőgazdasági terméteketek többsége alacsony minőségű, és a terméteketekre elaprózott birtokszerkezet jellemző. Cél az alternatív mezőgazdasági tevékenységek (bio mezőgazdasági termékek iránti kereslet növekedésével) ösztönzése, a birtokszerkezet optimalizálásával a mezőgazdasági tevékenységek káros hatásai csökkentendők.

A következő évek kihívásai között hangsúlyosan jelenik meg az Európai Unió beüli **mobilitás átalakulása**, mely – megfelelő intézkedések hiányában – Magyarországról továbbra is jelentős munkaerő elvándorlást eredményezhet. Makroregionális szinten erős gazdasági integrálódásra van szükség, s az erős nagyréségi **energiatülségesség enyhítésére**. Ezen célok mentén a települések is megrealizálhatják pozícióikat, az európai elvárásokhoz és folyamatokhoz alakíthatják gazdasági szerkezetüket, s törekedhetnek a **helyi energiátülségesség csökkentésére** (pl. alternatív energiaforrások alkalmazásával). A következő időszakban Kátelek-Közép-Európában is a **határmentiség folyamatok felértékelődése** várható, a korábban hátrányos helyzetű határmenti települések gazdasági pozíciói javulhatnak a határon átnyúló, interregionális kapcsolatok élénkítésével.

Nyírbátor városvezetésének, a vállalkozásának és civil szervezetének határmenti partnerségeinek erősítése, intenzívebb tételre valamint a város logisztikai szerepkörének erősítése fontos célkitűzés kell, hogy legyen. Fontos a határ menti gazdasági kapcsolatok bővítése, a határon átnyúló intézményesült együttműködések erősítése, pozitív arculat kialakítása és megőrzése a potenciális nemzetközi célcsoportok körében (pl. befektetők, vállalkozások, turisták).

Nyírbátor számára az elkövetkező évek egyik legfontosabb kihívása, hogy miként tudja mérsékelni a fosszilis energiáforrásoktól való függőségét. Ennek elsődleges eszközei az energiatakarékosság növelése, valamint a megújuló energiaforrások széleskörű használata. A város az alternatív energiák hasznosítása szempontjából kedvező adottságokkal rendelkezik (termálvíz, napenergia, földhő). Ezek tudatos és bővíthető használatával Nyírbátor a megújuló energia hazai és nemzetközi minitavárossá válhat, ami a növekvő hírnév mellett az önkormányzati, lakossági és vállalati közti hiadások csökkentését is eredményezheti.

Magyarországon a nagyréségi közlekedési infrastruktúra fejlődése komoly változásokat hozhat a versenyképesség vonatkozásában, ugyanakkor továbbra is kiemelt célként fogalmazható meg egyes települések **elérhetőségének javítása**. A globális és európai folyamatok következményeként a helyi erőforrások felértékelődése várható, nemcsak gazdasági (pl. energiagazdasági), hanem társadalmi értelemben is.

Nyírbátor jól szervezett közösségi közlekedéssel bír, cél a környezetbarát közlekedési módok arányának növelése, ösztönzése. Nyírbátor gazdaságának további megerősítésével a fokozódni fogó mikroközponi szerepe, és ez a városba iránnyuló személy- és teherforgalom növekedését vonja maga után, így a város külső és belső közlekedési felkötéleinek és elérhetőségének javítása folyamatos kihívások elé állítja a települést.

A következő időszakban a **népességcsökkenés, az elöregedés, a migráció** következtében növekvő szociális problémák kezelését, a **felhalmozatlatoztvári szint javítását**, és a helyi lakosság tudásának jobb kihasználását is ösztönözni kell. Nyírbátor városának legfőbb társadalmi kihívásai többek között a szelektív elvándorlás mértékének folyamatos növekedése (a fiatal, képzettebb munkavállalói rétegek folyamatos elvándorlása, csökkenése), az előregedő korra, a gazdaságtalig inaktív lakosok és a hátrányos helyzetű roma lakosság magas aránya. A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása a város versenyképességének egyik alappillére. A városvezetés stratégia célkitűzése kell, hogy legyen, hogy a lakosság gazdaság által elvárt képzettségek megszerzésének lehetőségét az oktatás, valamint az írt- és továbbképzések rendszerének összehangolt fejlesztésével biztosítsa, valamint a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai partergek bevonásával egyrészt a kvalifikált fiatalabb nemzedéket helyben tartsa, illetve az ingázó munkavállalók betelepülését ösztönözze. A kvalifikált fiatalabb nemzedék és a bevonzani kívánt magasan képzett munkavállalói réteg számára megfelelő minőségű társadalmi és épített környezet, szolgáltató- és kulturális-struktúra (oktatástól a telercei szektorig bezárólag) biztosítása szükséges.

2.1. Nyírbátor Város jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

A jövőkép Nyírbátor Város hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet város 2030-ra szeretne elérni. Nyírbátor Városa egy erősödő, vonzó, versenyképes város, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik.

TÁRSADALOM

- Nyírbátor Városa gondoskodó, nyitott és szolidáris helyi közösséggel rendelkező város, ahol erős a belső kohéziója a társadalomnak. A társadalmi polarizáltság megszűnik. Megvalósul a teljes körű integráció, szegregálódás és a szlómódús elleni harc (a közbiztonság javítása) sikeres volt, a település minden lakosa hasznos és tudatos tagja a Város társadalmának. Nyírbátor Város lakosságát erős városi identitástudat és lokálpatriotizmus jellemzi. A helyi közösségek erősek, befogadók, integrációs erejük nagy, öntudatosak és büszkék városukra.
- A szegregáció és a szegényebb lakossági rétegek szegregációjával járó szlómódús folyamat sikeres megállítása megvalósult a korábban romló fizikai állapotú városrészekben lévő önkormányzati tulajdonú ingatlanok tudatos – legalább mintául szolgáló – fejlesztésével és a szegregációval szembeni sikeres bérletáspolitikával, valamint a korábban a leszakadással veszélyeztetett rétegek integrációja sikeresen megtörtént. Egyrészt a munkaerőpiacra való visszavezetésük (az átgondolt oktatási rendszerben szerzett placképes szaktudás birtokában), másrészt a szociális hálózat és a befogadó, gondoskodó városi közösség révén.
- A város demográfiai folyamatait igen kedvezőek. Nyírbátor lakosságszáma továbbra is gyarapodik, amely egyrészt a természetes szaporulatnak, másrészt a vándorlási nyereségnek köszönhető.
- A magyarországi városokra jellemző elöregedés, a produktív korban lévő népesség számának csökkenése mellett a demográfiai folyamatokat olyan országos trendek is befolyásolják, mint a gyermekvállalási hajlandóság általános csökkenése, valamint a mobilitás általános szintjének növekedése - különösen a fiatalabb generációk vonatkozásában. Ezek a tényezők egyaránt abba az irányba mutatnak, hogy a népességszám tartós és jelentős számú növekedésére nem számíthatunk. A város népességmegtartó erejének növelésével a családok, fiatalok számára vonzóvá vált a város, elsősorban most a biztos megélhetés, a megfélemlen erősödő gazdasági háttér megvalósításával. A pozitív migrációs egyenleg mellett a 40 év alatti lakosság számának növelésével kiegyensúlyozottabb korszerkezete van a településnek.
- A jövőben a város lakosságának fogyasztási üteme csökken, sőt a javuló gazdasági környezetnek köszönhetően növekszik, stabilizálódik.
- A népesség növekedése nem csak a pozitív vándorlási különbözetnek köszönhető, hanem elsősorban az egyre magasabb számban helyben maradó fiataloknak, akik perspektívát és pozitív jövőképet látnak Nyírbátorban és büszkéek arra, hogy itt élhetnek.
- A magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonásával egyrészt a kvalifikált fiatalabb nemzedéket elvándorlása megszűnik, másrészt a magasán képzett, korábban ingázó munkavállalók betelepülése folyamatos.
- A kvalifikált fiatalabb nemzedék és a bevonzani kívánt magasan képzett munkavállalói réteg számára megfelelő minőségű társadalmi és épített környezet biztosított, a szolgáltatás-struktúra (oktatástól a területi szektorig bezárólag), a lakossági alap- és kiegészítő szolgáltatások spektruma magas minőségben lefed minden elvárható területet.
- A képzett (diplomás és nyelvelket beszélő) valamint placképes szakképesítéssel bíró) lakosság arányának növelésével a gazdasági fejlődés humán erőforrás oldala is biztosított.
- A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása - mint a város versenyképességének egyik alappillére - megvalósult. Az oktatás, valamint az át- és továbbképzések

- rendszerének összehangolt fejlesztésével a helyi gazdaságban jelen lévő munkáltatók elvárásának megfelelő képzés, szakképzést biztosít a helyi oktatási infrastruktúra.
 - A település népességmegtartó ereje magas a megyei oktatási, képzési háttérre, segítő – közvetítő és információnyújtó – szolgáltatásokra építve, mely rendszerek magas színvonalú, a külső környezet változásából fakadó igényekre rugalmasan képes válaszolni.
 - A biztos megéhatás, tehát családok, háztartások anyagi biztonságja mellett a legfontosabb célként a lakosság egészségi állapota is javul, a prevenció fontos szemponttá válik. A városban ehhez szükséges infrastruktúrák és szolgáltatások kiépítése magas színvonalú. Az öngondoskodás szintje magas a településen.
 - A közigazgatás a helyi közszélességgel partnerségben működik, demokratikus önkormányzatiság jellemzi a települést.
 - A szolgáltatási hálózatfejlesztése, illetve bővítése az integráló, gondoskodó és befogadó társadalom megteremtése érdekében a társadalmi szolgáltatásokat nyújtó, - különös tekintettel a fászoruló, hátrányt szenvedők különböző problémáit kezelő -, civil szervezetek és vállalkozások, valamint azok együttműködésében valósul meg.
 - Egyre több civil szervezet alakul, a társadalmi felelősségvállalás és az önkéntesség szerepe egyre fontosabb, a helyi közösségek egyre aktívabb részesei a közösségi ügyeknek. A civil szervezetek közösségi szolgáltató szerepe egyre erősebb, ennek hatására a közösségi élet szervezésének katalizátorai.
 - Nyírbátor a lakosai számára kiemelkedő életminőséget biztosító, fenntartható módon és kiegyensúlyozottan fejlődő település.
- GAZDASÁG**
- Nyírbátor kiegyensúlyozott gazdasági struktúrájának kialakításával és megtartásával a város gazdasági életének két meghatározó eleme a korszerű, magas hozzáadott-értékű ipari termelés és a turizmus.
 - Nyírbátor a város és vonzaskörzete lakosságának munkát adó gazdasági központtá válik.
 - Nyírbátor felzárkózik Európa tudásalapú gazdaságait fenntartó kisvárosainak sorába, kreatív tudástársadalom, placképes készségek, K+F+I szektor erős jelenléte jellemzi a települést. Az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása sikeres a település Ipari Parkjába. A fejlesztések révén a település jeléti és fejlődési perspektívát kínál a város, a térsége lakói számára.
 - A városvezetés sikeresen ösztönzi a határ menti gazdasági kapcsolatokat bővítését, intézményesült együttműködések jellemzik a határon átnyúló gazdasági kapcsolatokat.
 - Az első számú gazdasági cél – és célállapot – a piacgazdasági értelemben vett teljes foglalkoztatottság elérése. Nyírbátor városában minden aktív korú és munkaképes lakos, aki dolgozni szeretne, munkalehetőséget kap. Ez a cél összhangban van az országos foglalkoztatási politikával, helyi szinten annak leképezését jelenti. Az értékorientált közmunka-programok mellett a település gazdaságát erősítő tévő helyi vállalkozások is nagy foglalkoztatódént vannak jelen az Ipari Parkba betelepült multinacionális vállalatok mellett. Jelentősen csökkent a munkanélküliek száma, a foglalkoztatottak száma pedig dinamikusan nő, a munkaerőpiaci folyamatok ismét tartósan kedvezőre váltak.
 - A település gazdasági súlya – többek között az elérhetőségének javulása révén – jelentősen megnövekszik.
 - Megfelelőek és vonzóak az új betelepülő vállalkozások fogadásának feltételei, korszerű és optimális az Ipari Park befogadó kapacitása, az inkubátorház és Szolgáltató Központ szolgáltatásai és a városvezetés ideális, a helyi gazdaság érdekeit szem előtt tartó struktúrát jelent. Az önkormányzati és a vállalkozó sfera közötti együttműködés erős.
 - Az Önkormányzat önkormányzati befektetés-ösztönzési tevékenysége intenzív, proaktív.

- A város gazdaságának térségben belüli jelentőségét biztosítják a pozitív versenyképességi tényezők.
- A település versenyképességét, a komparatív előnyeit elsősorban a megfelelően kvalifikált humán-erőforrás, a kooperáció magas foka, az együttműködések jó minősége, valamint a valós gazdasági és társadalmi innováció, a megújulásra való képesség fenntarthatóságára jelenti. Az ágazatokban a K+F+I térnyerése és az ágazatokon belüli és ágazatok közötti jó együttműködés, kooperáció segíti a húzóágazatok megerősödését.
- Az Ipari Park területének jelentős növelésével valamint a helyi önkormányzat által biztosított inkubációs szolgáltatások folytatásával a város rendelkezik fejlett üzleti infrastruktúrával, jelentős az inkubációs tevékenység a településen, és emellett megjelenő kutatás-fejlesztési potenciál segíti a város gazdaságának növekedését. Így az üzleti környezet és a közlekedés fejlesztése hozzájárul továbbá új befektetések városba településéhez.
- A gazdasági háttér mlkódésében továbbra is fontos szempont a mobilitás feltételeinek magas szintű biztosítása, mely az „áruk” és a munkavállalók mobilitását egyaránt jelenti, a klasszikus közlekedés feltételeinek biztosítása mellett az infokommunikációs szolgáltatók magas szintű, korszerű kiépítettségét is jelenti, megvalósítva a „smart city” vizióját.
- A szűkeglet-orientált, magas színvonalú szakképzésnek köszönhetően a város munkaerő-potenciálja jól képzett és rugalmas, megfelelő bázist jelent a turisztikai szolgáltatók és a korszerű technológiát alkalmazó ipari cégek megtelepedéséhez, amelyek stabil munkaerő-piaci helyzetet teremtenek. A jó színvonalú szakoktatás maga is placképes terméké válik.
- Magas szaktudást igénylő és magas jövedelmet ígérő fejlesztések révén a város gazdaságának diverzifikálása megtörténik, jelentőse válik az élelmiszeripari feldolgozás is és tovább erősödik a szekunder szektor.
- Nyírbátor jelentős a mezőgazdasági hagyományaira alapozva, a birtokszerekezet optimalizálása megtörtént, alternatív mezőgazdasági tevékenységek (bio mezőgazdasági termékek iránti kereslet növekedése) aránya magas.
- Kiemelt figyelmet kap a mezőgazdasági feldolgozóipar, a szálláshely-szolgáltatás, valamint az időskorú lakosság számára nyújtandó növekedése miatt az idősellátás a szolgáltatók egyik meghatározó szegmensévé válik.
- A városnak fokozatosan sikerült elmozdulnia a mezőgazdasági alapanyaggyártástól a késztermék előállításig, ezáltal az élelmiszeripar jóvelemlkoncentrációja növekedett.
- A mikro vállalkozások túlsúlyát a kis- és középvállalkozások támogatása fokozatosan mérsékli, megszüntetve a vállalatok nagyságrendje között meglévő jelentős fokozat különbségeket, a helyi gazdaságban a mikro- és kisvállalkozások dominanciája csökken.
- A magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonásával egyrészt a kvalifikált fiatalabb nemzedéket elvándorlása megszűnik, másrészt a magasban képzett, korábban ingázó munkavállalók betelepülése folyamatos. A kvalifikált fiatalabb nemzedék és a bevonzani kívánt magasan képzett munkavállalói réteg számára megfelelő minőségű társadalmi és építési környezet biztosított a szolgáltatás-struktúra (oktatástól a tertiér szektorig bezárólag), a lakossági alap- és kiegészítő szolgáltatások spektruma magas minőségben lefed minden elvárható területet.
- Nyírbátor idegenforgalma tovább erősödik, a fenntartható turizmus jellemzi a települést.
- Nyírbátor az idegenforgalom fejlesztése szempontjából több területen is kiemelkedő adottságait sikeresen ápolja, számos további magasabb színvonalú, és így magasabb bevételt eredményező idegenforgalom feltételeinek megteremtését eredményező beruházásokat hajtott végre.
- Jelentős az egyik legfőbb kitérészi pontként az egészségügyturizmus, ezen belül a Gyógyturizmus részese a város idegenforgalmától, a kapcsolódó magas színvonalú orvosgyógyászati szolgáltatások kiépítésével fejlődik a szektor.
- Az attrakciófejlesztésen túl megfelelőek a kiszolgáló infrastruktúra és szolgáltatások (szállás- és vendéglátóhelyek) is.
- A kulturális és építet örökségi értékeket a város megfelelő módon ápolja, a kapcsolódó hagyományörzés és ápolás, és az erre épülő nemzetközi és helyi érdeklődésre egyaránt számot rendezvény – turizmus kiegyensúlyozott idegenforgalmat jelent.

- A város lakossága rendkívül környezettudatos, ennek rendeli alá a közlekedési és fogyasztási szokásait. Tudatában van, hogy ő is része a klímatisuk változások előidézésének ezért mérsékli a kibocsátását. A helyi lakosság energiafelhasználási szokásai sokat változtak, kifejezetten előnyben részesítik az építkezéseknél a megújuló energiafelhasználást. Az Önkormányzat környezeti politikája igen sikeres, a város közintézményei alacsony kibocsátással és megújuló energiák felhasználásával működnek, amelyről példát tudott mutatni a polgároknak is.
- Olyan minőségi lakóterületei vannak Nyírbátor Városának, amelyek vonzzák a lakosságot. A lakásállomány energetikai korszerűsítése befejeződött, egyre nagyobb azoknak a lakásoknak a száma akik megújuló energiákat alkalmaznak (az energetikai adatok otthontervezés gyakorlata adaptálódott a lakossághoz). Eltűntek a lepusztult, a leamortizálódott lakókörnyezetek.
- A megfelelő átszellőzési viszonyok, az ökológiai kapcsolatok biztosítása, a hősziget-hatás mérséklése érdekében a település törekszik a zöldfelületi rendszer fenntartására, folyamatos fejlesztésére.

Nyírbátor Város jövőképe 2030-ig a következő:

2030
Nyírbátor Városa

a tovább erősödő iparra és fejlődő mezőgazdaságra,
– Bereg megye kiemelkedő jelentőségű decentruma,
gazdasági központja valamint hagyományait és kultúráját
őrző és ápoló, jelentős idegenforgalmi célpontú településévé;
megerősödött identitástudattal bíró, élhető és vonzó,
egészséges, emberközpontú, inspiráló, integráló és
gondoskodó városává;
valamint a lakosság egészségét védő és elégedettségét
biztosító magas minőségű környezete miatt lakható város
fejlődik.

2.2. Nyírbátor Város jövőképe a térségi szerepre vonatkozóan

- Nyírbátor megőri és megerősíti Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében betöltött decentrum szerepét.
- Nemzetközi szinten a város jelentősége egyfelől a turisztikai szolgáltatásoknak, másfelől az intenzívebbé váló határon átnyúló együttműködéseknek köszönhetően megnö.
- A városvezetés ösztönzi a határ menti gazdasági kapcsolatokat bővítését, megerősödött határon átnyúló intézményesült együttműködésekkel bíró, és pozitív arculat alakult ki a potenciális nemzetközi célcsoportok körében (pl. befektetők, vállalkozások, turisták) Nyírbátorról.
- Nyírbátor nemcsak a nyírbátortól járásban tekinthető gazdasági központnak, és a közösségi szolgáltatásokban (oktatás, egészségügy, kultúra, sport) vezető szerepű településnek, hanem megyei és nemzetközi szinten is jegyzett.

- A település sikeres a turisztikai marketingkommunikáció intenzív és differenciált megvalósításában, erős partnerségi kapcsolatot ápol a térség egyéb turisztikai célpontjaival, nemzetközileg ismertté váltak a térség idegenforgalmi hálózatai és egymásra épülő programcsomagjai.
- Az idegenforgalomnak köszönhetően Nyírbátor Város imázsa sokat javult.

KÖRNYEZETI

- Nyírbátor Város élhető, vonzó város. Zöldterületi ellátottsága, a közterületek minőségének átlagos színvonalra magas, az értékőrző hasznosítás, fejlesztés folyamatos, a kulturális, közösségi infrastruktúra kínálata széles. Ennek a színvonalnak a megtartása, növelése a jövőkép fontos része, hiszen ez biztosítja a lakók, munkavállalók aktív, sokszínű életvitelének feltételeit, közvetetten pedig a gazdasági és társadalmi célállapotok elérését támogatja. A vonzó környezet, s benne a városhoz kötődő, aktív közösségi életet élő helyi társadalom együttesen teremti meg azt a miliőt, amely a vendégek számára is vonzóvá, szerethetővé teszi a várost.
- Nyírbátor területfejlesztési beavatkozásait a kompakt város elveinek érvényesítése hatja át: törekszik a település a horizontális terjeszkedés visszaszorítására, a növekedési igény részben vertikális irányban, részben pedig a ritka beépítettségű területeket hatékonyabb kihasználásával vagy intenzívebb terület-felhasználással (szabadon álló helyett soros beépítés, társasházi struktúra) kielégítésére. Azaz az organikus és intenzív városfejlődés jellemzői szerint a foghíjserűen kiüresedő telkeken, helyben átépülő lakóházak jelentik a belső városrészek folyamatos és harmonikus megújulását.
- Kompakt településként hatékonyabb az infrastruktúra üzemeltetés is.
- A fenntartható fejlődés szempontját figyelembe véve a város beépítése intenzív, megfelelő sűrűségű, Nyírbátor őrzi a természeti környezet arányát az épített környezettel szemben. A környező értékes mezőgazdasági területek hozzájárulnak a város gazdaságának kiegyensúlyozottságához, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a város lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos elöltéséhez. A korábban jellemző mennyiségi szemlélet helyett előny az évszázadok minőségét javulást hozó, intenzív terület-felhasználások.
- A város sikeresen megőri és kiváló állapotban tarja gazdag építészeti örökségét, és a kortárs építészeti eszközeivel folyamatosan gazdagítja azt.
- A közterületek jól karban tartottak, attraktivitásuk magas.
- A városközpont és a városi közterek a közösségi élet legfontosabb találkozási pontjává váltak, ahol számos kulturális és közösségi program, szolgáltatás várja a város polgárait.
- A szegregáció és a szegényebb lakossági rétegek szegregációjával járó szíomösödési folyamat sikeres megállítása megvalósult a korábban romló fizikai állapotú városrészekben lévő önkormányzati tulajdonú ingatlanok tudatos – legalább mintaut szolgáló – fejlesztésével és a szegregációval szembeni sikeres befalakópolitikával, valamint a korábban a leszakadással veszélyeztetett rétegek integrációja sikeresen megtörtént, egyrészt a munkaerőpiacra való visszavezetésük (az átgondolt oktatási rendszerben szerzett piacképes szaktudás birtokában), másrészt a szociális hálózat és a befogadó, gondoskodó városi közösség révén.
- A város ökológiai imázsa sokat javult. A város óvja természeti értékeit és természetvédelmi területeit, amelyek egyre jobb állapotban vannak. Jelentősen növekedtek a városi zöldterületek, különösen a város eddigi alulhasznosított zöldfelületeinek biológiai aktivitása növekedett. A belvárosban rekreációs területek segítik a lakosság komfortérzetének növelését. Az iparterületeket gazdag növényállomány, védérfők veszi körbe, amelyek ellensúlyozzák az ipari kibocsátást. Az alulhasznosított zöldfelületek funkciógazdag városi közterületekké váltak. Nyírbátor Város zöldfelületi koncentrálttsága sokat javult, a zöldfelületek többsége szolgáltatásokkal rendelkezik, amelyet a helyi közösségek előszeretettel használnak.

- Nyírbátor térségi szerepének elemzésekor külön ki kell térni arra is, hogy a város és környezete szoros – agglomerációs jellegű – együttműködésben él elsősorban járásszékhely szerepből adódóan a járáshoz tartozó településekkel (Bátorliget, Encsencs, Kisléta, Mátrápócs, Nyírbétek, Nyírbogát, Nyírcsászár, Nyírderzs, Nyírgélsa, Nyírgyalaj, Nyírflugos, Nyírmező, Nyírnyárási, Ömböly, Penésztel, Piricse, Pócspetri, Terem)
- Nyírbátor Városa együttműködik a funkcionális városrészek szerepétvele. Mind a közgazdasági, önkormányzati, mind a gazdaság területén működik a kooperáció, egymás érdekeinek kölcsönös figyelembe vétele, a szinergiákból adódó lehetőségek kihasználása.
- Nyírbátor Városa a térségi szerepkörét elsősorban gazdasági bázisának megerősítésével, K+F+I szektor megjelenésével és megerősítésével, és egyre stabilabbá váló ipari szektorával érte el, megerősítve Szabolcs – Szatmár – Bereg megyében betöltött decentrum szerepét.
- A térségi munkamegosztás és együttműködés különböző példáként működik a turisztikai szolgáltatások területén. Nyírbátor Városa Szabolcs – Szatmár – Bereg megye jelentős desztinációja, együttműködve a környező településekkel (például Mátrápócs)
- Nyírbátor Városa a térségi szerepének és a tudatos márkéépítésnek köszönhetően a desztináció piaci részesedése a belföldi turizmuson belül erősödik. Intenzív együttműködés alakult ki a járás számos településével. **Közös marketing kampányok** indulnak, a **turisztikai szervezetrendszer** fejlesztése **térségi alapon** zajlik.
- Nyírbátor Városa a turizmus kulturális, művészeti központjaként működik, mely mind az identitás, mind a turizmus szempontjából meghatározó jelentőségű a város életében.
- **Nyírbátor elérhetősége sokat javult** a szomszédos települések számára. A város kerékpárutakon, közösségi közlekedéssel és jó minőségű közutakon egyaránt jól megközelíthető. Ezeket a közlekedési fejlesztéseket az ingázók számának növekedése tette elsősorban indokolttá.
- **A város és vonzáskörzete között intenzív együttműködés bontakozott ki a fejlesztési projektek összehangolása érdekében, a térség forrás abszorpcióis képessége javult.**

2.3. A településfejlesztési elvek

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek indikátorokkal ugyan nem feltétlenül mérhetőek, ám meghatározóak a város fejlesztésének egészére, a beavatkozások tervezése, a források allokálása szempontjából. Nyírbátor Város horizontális településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

Fenntartható növekedés: Környezetileg fenntartható növekedés elősegítése, amely elsősorban a megélvő erőforrások hatékonyabb felhasználását, a környezetbarát városfejlesztést segíti (ez különösen lényeges, hiszen a városban lévő ipari tevékenység környezetszennyezése jelentős). Ennek a legfőbb elemei a következők:

- A város fejlesztési koncepciója a klímabarát növekedést alapelvek tekinteti. Bármilyen fejlesztés is valósul meg a jövőben, az bizonyíthatóan járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentsen a környezeti terhelést.
 - Megújuló energia arányának növelése
 - Fenntartható építés, a fenntartható építés-technológia alkalmazása a városfejlesztés során.
 - Környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés kapcsán.
- A fenntartható társadalom és gazdaság elveit saját környezetükben, a reális talaján kis lépésekkel az egyes fejlesztési projekteken valósítani kell.

Harmonikus növekedés: Nyírbátor Város fejlesztése során kiemelt szempont a harmonikus társadalmi, gazdasági és területi fejlődés elve (**közösségi szemlélet és szolidaritás**). A városi fejlesztések során figyelembe kell venni az eltérő fejlettségű városrészek, eltérő életminőségű társadalmat. A területi kohézió, a hátrányok mérséklése, a szolidaritás mind olyan alapelvek, amelyek lehetővé teszik, hogy Nyírbátor Város elkülönülő városrészei ne elitenmondásosan fejlődjenek.

Versenyképes fejlődés: A városfejlesztése során kiemelten kell azokra a területekre fókuszálni, ahol Nyírbátor Város komparatív előnyei, vagyis egyedi adottságain alapuló versenyelőnyei vannak. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódjanak és kibontakozzanak a város tartós versenyelőnyei. Nyírbátor Város esetében komparatív előnyként a mezőgazdaságban és a turisztikában rejlő potenciál azonosítható be.

Integrált fejlődés: Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet legfőbb alapelemei a következők:

- Olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozzá a város fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez.
- Az infrastruktúrák kizárólagos fejlesztése helyett, olyan városi fejlesztéspolitika bontakozzon ki, amely a „soft” beavatkozási típusokat is kiemelten kezeli.
- A pontszerű fejlesztések helyett, a komplex, egymással szinergikus hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni.
- Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a városfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magánérv, magántőke mobilizálását.

3.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok

Nyírbátor Város településfejlesztési koncepciója átfogó fejlesztési célokat határoz meg, amelyek hozzájárulnak a jövőképpen megfogalmazottak realizálódásához. A négy átfogó cél kijelöli a város legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti, műszaki kihívásokra adott válaszait, pozicionálja Nyírbátor Várost és kijelöli a legfőbb hosszútávon megvalósítandó céljait. A város jövőképeinek legfőbb alkotóelemei, pillérei az átfogó célok, melyekből jelen koncepcióban négy átfogó cél került meghatározásra.

Nyírbátor Város átfogó céljainak bemutatása

(Forrás: saját szerkesztés)

43

3.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

3.2.1. Részcélok és beavatkozások

Nyírbátor Város tervezett jövőképeinek elérése érdekében az átfogó célokhoz részcélok kerültek kijelölésre, a részcélok az átfogó célok elérését segítő stratégiai területek.

GAZDAGODÓ VÁROS

A város és vonzaskörzete lakosságának munkaadó gazdasági központ

Nyírbátor Város gazdaságfejlesztési célkitűzéseit az „**GAZDAGODÓ VÁROS - A város és vonzaskörzete lakosságának munkaadó gazdasági központ**” átfogó cél rögzíti, melyhez az alábbi részcélok kerültek rögzítésre:

- Korszerű, hatékony ipar (1.1. rész cél)
- Több átlagon aluli (diverzifikált) gazdaság (1.2. rész cél)
- A gazdaságfejlesztés támogatása "soft" programokkal (1.3. rész cél)
- Turisztikai fejlesztések és a kapcsolódó szolgáltatások (szuprasterukturális) fejlesztése (1.4. rész cél)

LAKHATÓ VÁROS

Jó színvonalú, fenntartható lakókörnyezet, vonzó városközpont

Nyírbátor Város épített és természeti környezetével kapcsolatos célkitűzéseit a „**LAKHATÓ VÁROS - Jó színvonalú, fenntartható lakókörnyezet, vonzó városközpont**” átfogó cél rögzíti, melyhez az alábbi részcélok kerültek rögzítésre:

- Minőségi lakókörnyezet megteremtése (2.1. rész cél)
- A környezet védelme (2.2. rész cél)
- A városrészek harmonikus fejlődése, épített örökség, műemlékek védelme, külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület-felhasználás (2.3. rész cél)
- Megújuló energiatörzások részarányának növelése és energiatékony építés (2.4. rész cél)
- Helyi és társági közlekedési rendszer fejlesztése, modernizálása (2.5. rész cél)

GONDOSKODÓ VÁROS

Jövőjében bizó, nyitott, szolidáris fenntartható társadalom

Nyírbátor Város társadalmi célkitűzéseit az „**GONDOSKODÓ VÁROS - Jövőjében bizó, nyitott, szolidáris fenntartható társadalom**” átfogó cél rögzíti, melyhez az alábbi részcélok kerültek rögzítésre:

- Szolidaritás és befogadó társadalom (3.1. rész cél)
- Egészséges társadalom (3.2. rész cél)
- Kulturális és képzett társadalom (3.3. rész cél)

3.2.1.1. A „GAZDAGODÓ VÁROS - A város és vonzáskörzete lakosságának munkát adó gazdasági központ” átfogó cél rész céljai és beavatkozásai

1.1.rész: Korszerű, hatékony ipar

Az „1.1. rész: Korszerű, hatékony ipar” rész céljainak, kiemelt főbb adatok:

A gazdasági szerkezetváltás Nyírbátort kevésbé érintette érzékenyen, mivel az erőfeszített szociális támogatás ellenére a kedvezőtlen tendenciák leginkább a primer szektor erőteljes hanyatlásában és munkahelyek számának nyírvánult meg az 1990-es évek elején, ezt követően a tendenciák kedvezőbbre fordultak, ezt a lendületet tartja meg a gazdasági világválság, amely miatt néhány izem bezárára került (pl. kábelkötőgyár). Nyírbátor **Szabolcs-Stattnár-Bereg megye egyik dezentuma, szerepe a megye gazdaságában kiemelkedő**

Nyírbátor a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételeinek szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet alapján **szabad vállalkozási zónává kijelölt település.**

Az ipari tevékenység egyik fő helysége a 2005-ben létrehozott **Ipari Park**, amely a 471. számú fűút mellett fekszik. A szállítási és logisztikai feltételeket segítő vasúti kapcsolata (két ipar- és három rakodópályával). A jelenleg bővítés alatt álló zártmunkás iparterület közelművesített, jelenleg beépítettségé több, mint 80%-os, több mint 20 vállalkozásnak ad helyet. Az Ipari Parkon kívül a város másik gazdasági centruma a **Déli Iparterület.**

A vállalkozói szféra – beleértve a helyi mikro- és kisvállalkozásokat is – foglalkoztatási kapacitása nagy, aminek köszönhetően Nyírbátor **meghatározó ingázási célpont**; nemcsak a közeli településekről, hanem például Nyíregyházáról és Debrecenből is érkeznek munkavállalók. A település ipari szektorában a **mezőgazdasági feldolgozóipari kapacitások aránya kiemelkedő, emellett nagy jelentőséggel bír a gépgyártás és a könnyűipar is. Nyírbátort a mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások aránya átlépte az 50%-ot:**

Regisztrált vállalkozások száma (db) - GF011 (2014): 2.071 db
1-9 fő regisztrált vállalkozások száma (db) - GF011 (2014): 1.430 db
10-49 fő regisztrált vállalkozások száma (db) - GF011 (2014): 24 db
50-249 fő regisztrált vállalkozások száma (db) - GF011 (2014): 9 db
250+ fő regisztrált vállalkozások száma (db) - GF011 (2014): 0 db
Mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások aránya (az összes regisztrált vállalkozás százalékában) - GF011 (2014): 50,6%

Az „1.1. rész: Korszerű, hatékony ipar” rész cél részletezése:

A gazdaságfejlesztés célja a stabil, erős helyi gazdaság megalapozása, amely a meglévő munkahelyeket képes megtartani és új munkahelyeket létrehozni. Olyan munkahelyeket, amelyek a város lakói számára képzettségüknek és készségeiknek megfelelő, vonzó lehetőséget kínálnak, és olyan jövedelmet biztosítanak, amely megalapozza a jólétüket.

Az alapanyag **termelés** és **élelmiszer-feldolgozás** terén kitörési pontot a magasabb hozzáadott értékű, kiemelkedő minőségű termékek előállítása jelenthet, kihasználva a kiváló beltartalmi értékekkel rendelkező alapanyagok által nyújtott lehetőségeket. Az agrártermékek versenyképességének és piaci stabilitásának kiemelkedő tényezője a minél magasabb szintű és minőségű feldolgozottság. A mikro- és kisméretű élelmiszer feldolgozóknak jelentős szerepük van a helyi, járási ellátásban, és a foglalkoztatásban, azonban kiemelkedően fontos, hogy a szoros együttműködésben (például szövetkezeti formában, integrátori szerepkör) jellemezze a termelés és értékesítés folyamatát. Az adott iparág

munkaerő keresleti igénye az alacsony képzettségű, betanított munkaerő, ezért képes lenne a magas számú képzetlen munkaerő foglalkoztatására.

Felismerve a helyi foglalkoztatásban betöltött jelentős szerepüket, meg kell teremteni a fejlődésre képes mikro- és kisvállalkozások piaci versenyképességének stabilizálásához szükséges feltételeket. A helyi erőforrásokból előállított helyi termékek kiemelkedő gazdasági potenciállal bírnak ezért a fejlesztési stratégia fontos elemét képezhetik. A helyi gazdaságok elérhetik azt az áttörést, hogy a helyben, magas színvonalon előállított és feldolgozott termékeknek jelentős szerepük legyen a piacon. A megerősödéshez a megfelelő marketingtevékenység elengedhetetlen.

Fontos az **iparterület-fenntartási, fejlesztési/bővítési** tervének kivitelezése, az Ipari Parkban és az inkubátorházban rendelkezésre álló szabad kapacitások területe jelenleg korlátozott. A település alapvetően olyan gazdasági vállalkozásokat kíván támogatni, amelyek **magas hozzáadott értékű tevékenységet** folytatnak, foglalkoztatási hatásuk érvényesül, és környezetbarát technológiákat alkalmaznak. Az európai és makrogazdasági kihívásokra Nyírbátor válasza egyrészt a gazdasági övezet fejlesztése, **K+F+I tevékenységek** ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értékű képviselő technológiai iparágak bevonása), a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok erősítése kell, hogy legyen.

Cél a vállalatok K+I beruházásainak, a vállalkozások és K+F központok és oktatási intézmények egymás közötti kapcsolatainak és szinergiáinak kialakításának támogatása, különösen a termék- és szolgáltatásfejlesztés elősegítése, technológiátadás, szociális innováció és közszolgálati alkalmazások, keresletlenkítés, hálózatépítés, kiaszterek és nyílt innováció intelligens specializáció által.

Az átfogó cél elérése kiszámítható, munkalapú, értéket és hasznot eredményező, valamint takarékos, hatékony és adottságokhoz illeszkedő erőforrás-felhasználásra épülő gazdasági növekedést, fejlődést és jövedelemtermelés biztosítást, leszakadás megátalását és a helyi foglalkoztatás bővítését eredményezi. A cél eléréséhez a város eszköze a vállalkozásfejlesztést segítő körülmények megteremtése, ezzel a kis- és középvállalkozások megerősítésének segítése.

A cél eléréséhez a finanszírozási hátteret jellemzően az Európai Unió fejlesztési források jelenthetik. A hosszú távú gazdasági sikere érdekében javítani szükséges a helyi vállalkozások forrás abszorpció képességét, melyhez elengedhetetlen a vállalkozói réteg és a helyi döntéshozók között már meglévő együttműködési formák továbbépitése, tartalmi fejlesztése.

A rész cél tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor **felértékelik Európa tudásalapú gazdaságait** fenntartó Kisvárosainak sorába, **kreatív tudástársadalom, placképes készségek, K+F+I szektor erős jelenléte jellemző a településen. Az infokommunikációs technológiában, a magas hozzáadott értékű képviselő technológiai iparágak bevonása sikeres a település Ipari Parkjában. A fejlesztések révén a település jóléti és fejlődési perspektívát kínál a város, a térsége lakói számára.**

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- A meglévő gazdaság, ipar bővítése, továbbfejlesztése
- Differenciált befektetői kedvezményeket kínáló önkormányzati vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési program megerősítése, az aktuális gazdasági folyamatokhoz igazodni képes, rugalmas rendszer fenntartása. A vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési program nemcsak a potens betelepülő vállalkozások, hanem a helyi mikro-, ki- és közepes vállalkozások segítését is szolgálja.
- A működési környezet javítása: hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása, meglévő minőségi fejlesztése
- Alapinfrastruktúra kiépítése, innovációs háttér infrastruktúra fejlesztése kialakítása

1.2.rész: Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság

Az „1.2. rész: Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság” rész céljainak, kiemelt főbb adatok:

Nyírbátor városában **akárri szektor domináns ágazatok** számít, az iparban működő vállalkozások aránya alacsony, mégis ezek szerepe Nyírbátor gazdasági életében és munkajogi piacán meghatározó, hiszen foglalkoztatott számuk jellemzően magas. A településen működő vállalkozások közel 7%-a a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, közel 15%-a az ipar, építőipar, míg közel 80%-a a szolgáltatás gazdasági ágazatban tevékenykedik. A tertiér szektor növekvő számú vállalkozásaiak hirtelme a kereskedelem és gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban működik, ezen kívül még a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és az oktatás tekintetben jelentősek a vállalkozások száma alapján.

Nyírbátorban a lakossági alapszolgáltatók spektruma lefed minden elvethető területet, a tertiér szektorban működő vállalkozások száma emelkedik, azonban **elagardított a vállalkozási szerkezet, mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző viszonylag alacsony a vállalkozásállomány, és Nyírbátor gazdasága szerény, az egy lakosra jutó jeyjzötté tőke valószínű az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték alacsony, az országos átlagot messze el nem érő értékekkel bír.**

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágában (TEAOR 08: A gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 1.044 db
Regisztrált vállalkozások száma a bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: B gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 0 db
Regisztrált vállalkozások száma a földgazdálkodás nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: C gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 70 db
Regisztrált vállalkozások száma a villamosenergia-, gőz-, gőzellátás, légtisztaellátás nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: D gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 0 db
Regisztrált vállalkozások száma a vízellátás, szennyvíz-gyűjtés, kezelés, hulladékigazgatás, személynévesztés, nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: E gazdasági ág szerint) (db) - GF011 (2014): 3 db
Regisztrált vállalkozások száma az építéipar nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: F gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 64 db
Regisztrált vállalkozások száma a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: G gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) (2014): 237 db
Regisztrált vállalkozások száma a szállás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: H gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 35 db
Regisztrált vállalkozások száma a szállítás-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: I gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 41 db
Regisztrált vállalkozások száma az információs, kommunikációs, művelődési, szórakoztatói ágban (TEAOR 08: J gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 21 db
Regisztrált vállalkozások száma a pénzügy, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: K gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 41 db
Regisztrált vállalkozások száma az ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: L gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 34 db
Regisztrált vállalkozások száma a szociális, tudomány, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: M gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 128 db
Regisztrált vállalkozások száma az adminisztratív, és szolgáltatási témájú tevékenység nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: N gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 40 db
Regisztrált vállalkozások száma a közgazdaság, védelem, szállítás, egészségügy, szociális ellátás nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: O gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 31 db
Regisztrált vállalkozások száma a művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: P gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 86 db
Regisztrált vállalkozások száma a nemzeti gazdasági ágban (TEAOR 08: R gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 33 db
Regisztrált vállalkozások száma az egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ágban (TEAOR 08: S gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db) - GF011 (2014): 61 db

Az „1.2. részcei: Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság” részcei részletezése:

Nyírbátor gazdaságának dinamizálása és diverzifikálása, a jövedelemtermelő képesség javítása érdekében szükséges, hogy a helyi vállalkozások munkahelymegterítő ereje rövid távon megerősödjön, versenyképessége pedig hosszabb távon javuljon.

Nyírbátor városában a mezőgazdasági vállalkozások aránya magas, a regisztrált vállalkozások több, mint 50%-a a mezőgazdasági szektorban működik. A több lábon álló (diverzifikált) gazdaság további erősítése fontos feladatot Nyírbátor Város számára. A logisztikai iparágak, a kreatív iparágak **felesztése és differenciált kereskedelmi ellátás erősítése** mellett a térségi együttműködéssel az idegenforgalom fejlesztése a cél. Hányosságok tapasztalhatók a tudástranszfert biztosító szereplők közötti kapcsolati hálóik erősítésében, azaz a piac, illetve a képzést és kutatást-fejlesztést végző hálók közötti információáramlásban. Ez hátráltatja a hatékony reagáló képességet, lassítja az innováció (K+F+I) gazdasági transzformációjának sebességét. Ennek megfelelően, előnyben szükséges részesíteni a változó gazdasági környezethez alkalmazkodni képes, magas hozzáadott értéket létrehozó ágazatokat.

A **logisztikai potenciál** teljes körű hasznosítása, az ágazat foglalkoztatási hatásának maximalizálása érdekében cél a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések végrehajtása, a fizikai beruházások mellett a nyújtott szolgáltatások minőségének javításával.

A térszél tekintetében törekedett célállapot, hogy Nyírbátor városában stabilan jelen van a korszerű, hatékony, diverzifikált gazdaság, mő az ipari és szolgáltató szektor hozzáadott értéktelmele, részben a helyi kis- és közepes méretű vállalkozások, részben a közepes és nagyvobh vállalkozások tevékenységének révén.

- Tervezett eszközök és beavatkozási területek:**
- A megújuló energiák széleskörű felhasználásán alapuló élelmiszer-feldolgozás fejlesztésével a mezőgazdasági szektor diverzifikációjának segítése
 - A gazdasági övezet bővítése; az önkormányzati ingatlanok bérbeadása, portfólió kialakításával, megfelelő telephelykínálat kialakítása
 - A tertiér szektor megerősítése, szolgáltató cégek betelepülésének elősegítése befektetés-ösztönzési programok segítségével, a városmarketing intenzitásának növelése
 - A kutatás, fejlesztés és innováció potenciálnövelése

- A vállalkozói kultúra segítése, mentorálási és inkubációs folyamatok erősítése
- A helyi gazdasági szereplők adatbázisának folyamatos frissítése (Feljelt online információk bázis az elérhető erőforrások és folyamatok átláthatóságának biztosítására)
- A helyi és a térségi vállalkozók együttműködésének, halozatosodásának támogatása, területileg vagy ágazatiilag szerveződött gazdasági szereplőket tömörítő klaszterek, hálózatok és egyéb valós együttműködések kialakításának segítése, ösztönzése
- A helyi termékek és javak fogyasztásának ösztönzése, rövid ellátási láncok kialakítása
- A piac szereplők igényeinek megfelelő oktatás, szakképzés megerősítése, képzési programok kialakítása, önkormányzat partneri viszonyának erősítése a gazdasági szereplők és az oktatási intézmények között (Kompetencia ismeretek bevétele az oktatásba, oktatás és gyakorlat kapcsolatának erősítése)
- Klaszter-szervezés;
- Vezetőprojektek és területi integráció.
- A társadalmi és az épített környezet minőségi fejlesztése a kvalifikált munkaerő helyben tartása és betelepülése érdekében
- A minőségi oktatás (számítógépes kapacitás felhő alapú megosztása oktatási intézményekkel; távoktatás és e-learning a felsőfokú és felnőttképzésben; intelligens táblák)
- Önkormányzati kezdeményezések szeléstése a foglalkoztatottság növelésére, a szegénység felszámolására (a szociális gazdaság irányába való elmozdulással)
- Integrált foglalkoztatási projektek indítása, közmunka plusz program – közmunkából a szociális szövetkezet(eg)
- Oktatás, szakképzés helyi igények szerinti rugalmas fejlesztése, regionális szakképzési központi funkciók erősítése
- Belső fogyasztás ösztönzése, irányítása

1.4.részcél: Turisztikai fejlesztések és a kapcsolódó szolgáltatások (szuprasteruktúra) fejlesztése

Az „1.4. rész-cél: Turisztikai fejlesztések és a kapcsolódó szolgáltatások (szuprasteruktúra) fejlesztése” rész-cél kihívásai kiinduló főbb adatok:

A gazdaság egyre gyorsabban fejlődő ágazata Nyírbátorban a turizmus, a penziósipar, a gazdasági vidék miatt bekövéthető kedvező tennendők az elmúlt években egyértelműen megfordultak – közvetlenül elsősorban az elmúlt években végrehajtott jelentős turisztikai fejlesztéseknek – dinamikus növekedett a vendégek és külföldös a vendégéjszák száma, ami kedvezően hat az általuk elkötött összege is.

- Jölehet a bejövő turizmus tekinetében is pozitív változások mutathatók meg, Nyírbátor esetében elsősorban a külföldi kereslet előállítás meg – 2013-ban a külföldiek nr csaknem ugyanannyi éjszaka előtértek el a településen, mint a hazai turisták (a megyében a külföldiek átlaga csak 25%-os).

Nyírbátor főbb idegenforgalmi vonzerői:

Báthori csodáló
Nyírbátor Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyik leggazdagabb történelmi értékekkel rendelkező települése. Több mint 7 évszázados történelmének lelkesrehab időszaka a Báthori csodálóhoz kötődik. Méltelmek, amelyek többsége szintén a 15-16. században országos jelentőségű csodához füződik, ma is a város meghatározó értékei, kulturális és turisztikai életének szinterei.

A Szörnyas Sárkány Legendája
A történelmi értékek és hagyományok mellett jelentős identitásképző és arculatformáló elem az Ecsed-ládban éld sárkány legendája, amhez több közveti alkotás, intézmény és rendszvény is kötődik (Városlátogatni, Sétány, Sárkány Wellness és Gyógyfürdő, Szörnyas Sárkány Here Nemzetközi Utcozházai Fesztivál stb.).

Váltsai zarándokok
A Nyírbátorról 12 km-re elhelyezkedő Mátrapács kiemel nemzeti zarándokhely, de Nyírbátorban is jelentős egyháztörténelmi emlékek és építmények találhatóak. A két település közveti együttműködése alapot nyújt egy közös zarándokhely kiakításához, amely az identitás és a turizmus szempontjából is kiemelt jelentőséggel bír.

Az idegenforgalom területén fókuszáló verseny hiszen

- Egyre több versenyképes kiindulattal rendelkező desztináció világszerte;
- A desztinációk közötti egyre teljesebb verseny;
- Növekvő kereslet európai utazóiktogatók, in, city break utazások iránt;
- A desztinációk egyre könnyebben gyorsabban elérhetőek – gyakoribb és rovidebb utazások;
- A versenyt az dönti el, hogyan mely desztináció tudja szívesebben, egyértelműen figyelemfelkeltőbb megfogalmazni (pozitív indulni) magát a forgasztók tudatában;
- Ma nr minden valamirevaló desztináció nyújt gögy – és wellness, kulturális, bor – és gasztronómiai, valamint aktív időtöltést lehetővé tevé szolgáltatásokat, lehnt a komplex kiindul ma nr nem éleg erősökök az egyedi, speciális termékek szerepe.

Összes száthatóval szociális erőforrások száma (kereskedelmi és magán szociális szolgálatok irányában) (2014) 548 db
Szállásai szociális erőforrások átlaga (összes szociális erőforrás irányában) (2014) 25,6%
Vendégforgalom (db) (2014) 10.788 db
Vendégéjszák száma a szociális erőforrások irányában) (2014) 25,6%
Külföldi vendégéjszák átlaga a szociális erőforrások irányában) (2014) 49,3%

Az „1.4. részecél: Turisztikai fejlesztések és a kapcsolódó szolgáltatások (szuprestruktúra) fejlesztése” részecél részletezése:

A nyírbátori gazdaság egyik legmarkánsabb ágazata a turizmus, amelynek kiemelt jelentősége van a város versenyképességének fejlesztésében, gazdasági teljesítményének fokozásában. A turizmus fejlesztésének fő tényezői közül is kiemelkedő az **értékalapúság**, a **tudás- és készségtartalom** **növelése**, illetve a **környezetbarát** jelleg.

A turisztikai és rekreációs piaci jelenlét növeléséhez szükséges a város idegenforgalmi vonzerójának növelése, a **kiszolgáló infrastruktúra** és **szolgáltatások** (szállás- és vendéglátóhelyek) **összehangolt fejlesztése**, a turisztikai marketingkommunikáció intenzív és differenciált megvalósítása, valamint a turizmus helyi szervezeti rendszerének megújítása, idegenforgalmi hálózatok és **egymásra épülő programcsomagok** létrehozása.

A város idegenforgalmának két pillére a **gyógy-, wellness- és egészségsturizmus**, valamint a **kulturális turizmus**. Az elmúlt időszakban mindkét területen jelentős fejlesztéseket hajtottak végre, amelyek folytatása a jövőben is szükséges kulturális és szabadidős kínálat minőségi és mennyiségi fejlesztése szintén olyan terület, ahol célszerű továbbfejteni a már megkezdett tevékenységeket, infrastrukturális és tartalmi fejlesztéseket: helyi szellemi és tárgyi értékek fizikai védelme és ahol lehetőséges, funkcionális megújítása, országos és helyi védettségi műemlékek védelme, **hagyományörzés** és ápolás, nemzetközi és helyi érdeklődésre egyaránt számot rendezvények szervezése, civil közösségek kulturális kezdeményezéseinek támogatása, sportolási és egyéb **szabadidős szolgáltatások** infrastrukturális feltételeinek javítása és a kínálat bővítése.

A település **kulturális értékei**, az egyházi és települési kultúrtörténeti emlékei, a kulturális hagyományai pedig hozzájárulnak a város identitásának erősödéséhez.

A turizmus **multiplikátor hatása** révén a turizmust kiszolgáló ágazatok (pl. kézművesség, szálláshely és vendéglátás) számára is többletbevételt jelentenek a fejlesztések megvalósításai. A turisztikai adottságok kihasználása (vendéglátás) kiépítése, programok megszervezése, megismertetése) elősegíti a turisztikai vendégforgalom és a tartózkodási idő növekedését, ami a turisták nagyobb és hosszabb költési hajlandóságával párosul.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztéseket integráltan, térségi alapon zajló **turisztikai szervezettrendszert** fejlesztése révén **szükséges megvalósítani**. Térségi vendégforgalmi stratégiájának alapján integrált szemléletű fejlesztés, szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése: mind az attrakciók, mind a háttér infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, diverzifikálása.

Cél egy **turisztikai klaszter** létrehozása, ahol szabályozott keretek között, széleskörű partnerségben, több területen folyhatna a helyi, térségi turizmus fejlesztése. A klaszter megfelelő szervezeti keretet nyújthat többek között térségi szintű turisztikai programcsomagok kialakítására is.

Az imázs formálás egyik leghatékonyabb módja a turizmus fejlesztése. A turisztikai vonzerek és szolgáltatások minősége, jellege nagymértékben befolyásolja a rólunk kialakult képet az ide érkező emberek szemében. Általában azok a városok, térségek, amelyek jelentős idegenforgalmi vonzeróval rendelkeznek, pozitív imázs alakul ki róluk. De nem csak az ideiglenes ide érkező emberekre gyakorol pozitív hatást a turizmus, hanem az itt élő lakosságra is, hiszen pozitívan befolyásolja kötődéseket, identitásukat, kulturális fogyasztási lehetőségeiket és gazdasági lehetőségeiket. Ebből eredően a turizmus a város marketingstratégia kulcsterülete. Szükséges létrehozni egy olyan kompetens szervező erőt, amely a **térségi turisztikai versenyképességének javításán** dolgozik, egy olyan legitím, megfelelő humán erőforrással rendelkező organizátor szervezetre van szüksége, amely felvállalja a katalizátor szerepet a város turizmusfejlesztésben. A másik kiemelt terület a **turizmusmarketing mechanizmusainak kialakítása**, célunk a városi turisztikai szereplők közösségi marketing tevékenységének elvégzése, valamint a marketing munkák hatékonyságának fenntartása, szinkronizálása. Ez két szinten igényel beavatkozásokat, egyrészt promóciós eszközrendszer kialakítása, másrészt egy folyamatos marketing aktivitás biztosítása.

A részecél tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor Városában a turizmus **jóvédelemtermelő képessége nő**, a **turisztikai szolgáltatás, vendéglátás és szálláshelykínálat a különböző célcsoportok számára: az idegenforgalmi termékpalaletta optimális kihasználása, desztinációs összefogás és az idegenforgalmi vállalkozások ösztönzése magas fokú, valamint a turisztikai fejlesztések során a környezeti egyensúly megőrzése kiemelt hangsúlyt kap. Nyírbátor sikeresen őrzi, és ápolja hagyományait.**

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- A térségi turisztikai alapú meglévő kapcsolatok erősítése, újabbak kialakítása; szuprastruktúra minőségi fejlesztése, bővítése
- A meglévő turisztikai infrastruktúra és szervezeti hálózat hatékony kihasználásának segítése
- A meglévő attrakciók fejlesztése, új vonzerek kialakítása
- A turizmussal foglalkozó szervezet(ek) megerősítése, klaszteresedés
- A helyi termékek termelésének, feldolgozásának, kereskedelmének integrálása a turizmus rendszerébe (A város vonzerójának és ismertségének növelése érdekében elengedhetetlen egy olyan termék portfólió kialakítása, mely egyértelműen a városhoz és a szűk térséghez rendelhető.)
- A szálláskínálat fejlesztése: a közép- és magas kategóriájú szálláshelyek számának növelése
- Városi és térségi zöldterületek és zöldfelületek hálózatának fejlesztése, értékőrző hasznosítása fontos turisztikai vonzeró, ugyanakkor a lakosok számára is fontos rekreációs, szabadidős kінálati elemeket jelent
- Múzeumok interaktívabbá, szórakoztatóbbá, illetve vonzóbbá tétele, az információra egyre kevésbé, ugyanakkor az élményre egyre inkább éhező közönség megszólítása, többnyelvűség és látogatóbarátság fejlesztése;
- Egészségturizmus fejlesztése: fürdők gyógyászati szolgáltatásainak fejlesztése mellett a preventív kezelése és szolgáltatások fejlesztése;
- Az aktív kikapcsolódás feltételeinek javítása – kerékpárutak, túrázás-termesztetjárás, parkok nyújtotta kikapcsolódási lehetőségek, lovaglás, úszás, golfozási lehetőségek;
- Csaldái élményturizmus kínálatának bővítése;
- A kényelmesebb és vonzóbb turisztikai szolgáltatások (megfelelő információk és navigációs rendszerek, online foglalási lehetőségek)
- Településmarketing (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület)
- Befektetés ösztönzés, a város népszerűsítése, „eladása”, a piacok bővítése, új, beruházások számáraik növelése

2.2.részlet: A környezet védelme

A „2.2. részlet: A környezet védelme” részről kívánások, kiinduló főbb adatok:

A Nyírbátor és térsége hazánk második legnagyobb futóhomok területén, a Nyírségben található. Nyírbátor 99,9 és 173 m közötti tiszti magasságú, szélhártató homokkal fedett horodalek-vüskés. A homok nagy része látható, a deflációsveszély alacsony. Nyírbátor szaraz mészékeiten vízhátnyos területen fekszik, a természetes felszíni vízfolyás és víztározók száma alacsony. Az időszakos vízfolyásokon nagyobb vízhozamokra általában csak tavasszal lehet számítani, az év nagyob részében a vízállás alacsony. A növényzet a Nyírség flórájához tartozik, a mélyebben fekvő területeken lapok, mocsarak, a magasabb buktatókon, homok pusztagyepesek voltak megfigyelhetők, de mellettük különböző fafajok (tölgy, nyír, kőris, szil) elterjedése is számottevő volt. A térség nagy kiterjedésű erdői évszázadokkal ezelőtt hatalmas vadállományt (szarvas, őz, róka, barz, siketföld, eszszármadár) tartottak el. A táj állománya csökkeni, de gazdagabb, mint az ország más területein. Az Országos Területrendezési Terv keretében Nyírbátor területén országos vagy térségi jelentőségű **tölképvédelmi területet nem jelöltek ki, tölképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület tehát nincs a településen. NATURA 2000 területek a települést nem érintik, továbbá nem lettek kijelölve nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területek sem.** A Településrendezési Terv szerinti Hortobágyi Nemzeti Park igazgatósága 32 országos jelentőségű természet területet tart nyilván, amelyek többsége gyep, kisebb része erdő. Nyírbátor területén jelentős erdő területek találhatóak, amelyek szinte összefüggő szövetet képeznek. Nyírbátor közigazgatási területének közel 25%-át települési területek (belterületek) foglalják el. Ezek kiterjedése a javában várhatóan növekszik az Ipari Park tervezett bővítése és az új lakófunkciós területek kijelölése következtében. 2013-ban Nyírbátor belterületén a közhasználatú zöldterületek (parkok, játszótérek, parkerák, pihenőterék és a védberdők) 273 801 m² volt, ami a város teljes területének 0,4%-a. Az egy lakosra jutó zöldfelület nagysága 22,2 m² ami lényegesen meghaladja az országos és a megyei átlagot. Nyírbátorban jelenleg 4 játszótér áll a gyermekek csatlakozásának rendelkezésére, ezek összesen 11 498 m². A fentiek alapján a város **zöldfelületi ellátottságának belterületi zöldfelületi rendszere jelenleg nem megfelelő.** A közterek és parkok előfordulása elsősorban a belvárosi területeken jellemző, más városrészekben alacsony a közösségi és szabadidős sport tevékenységekre alkalmas zöldfelületek aránya.

Egy lakosra jutó védett természeti terület nagysága (m²): 0,0 m²
Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m²): 2014: 15,3 m²
NATURA 2000 területek Nyírbátorban: 0,0 m²

A „2.2. részlet: A környezet védelme” részről részletezése:

A **természeti értékek, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges** a jelenleg érvényes védelmek megerősítése. A természeti és tájképi értékek megőrzésében, veszélyeztetettségük csökkentésében szerepet kell, hogy kapjon a velük **határos lakóterületi fejlesztések koordinálása.** Mivel a természeti területek sok esetben a rekreáció színterei is egyben, megőrzésük szempontjából további lényeges feladat azok téhermentesítése.

Nyírbátor Város lakosságának egészségi állapota nem kielégítő. Ehhez hozzájárul a belterületi zöldfelületek alacsony területe és azok területi kapcsolatának hiánya. A **zöldterületek hálójában történő fejlesztése** elengedhetetlen feladat, hiszen egyrészt javítja a városképet, ugyanakkor hozzájárul a városklíma és ezzel a helyi lakosság egészségi és pszichés állapotának javulásához. Fontos feladat a **prevenció** és a **tájékoztató** erősítése több vonatkozásban, mint pl. a környezetvédelem vagy

például a veszélyes anyagok átmenőszállítása kapcsán. A klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálás és a **helyi klímastratégiák kidolgozása** révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, aminek következtében javul a **klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága.**

A környezet védelme így a zöldfelületek fejlesztésével (mikroklimatikus hatások biztosítása), a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmének erősítésével, a város-sziliuett védelme, kiállításvédelem megvalósításával tervezett.

A következő évtizedekben kiemelt figyelmet kell fordítani a klímaváltozás globális és lokális hatásaira, **adaptációs és mitigációs stratégiákat** kell alkotni. A klímaváltozás és egyéb globális környezeti problémák fokozódó környezettudatosságra kell ösztönözzék a társadalmakat.

A klímaváltozás okozta extrém időjárási körülmények következtében bekövetkező károk világszerte óriási gazdasági, társadalmi és környezeti nyomást helyeznek a városokra. A jövőben bekövetkező károk elkerülése érdekében kiemelten fontos ezen negatív hatásokra való felkészülés.

A **vízgazdálkodás és vízkárelhárítás** kérdésköre szintén kiemelten kezelendő.

Bár jelenleg Nyírbátor városában zavaró magasságú építmény nem található, azok esetleges megjelenése a város épített és tájképi értékek látványát egyaránt befolyásolja, ezért továbbra is szükséges a város területén létesíthető **magasépítmények elhelyezését szabályozása.**

A részlet tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor Városa magas fokozatú meg - az országos hatókörű fenntartható környezetet biztosító törekvésekkel összhangban - a helyi klímaadaptációs és mitigációs stratégiát.

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- A termőföldekkel való takarékos gazdálkodás
- A felszíni vízrendezés minőségi fejlesztése
- A városi célok és a környezeti fenntarthatóság közötti lehetséges konfliktusok elkerülése érdekében történő átgondolt fejlesztési és beavatkozások meghatározása
- Adaptációs és mitigációs stratégiák
- Szemléletformálás
- Meglévő vízbázis minőségjavítása, ivóvízminőség-javító projektek
- Korszerű hulladékkezelésközpontok
- Csapadékvíz elvezetés rendszeresítés fejlesztése
- Kilátás- és szilüettvédelem szempontjainak feltárása és elemzése a településrendezési eszközök készítése során
- Természet- és értékvédelmi szempontból jelentős, de még nem védett területek, természeti értékek jogszabályi védelme
- Az erdőtelepítések ösztönzése

2.3. részről: A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme, a külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület - felhasználás

A 2.3. részről: A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme, a külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület - felhasználás” részről kihívásai, kidolgozó főbb adatok:

Nyírbátor Városban található műemlékek:

- Református templom, műemléki törzsszám: 6140, hrsz.: 2031/1, Bátorai utca
- Református faharangtorony, műemléki törzsszám: 6141, hrsz.: 2031/1, Bátorai utca
- Római katolikus templom, volt-minorita templom, műemléki törzsszám: 6143, hrsz.: 1939/1, Karolyi utca
- Bátorai Múzeum, volt-minorita rendház, műemléki törzsszám: 6144, hrsz.: 1940/8; 1940/9, Karolyi utca

Bátorai várkastély, műemléki törzsszám: 6145, hrsz.: 2451/1; 2451/2, Vör utca

A számottevő kőépítészeti alkotásokkal rendelkező város belterületén a kevés országosan védeget egyedi műemlék mellett számos épületet helyeztek helyi védelem alá. A helyi védett épületek között kőépületeket, egyházi épületeket, lakóépületeket és ipari épületeket is találunk. A város mai szerkezete megtartotta középkori eredetét. A középkori eredetű városrésztervező erői máig hatnak Nyírbátor településstruktúrájára: a református templom; a minorita rendház és a piactér meghatározó elemei a városnak, amelyek biztosítják Nyírbátor egyedi arculatát, jellegzetes, örökségvédelmi szempontból értékes építészeti elemek elsősorban ezekre; a csomópontokhoz köthetnek.

Nyírbátor utcahálózata napjainkig megőrizte **gritvikus vonásait**. A modern beépítések, új városrészek kialakítása és az ipari fejlesztési területek kibővítése élesen elkülönülnek a történeti városnagydíj, így az még mindig **gritvitérű arculattal**. A település központjában a szabadság tere, a Bátorai, Szentéber, Várodi, Kassuth, Ady Endre utcákban még sok régi, hagyományos építészeti, beosztású épület áll, igaz, többet közülük modernizáltak, átépítettek. Az utcákat még ma is meghatározzák a XX. század elején épült lakóépületek, annak ellenére is, hogy több már újeszen áll.

A település önkormányzata a helyi értékvédelmi rendelet megalkotása mellett további rendelkezéssel törekszik a város építészeti kultúrájának **örökségének megőrzésére**. Nyírbátor Város Önkormányzata rendelkezletet alkotott a városközpontra vonatkozó arculati stratégiáról (Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2012. (XII. 22.) önkormányzati rendelete a városközpontra vonatkozó arculati stratégiáról), a településképi véleményezési eljárásról (Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (II. 25.) önkormányzati rendelete a településképi véleményezési eljárásról), a városképet meghatározó arculati hivatás-berendezések, hirdetőművek elhelyezéséről (Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (III. 25.) önkormányzati rendelete a városképet meghatározó arculati hivatás-berendezések, és hirdetőművek elhelyezéséről), homlokzat-felújítási alap létrehozásáról, (Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelete a homlokzat-felújítási alap létrehozásáról).

Nyírbátorban 8 városrész került kijelölésre, amelyek egy része külterületeket is érint:

1. Városközpont
2. Városony, Csűrőskert, Rózsakert
3. Ipari Park
4. Vasútvonalas környéki ipari-gazdasági terület
5. Estaki lakóterület
6. Szénakéti turisztikai övezet

7. Délnyugati lakóterület

8. Déli iparterület

Az elsősorban funkcionális alapon történő lehatárolás eredményeként jelentős különbségek rajzoldónak ki a városrészek nepeességzómár és lakósládományórtékintve.

Alulhasznosított barmamérés területként a BUNGE Zrt. egykori területét, illetve a korábbi adóhnybenidő am, jellegzetes, de jelenleg kinasznadlaton ipari emlékek épületeivel a városképbe is illeszkedő fejlesztési terület lehet (pl. kultúris hasznosítás). Az itt található, használaton kívüli iparterület, amely a MÁV tulajdonosi képez, nevezti a terület barmamérés rehabilitációját: Szintén alulhasznosítottok a belváros egyes területi (bunkudor, illetve a városátza mögötti terület), amelyek kioldó lehetőséget adnak a funkcióváltásra, új funkciók betelepítésére, illetve a városközpont szerkezeti, építészeti és településképi megújításra.

A 2.3. részről: A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme, a külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület - felhasználás” részről részletezése:

Nyírbátor város külterületi terület-felhasználás alapelveinek, követelményeinek kiemelt elemei a **terülesek és értékvédelem**: a tájkarakter a települési és táji értékek megőrzése, ökológiai folyosók **megtartása és bővítése**, tájhasználati korlátozások és szabályozások bevezetése, természet- és talajvédelem, állattartó telepek környezeteteltel határsíneknak csökkentése, vízrendezés, vízminőség javítása, zaj- és levegőtisztaság-védelmi megoldások érvényesítése, a gyeppek (rétek, legelők) mint értékes növényfajtasulásoknak megtartása.

A település szerkezetét a fenntartható környezet alapelveinek megfelelően és a zavaró elemismellértéségek, konfliktusforrások kiktatásával, de legalább azok mérséklésével kell alakítani. A településképek beépítési sűrűségének növelése sok esetben a gazdaságosan fenntarthatóság feltétele, a túlzott sűrűség miatt keletkező konfliktusok azonban problémákhoz vezethetnek, ezért differenciált kezeléssük szükséges.

A szétterült városrészeket nehezen működtethető, így a kifelé vonzó fejlesztések a város hatékonyabb működésének ellenében harnak, így **indokolatlan a város további növekedése a szabadtérterületek rovására**. A fenntartható fejlődés szempontjából kedvező, ha a város beépítése **intenzív** megfelelő sűrűségű, minél kisebb területet foglal el, minél több a természeti környezet, minél kevesebb az épített. Ez esetben a város működése is gazdaságosabb, a környező értékes mezőgazdasági területek hozzáférhetnek a város gazdaságának kiegészítőjéhez, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a város lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos elköltéséhez.

Szükséges, hogy Nyírbátor területfejlesztési beavatkozásait a **kompack város elveinek** érvényesítése hassa át: szükséges törekedni a település a horizontális terjeszkedés visszaszorítására, a növekedési igény részben **vertikális** irányban, részben pedig a ritka beépítettség területeket hatékonyabb kihasználásával vagy **intenzívabb terület-felhasználással** (szabadon álló helyett soros beépítés, társasházi struktúra) kielégítésére. Azaz az **organikus és intenzív városfejlődés** jellemzői szerint a foglulyszerden kiterjesztő telkekben, helyben átépítő lakóházak jelennek a belső városrésztervezési és harmonikus megújulásait. Kompakt településként hatékonyabb az infrastruktúra üzemeletetés is. Energetikakarékos területfelhasználás során a kompakt város elvének érvényesítése elengedhetetlen. **A felhagyott barmamérés és/vagy funkcióvesztett területek reaktiválási** eljárás előnyben részesítendő a zöldmezős beruházásokkal szemben. Szükséges, hogy a településfejlesztés során a területtel és a természettel való takarékos gazdaságos igénye megjelenjen. Az önkormányzati ingatlan-stratégia erősítésével az energetikakarékos területfelhasználás szempontjait az önkormányzat hatékonyabban érvényesítheti.

megvalósításánál is erősíti a városi levegőtisztaság és a mikroklima szempontjainak érvényesítésével.

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- A barnamezős, alulhasznosított és/vagy felhagyott, funkcióvesztett területek re-vitalizálása, funkcióváltása
- Magas színvonalú és sokoldalú intézményhálózat, megújított közterület-hálózat, a városi közterületek megújítása, korszerűsítése, közösségi terek kialakítása minden városrész tekintetében
- A leszakadással veszélyeztetett településrészek integrált és harmonikus fejlesztése (mind fizika, mind társadalmi értelemben)
- A városrészek közötti közlekedési kapcsolat minőségi javítása
- A hagyományos tájhasználat erősítése, megőrzése
- A hagyományos tájszerkezet és tájhasználat működésképes hagyományainak és karakterének megőrzése
- Tudatos városi energiagazdálkodás kialakítása, erősítése
- A zöldmezős beruházások visszaszorítása
- Az átszellőzési és ventilációs folyosók tekintetbe vétele településrészeken alakítása során
- A városi levegőtisztaság és a mikroklima javításának figyelembe vétele
- A szerkezeti fejlesztésekkel érintett területek értéknövekedésének érvényesítése;
- Csereterületek lehetőségének feltárása a barnamezős területeken.

A középkeresetű épületállományt üresen álló épületeinek megőrzése szempontjából alapvető fontosságú a XXI. századi funkció megtalálása, amely egyedül biztosítja a régi épületek fennmaradásának. A megtartott funkció mellett fontos szerepet játszik még az új funkcióhoz kapcsolódóan az épületek modernizálása, esztétikus bővítése, amelyet csak az épületek építészeti értékeinek figyelembevételével, hangsúlyozásával, megőrzésével lehet megvalósítani.

A szuburbanizációs folyamatok alakulásával párhuzamosan nem történt meg a megfelelő kiszolgáló létesítmények infrastrukturális kialakítása. Több települési funkció biztosítása is hiányzik az egyes településrészek ellátottságából. Kiemelten fontos, hogy a központi funkciók minden egyes városrész számára elérhetővé váljanak. Szükséges egy többközpontú, a gazdaság és a lakosság igényeit helyben kiszolgáló képes települési struktúra megvalósítása alközpontok kialakításával. A települési alközpontok kialakításának szükséglete a városrészek parallel, harmonikus fejlesztését igényli.

Az egyik legfontosabb városzerkezeti feladat a városrészek közötti közlekedési kapcsolatok javítása. A városrészek közötti integráció erősítése a harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődés alapja Nyírbátor Városában.

Kiemelt jelentőségű a jelenleg degradálódó, leszakadással fenyegetett településrészek, szegregált területek integrált programjának megvalósítása. lakókörnyezet fizikai megújításának folytatásával és a felzárkózást, esélyeket növelő beavatkozásokkal, melyek az érintett célcsoportokra szabott speciális tartalommal valósulnak meg. Kapcsolódóan az előbbiekhöz, szükséges az önkéntesség népszerűsítése, társadalmi felelősségvállalás erősítése.

A település épített örökségének megőrzése az épített környezet alapvető minőség-védelmét adja. A műemléki védettségű épületek rekonstrukciónak bevonása javasolt a funkcióbővítő integrált fejlesztések körébe, amely javítja az ellátási színvonalat, segíti az identitástudat megerősítését.

Biztosítani kell az európai (és egyben nemzeti) ökológiai hálózat folytonosságát annak érdekében, hogy a biológiai és tájkepi sokféleség, továbbá az ökológiai rendszerek működőképessége fenntartható legyen. Teljes értékűvé a város zöldfelületi rendszere akkor válik, ha a belterületi zöldfelületek és a megélvő ökológiai hálózat tömbszerűen és szigetesen elhelyezkedő elemei az ökológiai folyosókon és zöldfolyosókon keresztül összekapcsolásra kerülnek.

Természeti értékekben gazdag területeken, tájképileg védendő területeken a területhasználattal tervezésekor, épületek, építmények elhelyezésekor a természeti értékek védelmének, a tájkarakter megőrzésének elsőbbséget kell biztosítani. A rendezési tervekben le kell határozni tájkepvédelmi vagy látványvédelmi területeket, és védelmiüket biztosító előírásokat, rendezési és intézkedési feladatokat meg kell határozni.

A városi beépítettség minősége alapvetően befolyásolja, hogy a települési fejlesztések humánkomfort szempontok alapján valósuljanak meg, kiemelten gondolva a városi levegőtisztaság és mikroklima témakörére.

A városzerkezet jelentős hatást fejt ki a település átszellőzésére is. A beépítés sűrűsége, a különböző magasságú és elhelyezkedésű épületek kijelölése a városokban olyan területeket (átszellőzősi vagy ventilációs folyosókat), amelyeken keresztül a külterületek irányából friss és tiszta levegő érkezik a városok irányába. Ezen területek azonosítása és tudatos fejlesztése jelentősen javíthatja a város belső területein a levegőtisztaságot.

Az utak mentén kialakított zöldfelületek kedvezőbbé teszik a mikroklimatikus komfortviszonyokat. Cserjék, fák ültetésével jelentős zajcsökkentő hatás érhető el, különösen a legkellémetlenebb magas hangok frekvenciatarományában.

A rész cél tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor Város városrészeit integráltan és harmonikusan fejlesszi mind a természeti és az épített, mind a társadalmi környezeti szempontokból. Nyírbátor Város a területfelhasználási politikáját az energiatárhatalmosság kiemelt figyelembe vételével alakítja. Törekszik a város relatív kompaktosságának megőrzésére, a környező mezőgazdasági és erdőterületek megőrzésére, a zöldfelületek és városi nyitott terek arányának további növelésére, a tájhasználat optimalizálására, és projektszíntű beavatkozások

2.4. részecél: Megújuló energiatörzások részarányának növelése és energiatátekony építés

A.2.4. részecél: Megújuló energiatörzások részarányának növelése és energiatátekony építés” részecél kivonasi, kinduló jobb adatok:

Biomassza
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye kiváló adottságokkal rendelkezik a mezőgazdasági, eredeti **biomassza energiatátekai célú hasznosítására**. A mezőgazdasági termelés ágazati megoszlása változatos, a főmegtakarmány termesztésére alkalmas területeken az állattenyésztés került elődbe, míg az átlagos vagy annál jobb termőhelyi adottságokkal rendelkező területeken a növénytermesztés dominál. Mindennek köszönhetően egyre elterjedtebb a bioenergia előállítás és hasznosítása. **Nyírbátorban, Európa egyik legnagyobb, 2.600 MW teljesítményű biogáz üzemé működik** 2002 óta. Az üzem egy szarvasmarha telep és egy baromfiélelőgazó mellé épült, így közvetlenül csövezetekeken jut el a higrágya és a vágghirdi szennyvíz a fermentációs tétbe, csökkentve a szállítási költségeket és biztosítva az üzem folyamatos alátátekát.

Geotermikus energia

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye földrajzi felelítése és vízföldtani adottságai alapján geotermikus energia felkutatása kindóson kedvezőnek mondható a Tiszavasvári-Nagyhalász-Kisvárdai-Fehérgyarmat-Nagyecsed-Nagykálló által bezárt terület. Az Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatóság 2003-ban minősítette **Egyházyre** a **Nyírbátor termálvizet**, amelynek hasznosíthatósága így megoszik az **egészségturizmus** és a **geotermikus energiatátekai** között. Az önkormányzat több kapcsolódó energiatátekai projektet is megvalósított: Befejződött be a Sárány Wellness és Gyógyfürdő, valamint az általános iskola hőszivattyús rendszerének kiépítése.

Nap- és szelenergia

A napenergia hasznosíthatóságát az átlagos éves napfénytartam határozza meg, ebből a szempontból Nyírbátor helyzete Magyarország átlagosnak mondható (1900-1950 óra), ami alkalmas napelemes és napkollektoros rendszerek hatékony üzemeltetéséhez. A napenergia használatra önkormányzati, vállalkozói és lakossági szinten is egyre elterjedtebb.

A.2.4. részecél: Megújuló energiatörzások részarányának növelése és energiatátekony építés” részecél részletezése:

A cél keretében a közszolgálatást nyújtó intézmények energiatátekonyágának fokozása, épületgépészeti rendszerének energiatátekai célú korszerűsítése, a megújuló energiatörzások részarányának növelése jelenik meg. Az **únos célok és elvárások**, s ezzel összefüggésben a rendelkezésre álló források, és a környezet állapotával szemben erősödő általános társadalmi elvárások az energiatátekadálkodást a fejlesztések fókuszába állítják. Az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás, a fenntarthatóság szempontjai, az energiatátekosság csökkentésére való törekvés érdekében Nyírbátor Vároga tovább kívánja növelni az energiatátekonyhasználatát belüli a megújuló energia részarányát. A megújuló energiatörzásokból származó villamosenergia-termelés elősegítése európai únos és országos szinten is kiemelt jelentőségű feladat. Ezt támasztja alá, hogy **Magyarországon Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Tervében 2020-ra 14,65%-os megújuló energia részarány elérését** vállalta a teljes bruttó végső energiatátekonyhasználatán belül.

Szabolcs – Szatmár – Bereg megyében korábbi évekre zömmel a tűzifa felhasználás volt jellemző. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye földrajzi felelítése és vízföldtani adottságai alapján **Geotermikus energia felkutatása** kindóson kedvezőnek mondható a megyén belül a Tiszavasvári-Nagyhalász-Kisvárdai-Fehérgyarmat-Nagyecsed-Nagykálló által bezárt terület. A napütéses órák **magas száma és**

besugárzott napenergia mennyisége napelemes és napkollektoros rendszerek telepítéséhez jó adottságot biztósít.

Elődelegesen a napenergia és a geotermikus energia hasznosításának szelésebb körű igénybe vételre eredményezhet megtakarítást. Kiemelten a nyári hűtés energia igényének kielégítésére hasznosítható napelemek terjesztésével. A föld energiaja is, mint megújuló energiatörzsdőz hasznosításra alkalmas.

A fejlesztésekkel meg kell oldani a középületet külső határoló szerkezeteknek hőszigetelését, árnyékolását, épületgépészeti és világítási rendszereik korszerűsítését. A tervezett intézkedések megvalósítása során szem előtt kell tartani a klímaváltozással járó káros jelenségek következményeinek minimalizálását, továbbá támogatni szükséges települési szilárd hulladékok minél nagyobb arányú újrahasonosítását, illetve energiatátekai célú felhasználását célzó beruházásokat.

Az energiatátekonyág szempontjait az egyes építkezések esetében is figyelembe kell venni. Ezen a területen az önkormányzati beruházásoknak példamutató gyakorlatot kell kialakítani. Törékadni kell a megújuló energiatátekony hasznosítására az új beruházásoknál, illetve a meglévő épületek energiatátekony átalakítására (pl. utólagos hőszigetelés).

Energiatátekony építés célkitűzés a meglévő épületekkel energiatakarékos rekonstrukcióját, az alacsony energiatátekonyhasznosítású és passzív házak építésének ösztönzését biztósítja.

Az energiatátekonyhasznosítást tudatosan lehet és kell is befolyásolni. A klímaváltozás fő okozóiként számmon tartott ipari nagyvállalatok mellett az egyének szerepe is éppen olyan fontos. A szemléletformálás, azaz az emberek gondolkodásmódjának, viselkedésének, mindennapi szokásainak megváltoztatása az első számú eszköz arra, hogy a fenntartható fejlődés szempontjával azonosulni tudó, tudatos felhasználói társadalom jöhessen létre. Annak érdekében, hogy a jövő nemzedéke számára a fenntarthatóság társadalmi norma legyen, szükséges átfogó szemléletformáló programok végrehajtása, melyeket a társadalom együttes feladatáteként kell kezelni. Energia- és klímavadatosági szemléletformáló tevékenységek fokozott megvalósítása szükséges.

A részecél tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor Városban az energiatátekonyhasznosításra egyre növekvő arányban kerülnek hasznosításra a megújuló energiatörzsdőz, s kindóson kerülnek figyelembe vételre az energiatátekonyhasznosítás szempontjait mind az új épületek építésénél, mind a meglévő épületekkel energiatalekonyhasznosítás felújításánál.

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- A megújuló energiatörzsdőz használatának elterjesztését segítő szemléletformálási akciók, figyelemmel a táj- és természetvédelem, valamint a klímaváltozás elleni küzdelem, összehangolt szempontrendszerre
- Klimalit intézményi rendszer épületekkel energiatalekonyhasznosításra, felújítása, megújuló energiatörzsdőz alkalmazása
- A megújuló energiatörzsdőz felhasználásának (pl. napenergia és geotermikus energia) preferálása
- Intézmények energiatátekai fejlesztése
- Geotermikus energia adta lehetőségek további kiaknázása
- Napenergia hasznosítása
- Biogáz hasznosítás
- Komplex programok, elődsőzök, kampányok megrendezése kindónböző célcsoportok részére,
- Szakmai konferenciák megrendezése
- Klímavadatosági versenyek szervezése (oktatási intézmények, vállalkozások/intézmények energiatátekonyhasznosítás)
- Kommunikációs intézkedések (tájékozató anyagok, honlap, tanácsadó-hálózat)
- A tervezési, szablyozási és támogatósi intézkedések (pl.: a lakosság érdekelte tétele a megújuló energiatátekonyhasznosításban, stratégiák készítése)
- A „zöldéber” és hatékonyabb közműmenedzsment (a folyamat minden pontjának monitorozása a vizsgadálkodás, a hulladékigazgatálkodás, illetve a középületek hatékonyabb működésének terén)

2.5.részecél: Helyi és térségi közlekedési rendszer fejlesztése, modernizálása

A „2.5. részecél: Helyi és térségi közlekedési rendszer fejlesztése, modernizálása” részecél kihívásai, kiinduló főbb adatok:

Nyírbátor közlekedési tekintetben kistérségi szinten **jelentős csomópontnak** tekinthető. A város közlekedését meghatározza a Debrecen–Mátészalkával összekötő 471. sz. út és a Nyíregyházát – Nyírbátorral összekötő 4911. sz. út találkozása, átmenő forgalma.
A városról északra, a 471. sz. úttal párhuzamosan fut az **M3 autópálya**, amely a városközpontból északnyugati irányban 12 km-re érhető el.
A városi közúthálózat centrális szerkezetű. A legforgalmasabb úthálózati elemek a 471. sz. főút városi szakasza (Debreceni u. – Bajcsy-Zsilinszky u. – Zrínyi u. – Szabadság tér – Szentivér u. – Császári u.), a 4911. j. út városi szakasza (Pácsi u.) valamint a 4915. j. út városi szakasza (Arpád u.). Ezek közül mindégycik 2x1 sávú kialakítású, egyes helyeken körforgalmi csomópont található.

Szűk, lakóterületre jellemző szűk sávú utak száma (db) (2014): 29,9 db
Önkormányzati kerékpárút: közös nyalag- és kerékpárút hossza (km) (2014): 2,38 km
Önkormányzati járda: kitérítettség (1 km. térszíntől, járda) (2014): 0,88
Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben a megvezetőkéig (km) (2014): 44 km
Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben autópályáig (km) (2014): 12 km
Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben Budapestig (km) (2014): 268 km

A „2.5. részecél: Helyi és térségi közlekedési rendszer fejlesztése, modernizálása” részecél részletezése:

Nyírbátor Város fejlődésének egyik kulctényezője a **települési közlekedés fenntartható fejlesztése**, a **környezetbarát mobilitás feltételeinek megteremtése**. A megközelíthetőség és elérhetőség fontos alapfeltétele a gazdasági fejlődésnek, a kedvezőtlen demográfiai tendenciák megfordításához közvetlen módon is hozzájárulhatnak az ilyen jellegű beruházások.

A város közlekedési infrastruktúrájában számos szűk keresztmetszet beazonosítható, melyek mind a helyben élők, mind pedig a város vonzáskörzetében lakók életminőségére kedvezőtlen hatással vannak.

Bár nem kizárólagosan a város döntési kompetenciájába tartozó és nem csak Nyírbátor Városát érintő (nagy)beruházás, de a településen átmenő állami tulajdonú **közutak felújítása** szükséges.

A belterületi közúti forgalomban továbbra is vannak problémás keresztmetszetek (közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztések), emellett az alacsonyabb rendű felvezető útszakaszok szűk kapacitása is a belterületi úthálózat fejlesztését igényli.

A városban kiemelt kérdés a **tömegközlekedés fejlesztése**: az autóbusz megálló helye a járási távolságot nézve majdnem mindenhol megfelelő, azonban a leszállóhelyeket előírás szerinti kialakítása illetve átalakítása szükséges. Jelenlétos beruházást igényel a városi- és térségi **hivatásforgalmú kerékpárút hálózat fejlesztése**, felújítása, bővítése.

A város külső és belső elérhetősége azonban még korántsem nevezhető teljes körűnek. Fejlesztésre szorul az ipari park gyalogos és kerékpáros elérhetősége is, valamint a gyalogút-hálózat további fejlesztése szükséges.

A részecél tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor Városa biztonságosan és környezetbarát módon is könnyen elérhető, kiemelt szerepet tölt be a **közlekedési módzatok közül a tömegközlekedés, az egyéni közlekedési formák közül a kerékpáros közlekedés közlekedés**.

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- Hivatásforgalmi kerékpáros közlekedés feltételeinek további fejlesztése
- Környezetbarát közösségi közlekedés kialakítása, s a közlekedésen belüli részarányának növelése a személygépjármű forgalommal szemben
- Közutak fejlesztése, felújítása
- Közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztések
- Turisztikai kerékpár-hálózat fejlesztése

3.2.1.3. A „GONDOSKODÓ VÁROS - Jövőjében bizó, nyitott, szolidáris fenntartható társadalom” átfogó cél részfeljeli és beavatkozási

3.1. részeli: Szolidáris és befogadó társadalom

A „3.1. részeli: Szolidáris és befogadó társadalom” részeli kihívásai, kiinduló főbb adatok:

A **szegregáció** és a **szegregációval** **veszélyeztetett területek** lehatárolását a 314/2012. (XII. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végzte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával. Járdszékhely esetében azok a legkisebb 50 lakossal rendelkező területek nyitvatartóknak szegregátumnak, ahol a legfeljebb ötödikos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők orvnyo az önkormányaton belül élnek, illetve meghaladja a 35%-ot, míg a szegregációval veszélyeztetett területek esetén az érték 30% és 35% közé esik. Nyírbátor város esetében 2 szegregátum azonosítható be, ahol a szegregációs mutató értéke az érintett területen 35% feletti:

1. szegregátum
(Bethlen G. u. - Tancsics u.; Nyugati oldali Széchenyi és Bethlen G. u. között) - Ságvölgy E. u. mindkét oldala - Nevelési u. - Béke u., Gyöngyvirág u., Páros u. mindkét oldala - József A. u. páros oldala - Széchenyi u. - Deák F. u. - Béke u.)
Érintett lakosság: 2163 fő (2011. évi népszámlálás adatai alapján)

2. szegregátum
(Nyírfu u. nyugati oldala (nyiretlen u. tól a Tavasz u.-ig) - Tavasz utca déli oldala (a Nyírfu u.-tól a nevelési u.-ig) - a Tavasz utca mindkét oldala a nevelési u.-tól)
Érintett lakosság: 5136 (2011. évi népszámlálás adatai alapján)

A **szociális és gyermekjóléti alapszolgálatok** 2007. január 1-től, a szociális szaktisztviselői pedig 2008. augusztus 1-től az integrált kistérségi intézményként működő Kistérségi Szociális és Pedagógiai Központ útjra el. A feladatátadásról Nyírbátor Város Önkormányzata használatba adta az épületeket és bejelentéseket, a szakmálal felkészült munkatársakkal bíró intézményként.
A **fontosabbak** **élték napjaink** **előtérben** az Egyetértés Egyesület válai szerepet. A gyermekjóléti feladatok előtérben részt vesz a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Gyermekvédelmi Központ.

Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők orvnyo az önkormányaton (15-59 évesek) be(%) 1 szegregátum 79,9%
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők orvnyo az önkormányaton (15-59 évesek) be(%) 2 szegregátum 56,3%
Alacsony presztíziú foglalkoztatási csoportokan foglalkoztatottak orvnyo - 1. szegregátum 75,3%
Alacsony presztíziú foglalkoztatási csoportokan foglalkoztatottak orvnyo - 2. szegregátum 65,7%
A gazdaságilag nem aktív népesség orvnyo a lakónépességben be(%) - 1. szegregátum 70,5%
A gazdaságilag nem aktív népesség orvnyo a lakónépességben be(%) - 2. szegregátum 54,5%
A kormány nélküli jétkomorvos és szociális jellegű orvnyo a lakosok között be(%) - 1. szegregátum 33,7%
A kormány nélküli jétkomorvos és szociális jellegű orvnyo a lakosok között be(%) - 2. szegregátum 18,3%
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek átlagos száma (fő) (2014) 1159 fő

A „3.1. részeli: Szolidáris és befogadó társadalom” részeli részletezése:

Cél az alacsony státuszú, telepserít lakhatási körülmények között éló marginalizált csoportok **mobilitációjának** és **lakhatási körülményeinek** javítása. A szegregátumok és lezakkadással veszélyeztetett településrészek esetében a lakhatási körülményeket javítani kell, a lakások felújításával és a komfortkozothuk emelésével. Az érintett településrészek közszolgáltatási, gazdasági- és egyéb **funkcióikkal való előtérítését** **emelő infrastruktúrális fejlesztések** szükségesek (épületek, utak, járdák, zöldfelületek sítb építése, felújítás). A társadalmilag leromlott területen esetében kiemelten fontos az érintett, zömben roma lakosság **szociális kohéziójának az erősítése**. Ezt a közösségformálást erősító tervek, létesítmények és kulturális intézmények fejlesztése szolgálja. Fontos, hogy komplex programok szükségesek legyenek infrastruktúrális és soft elemeket ötvözó fejlesztéseket foglalnak magukba, egymás hatásait erősítve járulnak hozzá a lakosság szegregációjára és a településrészek lezakkadásának az enyhítéséhez.

A társadalmi integráció és a rehabilitáció egyik kulcskérdése, hogy a **hátrányos helyzetű és a megváltozott munkaképességű személyek munkakerőpiáci sévelni** **javítani** **kell** egy magasabb képzettségi szint vagy egy keresetebb szakma megszerzésével. A cél eléréséhez olyan eszköz nyújthat segítséget, mint pl. a népi kézművesség értékeinek terjesztése, mely egyszerre gazdasági és kulturális tevékenység, közösségformáló módszer és lehetőség, amely erősödését eredményezheti, amely jötkönyv hatással lehet a helyi gazdaság versenyképességére. A civil szervezeteknek törekedniük kell a civil társadalom fejlődtésére, szerepet kell vállalni a helyi közösségek megertősítésében, az ehhez elengedhetetlenül szükséges emberi kapcsolatok kialakításában; közösségfejlesztéssel, közösségi munkával erősíteni kell a társadalmi **kohéziót**, a **helyi identitást**; közre kell működtetni a helyi kulturális és természeti örökség közös gondozásában, a hagyományok ápolásában, a helyi tudás megörzésében és átörökítésében. Ezekben túl aktívan rész kell, hogy vegyennek környezetük fejlesztési elképzeléseinek kialakításában is.

A város már évek óta rendelkezik a **hagyományokra épülő fesztivál programokkal**. Ezen események tematikus programcsomaggal történő átalakításával elérhető a társadalmi kohézió erősítése, szélesítése. A térségi együttműködések kialakítása és ösztönzése turisztikai és gazdasági hasznót jelent a település számára.

Szegregációval veszélyeztetett területek a város hátrányos helyzetű lakossága tekintetében cél, hogy ezeknek a területeknek az elszigetelődését megállítsa a város. Szociális rehabilitációval összekapcsolt komplex programok kidolgozása szükséges, melyek infrastruktúrális felzárkóztatáson és a lakókörnyezet, épületállomány megújításán túl kezelik a meglévő társadalmi problémákat (alacsony végzettségűek és jövedelműek magas aránya, kedvezőtlen egészségügyi helyzet), szociális biztonságot teremtenek és javítják az életminőséget.

A város számára nagyon fontos a **képzett fiatalok helyben tartása**. Ehhez a munkahelyen kívül, megfelelő lakás szabaddíds sportolási és szórakozási lehetőség, közösségi élet, találkozási alkalmas terek a lakótelepeken és a bevároshban, jó közösségi közlekedés és jó gyermekintézmények szükségesek.

A közszolgáltatásokhoz kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés azon szolgáltatások rendszerének minőségi javítását célozza, amelyek meghatározóak az életminőség és a lakossági komfortérzet feltételeirendszert, de jelentős hatással bír a **mikro-térjárási szerepkör erősítésére** és a vonzáskörzet szolgálatásallátottságára. A lakossági ellátás szempontjából a legfontosabb terület és az önkormányzat ezen a területen rendelkezik a legnagyobb döntési súlyal és direkt beavatkozással. Nyírbátor Város Önkormányzata kiemelt figyelmet kell, hogy fordítson arra, hogy élfárlanó közszolgáltatásra irányuló feladatokat magas színvonalon, a város lakosságának megelégedésére haltsa végre. Cél a közszolgáltató rendszernek minőségi fejlesztése, ügyfélbaráttá tétele.

A demokratikus helyi kormányzás a jó kormányzást (demokratikus döntéshozatalt, a döntés elkészítésben való közösségi részvétel, a konszenzusra való törekvés) és a **közöség fennmartható fejlődés** mellett **elkötelezettséget** jelent.

3.2. részczél: Egészséges társadalom

Az „3.2. részczél: Egészséges társadalom” részczél kihívásai, kiinduló főbb adatok:

Az egészségügyi ellátást 5 felhívta, 3 gyermekorvosi, 4 fogászati körzet, 1 iskolafogászati rendelés, 5 körzeti, 3 iskolai-védőnői, iskola-egészségügyi és anyategyűjtés-forgalmazás tevékenységei képezik, valamint 4 gyógyszertár működik a városban.
A Nyírbátort Szakrendelő 2013. április 1. óta Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház részévé vált, azonban szakellátás nem teljes spektrumú.

Egy havi és heti gyermekorvosi járó lakosok száma (fő) (2018): 3532, 419
Ezer lakosra járó működő kórházi ágyok száma (db): 0 db
Idősebb napotelt intézményeknek kapacitás kihasználtsági (százalék) (2019): 0,00 százalék

Az „3.2. részczél: Egészséges társadalom” részczél részletezése:

Nyírbátor Város kiterjedt szociális és egészségügyi ellátórendszer működtetését biztosítja. A rászoruló lakosság számára emelkedése a központi finanszírozás problémái miatt is szükségesek a fejlesztések. Megteremtés a kapacitás bővítése és a meglévő intézmények folyamatos felújítása. A feladatot egyrészt magasabb szintű elvárások kötelezettségként jelenítik meg, másrészt a növekvő igények a lakosság magasabb szintű ellátásának szempontjából teszik fontossá.

A lakosság egészségi állapota alapvetően befolyásolja a humán erőforrások minőségét. Nyírbátor Város elbregedő társadalmi szerkezettel jellemezhető, és a jelenlegi demográfiai tendenciák alapján a jövőben egyre nagyobb szerep hárul majd az egészségügyi ellátórendszerre. A város kezelésében lévő egészségügyi intézményrendszer megfelelő egészségügyi ellátást biztosít, azonban tárgyi feltételét fejlesztésre szorít. Fontos mindemellett, hogy az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése a szociális ellátórendszerrel összhangban történjen meg. Kiemelten fontos terület ezen kívül a fiatalokak bűnmegeelőzéséhez, valamint a hátrányos helyzetű csoportok védelméhez kapcsolódóan a **prevenció** és a **családvédelem erősítése**, szorosan kapcsolódva az egyházi és közösségi kezdeményezésekhez.

A részczél tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor Városának lakossága jó egészségügyi állapotban van, melyet a prevenció és a családvédelem valamint a magas színvonalú ellátórendszer biztosít.

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- Hatékony egészségügyi rendszerek, prevenció és rehabilitáció szélesítése
- A prevenció és egészségmegőrző programok, szemléletformálási akciók az egészségügyi szféra és civil szervezetek bevonásával
- Az egészségügyi és szociális rendszer minőségének fejlesztése mind infrastrukturális, eszközellátottság és tartalmi szempontból
- A demográfiai folyamatok miatti idősök mellett a perifériára szorultak ellátásának, re-integrálásának segítése
- A költséghatékony szociális és egészségügyi ellátórendszer (az adatok integrálása, az egy pacienstre vonatkozó információk könnyebb hozzáférhetősége)

3.3. részczél: Kulturált és képzett társadalom

Erre alapozva egy **szokásait** és gondoskodó város víziója fogalmazódik a következő fejlesztési periódusban, ahol a városi közszolgáltatások ügyfélbarátok és szolidárisak.

A városi lakosság magasabb szintű bevonása szükséges a településfejlesztés folyamatába. A fejlesztések intenzívebb társadalmi részvételével a lakosság adott beavatkozásokkal kapcsolatos elfogadása is nő. A civil szféra szereplőivel szükséges intenzívebb **kapcsolattartás**, érintettség estén adott beavatkozás tervezési folyamatának bevonásával, a megvalósítás során aktív részvevőként való pozícióvalással erősödik az önkormányzati vezetés és a lakosság kapcsolatának minősége. A demokratikus helyi kormányzás feltételezi, hogy az önkormányzat lehetőségeihez képest járuljon hozzá a civil szervezetek működési feltételeinek biztosításához és az egyházak működési feltételeinek biztosításához. Az **önkormányzati rendszer rentabilitásának és hatékonyságának** növelése cél. A hatékonyság növelésének két célja van, egyrészt a költségvetés működési kiadások oldalán csökkentése, azaz a fejlesztésre fordítható pénzeszközök növelése, másrészt a lakosság terhelének csökkentése. Ennek eszköze lehet az intézmények energiaracionalizálása, de a térségi hatókörű intézmények kihasználtságának növelése is.

A részczél tekintetében rögzített célállapot, hogy Nyírbátor Városának lakói közötti kohézió erős, a **többségi társadalom** a leszakadással veszélyeztetett réteget re-integrálja, melyben az intézményrendszer is hatékonyan segít. A társadalmi polarizáltság megszűnik. Megvalósul a teljes körű integráció, szegregáció és a szilbódóság elleni harc (a közbiztonság javítása) sikeres volt, a település minden lakosa hasznos és tudatos tagja a Város társadalmának. Nyírbátor Város lakosságát erős városi identitástudat és lokálpatriotizmus jellemzi. Az önkormányzati vezetőség a helyi civil szervezetekkel nagyfokú és eredményes együttműködés keretében végzi irányító és fejlesztő munkáját, a lakosság elégedettségének foka magas.

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- A közösségfejlesztés és a helyi társadalom identitástudatának fejlesztését segítő kulturális rendezvények támogatása, civil és egyházi szervezetek aktív bevonásával
- A közbiztonság javítása, közösségi alapon szervezett közbiztonsági programok megvalósítása
- Integrált – foglalkoztatási, lakhatási, szociális – beavatkozások megvalósítása
- Önkormányzati bérlakások építése
- Az idősokorúak védelmét és reintegrálását segítő beavatkozások
- A leszakadó vagy leszakadással fenyegetett csoportok – nők, melységységben élők, romák, fogyatékkal élők, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, idősök – felzárkóztatásának segítése a szociális alapú támogatási rendszer fejlesztésével, adott csoportok reintegrációját segítő akciók megvalósításával
- A civil és egyházi szerveződések, mint a társadalmi kohéziót erősítő szervezetekkel aktív kapcsolat, támogatási rendszer erősítése
- A veszélyeztetett településrészekeken magas színvonalú és sokoldalú intézményhálózat, megújított közterület-hálózat, a városi közterületek megújítása, korszerűsítése, közösségi terek kialakítása, meglévő minőségi fejlesztése (szociális városrehabilitáció)
- A városi lakókat a központba helyező városi vezetés (kiseb bürokrácia, több elektronikus adat és információ, hatékony kommunikáció az államigazgatás intézményeivel, átláthatóság)
- Az elektronikus és e-ügyműködés fejlesztése, családbarát ügyfélszolgálatok kialakítása, megőrzése
- A közszolgáltatások, közfeladatok ellátásához szükséges infrastruktúra (épület és eszközök) megteremtése, pótlása, fejlesztése
- A szolgáltatások minőségének javítása (módszertani fejlesztések, minőségirányítási rendszerek bevezetése, humánerőforrás-fejlesztés).
- A beavatkozások elfogadását segítő akciók
- A civil és egyházi szervezetek bekapcsolása a településfejlesztés döntési mechanizmusába, bevonásuk a fejlesztések megvalósítói körébe

A „3.3. részecskéi: Kultúrút és képzett társadalom” részecskéi kihívásai, kínálatai, főbb adatai:

A **kulturális és szabadidős szolgáltatások** intézményi, szervezeti feltételrendszerét tekintve **Nyírbátor helyzete kedvezőbb, mint a hasonló méretű vidéki magyar városok többsége.** A város kulturális intézményei és közösségi terei széleskörű szolgáltatást nyújtanak, melyek az alábbiak:

- Kulturális Központ
- Városi Könyvtár
- Bátorfi István Múzeum
- Bátorfi Városvédelő
- Romhányi Nemzetiségi Önkormányzati Kulturális Központ

Az **általános iskolai oktatást** egyrészt az állami, másrészt Nyírbátori Református Általános Iskola látja el. A településen az alábbiak az **oktatott szakmák a képzéssel kapcsolatos intézményekben:**

- Bátorfi István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskola (nemelt szintű angol, német és informatikai képzés)
- Nyírbátori Bethlen Gábor Középsőiskola, Szakképző Iskola és Kollégium (szakközépiskolai képzés, informatika, kereskedelem, rendszert, szakiskolai képzés: osztály, eladó, elektronikai műszerész, hűtő- és légtechnikai rendszerszerelő, ipari gépész, kőműves és hágburkoló, női szabó, villanyszerelő, számítógép-szerelő, karbantartó, stócklis gondozó és oporó, karoszedla lakatos)
- Eltes Mátyas Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Gyermekotthon, Kollégium és Pedagógiai Szakszolgálat (enyhén értelmi/joggyatékos gyermekek oktatása-nevelése)

Működő borsodközi helyek száma (fő) (2024): 24 db
Óvodai felülvizsgáló (gyógynevelési) nevelesseinek száma (fő) (2024): 500 db
Egy óvodai felülvizsgáló óvodások száma (fő) (2024): 0,95 fő
Egy óvodai felülvizsgáló 3-5 évesek száma (fő) (2024): 0,75 fő
Általános iskolai tanulók száma (gyógynevelési) oktatással együtt (fő) (2024): 1364 fő
Általános iskolai felülvizsgáló helyek száma (fő) (2024): 454 fő
Műs szereplői előadások általános iskolai tanulók aránya a napközi órákban (%) (2024): 14,7%
Köznevelési szolgálatok általános iskolai tanulók aránya a napközi órákban (%) (2024): 5 db
Nappali tagozatos köznevelési tanulók száma (a hat. nyelvet/nyelvos gimnáziumok megfigyelés alapján) (fő) (2024): 745 fő
Műs felülvizsgáló általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (%) (2024): 85,5%
Műzeumi látogatók száma (fő) (2024): 3752 fő

A „3.3. részecskéi: Kultúrút és képzett társadalom” részecskéi részletezése:

A bölcsődébe íratott gyermekek száma évről évre növekszik, ezért a gyermekek napközbeni ellátásának biztonságát intézménybővítéssel szükséges megvalósítani. Nyírbátor Városában bár óvodai kapacitási hiány nincs, a jelenlegi feladatellátási helyek **minőségi fejlesztése** elengedhetetlen. Az **oktatási intézményrendszerének infrastruktúrális és tartalmi megújítása** is szükségesé vált. Az általános iskolák infrastruktúrájának fejlesztése, oktatási kínálatának bővítése (pl. gimnáziumi osztályok, új szakok indítása) elengedhetetlen a tanulók helyben tartása érdekében és az iskolából való lemorzsolódás mérséklésére.

Fontos a **munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési kínálat** fenntartása, bővítése a gimnáziumi, szakközépiskolai és szakmunkásképzési, valamint felnőtt levelező oktatás és továbbképzési kínálatában.

A jövőkihívása, hogy a különböző feltételeknek és igényeknek megfelelően minden korosztály megtalálja a számára megfelelő módon kulturális életének kiteljesítésére. Az önkormányzat feladata,

hogy ezeket az alternatívákat biztosítsa úgy, hogy vagy saját maga valósítja meg, vagy pl. civil szervezetekkel együttműködve, azoknak segítségével nyújtsa hívja életre azokat.

Kiemelten fontos, hogy Nyírbátor Városa szem előtt tartsa a helyi igényeket, de ezek a fejlesztések messze túlmutatnak a helyi elvárások teljesítésén, mivel a **kulturális és közművelődési szolgáltatások infrastruktúrájának és kínálatának bővítése** alkalmas arra, hogy a járási igényeket is kielégítse és kiszolgálja, növelve ezzel a város vonzerőjét, ismertségét és turisztikai szerepét is.

A gazdasági szerkezetváltás, a **tudás alapú társadalom** teremtette igények folyamatos megújulásra készítik a humán szféra szereplőit. A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása a város a térség (járás) versenyképességének egyik alapja. A gyorsan változó gazdasági igényekhez igazodás az intézményrendszer minden elemére hatással van: a korai fejlesztési feladatoktól az általános- és köznevelési képzés készség- és képességfejlesztésén át a szakképzésig, az élethosszig tartó tanuláshoz.

A gazdaságfejlesztő fejlesztések humán erőforrás oldalát a **munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, minőségi képzés** (közoktatás, szakképzés, valamint térítéses képzés) és a kutatás teremti meg. Ennek elengedhetetlen részét képezi az oktatásban résztvevők, a lakosság és elsősorban a fiatalok szemléletváltása, az innováció társadalmi elterjesztése, valamint az ezt szolgáló infrastruktúra fejlesztése.

A részecskéi tekintetében rögzített céllapotot, hogy Nyírbátor Városában a helyi munkaerő szakmai felkészültsége, motiváltsága kiváló, illeszkedik a kereslethez, a folyamatos tovább- és átképzés lehetőségei rendelkezésre állnak.

Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- Bölcsődéi és óvodai felülvizsgáló kapacitásának rugalmas alakítása az igényeknek megfelelően
- Az oktatás-nevelési rendszer minőségének fejlesztése mind infrastruktúrális, eszközellátottság és tartalmi szempontból, új oktatási módszerek preferálása (közoktatás minőségi fejlesztése: pedagógusképzés, infrastruktúra, innováció az oktatásban)
- A gazdaság igényekhez rugalmasan igazodó köznevelési képzési rendszer megteremtése
- A kulturális és közművelődési rendszer minőségének fejlesztése mind infrastruktúrális, eszközellátottság és tartalmi szempontból
- A kulturális sokszínűség segítése, programok, akciók szervezése
- A gazdaság és a civil élet szereplőinek bevonása a város kulturális- és sportéletébe
- Közösségi élet támogatása

3.2.2. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A városnak rendelkeznie kell egy olyan hosszú távú jövőképpel, amely egy tudatos értékválasztást tükröz, illetve kijelöli azt a célállapotot, amelyet a város 2030-ra akar elérni. A város jövőkép egy olyan vízió, amely a helyzet meghatározásból származó megállapításon alapul. Az átfogó cél a város középtávú, vagyis 5-7 éves fejlesztéspolitikai céljait rögzíti. A jövőkép elérése érdekében kerülnek meghatározásra az átfogó célok, vagyis a jövőkép teljesülésének előfeltételei. Azokat a középtávon realizálható fókuszpontokat rögzítik, amely a városfejlesztés súlypontjai lesznek. Esetünkben a célállapot az átfogó célok esetében 2020. év. A településfejlesztési koncepció feladata továbbá a részcélok kijelölése, amelyek már főbb fejlesztési területi illetve ágazati irányai lesznek a település fejlesztésének. A célrendszer belső koherenciáját az alábbi ábrák szemléltetik.

Nyírbátor Város Településfejlesztési koncepciójának átfogó céljainak és részcélijainak kapcsolata

	1. GAZDAGODÓ VÁROS A város és vonzókörzete lakosságának munkát adó gazdasági központ	2. LAKHATÓ VÁROS Idő színvonalú, fenntartható lakókörnyezet, vonzó városközpont	3. GONDOSKODÓ VÁROS Jövőjében bizó, nyitott, szolidaris fenntartható társadalom
Korszerű, hatékony ipar (1.1. rész-cél)			
Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság (1.2. rész-cél)			
A gazdaságfejlesztés támogatása "soft" programokkal (1.3. rész-cél)			
Turisztikai fejlesztések és a kapcsolódó szolgáltatások (szuprastruktúra) fejlesztése (1.4. rész-cél)			
Minőségi lakókörnyezet megteremtése (2.1. rész-cél)			
A környezet védelme (2.2. rész-cél)			
A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme, külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület-felhasználás (2.3. rész-cél)			
Megújuló energiaforrások részarányának növelése és energiahatékony építés (2.4. rész-cél)			
Helvi és térségi közlekedési rendszer fejlesztése, modernizálása (2.5. rész-cél)			
Szolidaris és befogadó társadalom (3.1. rész-cél)			
Egészes társadalom (3.2. rész-cél)			
Kulturált és képzett társadalom (3.3. rész-cél)			

(Forrás: saját szerkesztés)

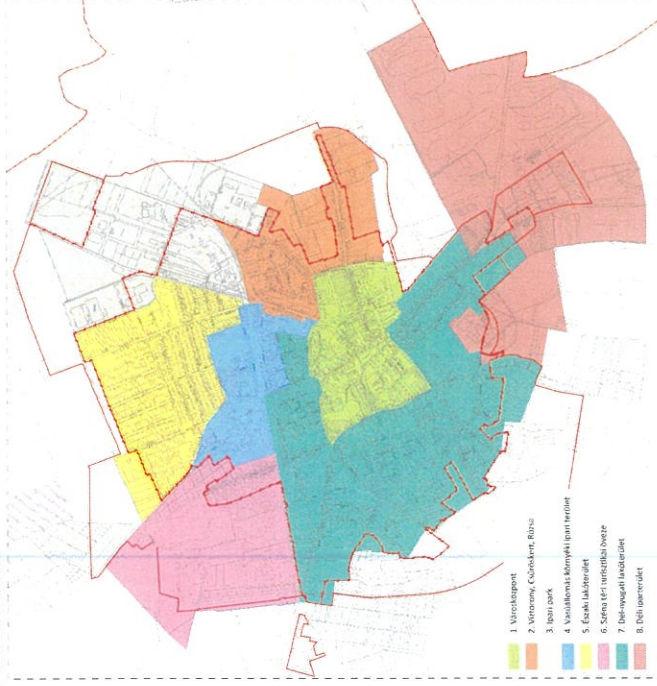
3.2.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Nyírbátor beazonosított városrészei hézag- és átfedés-mentesen fedik le a város közigazgatási területét. A városrészekre osztás a szerkezeti tervben, valamint a városrészek jelenlegi és tervezett funkcióin alapul (városközpont, lakóterületek, ipari területek megléte illetve azok kialakítási szándéka). Nyírbátorban 8 városrész került kijelölésre, amelyek egy része külterületeket is érint:

- Városközpont
- Viztorony, Csűrőskert, Rózsakert
- Ipari Park
- Vasúttállomás környéki ipari-gazdasági terület
- Északi lakóterület
- Széna réti turisztikai övezet
- Délnyugati lakóterület
- Déli iparterület

Az elsősorban funkcionális alapon történő lehatárolás eredményeként jelentős különbségek rajzolódnak ki a városrészek népességszámát és lakásállományát tekintve.

Nyírbátor Város városrészei

(Forrás: saját szerkesztés)

Az egyes településrészek vonatkozásában a fentebb meghatározott fejlesztési célok eltérő kontextusban értelmezhetőek a településrészekre, melyek az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

Az ITS célrendszerben az átfogó célok megvalósulásához az alábbi középtávú célok járulnak hozzá, amelyek ágazati bontásban kerülnek meghatározásra:

- T1-ITS:** A versenyképes gazdaság feltételeinek javítása
- T2-ITS:** A kulturális és idegenforgalmi vonzeró fejlesztése
- T3-ITS:** A települési környezet és infrastruktúra fejlesztése
- T4-ITS:** Az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának terjesztése
- T5-ITS:** A hátrányos helyzetű lakosság komplex felzárkóztatása és társadalmi integrációja
- T6-ITS:** A nemzetközi szerepkör erősítése

3.3.2. Településfejlesztési Konceptió (TK) és Integrált településfejlesztési Stratégia (ITS) célrendszerének összefüggés-vizsgálata

Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptiója (TK) célrendszerének Átfogó céljai és az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) átfogó és tematikus céljai az adott területfejlesztési eszköz időbeli hatósugarára és az az alapján eltérő módszertani alapok miatt nem azonosak, azonban természetesen fedik egymást, összeegyeztethetők. A Településfejlesztési Konceptió (TK) a település hosszú távú, 2030. évig vizionált fejlesztésének elvi kereteit teremti meg, míg az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) rövidebb időtávú, a szükséges és tervezett fejlesztések, beavatkozások megfelelő megvalósításához szükséges rövid távú célrendszert teremt meg.

A Településfejlesztési Konceptió „Gazdagodó Város” átfogó céljához rendelt ITS tematikus célok:

- T1-ITS:** A versenyképes gazdaság feltételeinek javítása
- T2-ITS:** A kulturális és idegenforgalmi vonzeró fejlesztése
- A Településfejlesztési Konceptió (TK) „Gazdagodó város” átfogó célja hosszú távon és integráltan foglalja magában a helyi gazdaság megerősítését célzó beavatkozási területeket, ennek fontos eszközeként rögzítve a turisztikai szektor fejlesztését is. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) fókuszálta tematikus célokat fogalmaz meg, külön célként rögzítve a gazdaságfejlesztés területén belüli a turisztikai szektort. Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS) bemutatott projektek esetében – lévén, hogy külön tematikus cél alá rendelve található meg – hangsúlyosabban jelennek meg a turisztikai területet érintő beruházások.

A Településfejlesztési Konceptió „Lakható Város” átfogó céljához rendelt ITS tematikus cél:

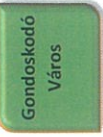
- T3-ITS:** A települési környezet és infrastruktúra fejlesztése
- T4-ITS:** Az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának terjesztése
- A Településfejlesztési Konceptió (TK) „Lakható Város” átfogó célja és az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) „T3-ITS: A települési környezet és infrastruktúra fejlesztése” tematikus célja ugyanazon kitézéseket tömöríti, mindkettő célkitűzés fontos – horizontálisabb természetű – elemei a megújuló energiaforrások részarányának növelése valamint a harmonikus fejlesztésre való törekvés. A „T4-ITS: Az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának terjesztése” tematikus cél a Konceptióban a településfejlesztési elvek között is rögzítésre kerül **(Fenntartható növekedés)**

A Településfejlesztési Konceptió „Gondoskodó Város” átfogó céljához rendelt ITS tematikus cél:

- T5-ITS:** A hátrányos helyzetű lakosság komplex felzárkóztatása és társadalmi integrációja
- A Településfejlesztési Konceptió (TK) „Gondoskodó Város” átfogó célja foglalja magában az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) „T5-ITS: A hátrányos helyzetű lakosság komplex felzárkóztatása és társadalmi integrációja” tematikus cél egyes elemeit; az emberközpontú, szolgáltató város megteremtésének egészségügyi, szociális, kulturális vetületeit. Mindkettő cél természetesen a szükséges infrastrukturális beruházásokon túl tartalomfejlesztő beavatkozásokat is előírnyoz, kiemelve a tartalomfejlesztő elemek fontosságát.

A „T6-ITS: A nemzetközi szerepkör erősítése” tematikus cél a Konceptió esetében nem került célként megfogalmazásra, hiszen mind a gazdaságfejlesztés, mind a társadalmi fejlesztés fontos paramétere a nemzetközi kapcsolatrendszerbe való ágyazódottság növelésére való törekvés.

TK és ITS célrendszer összeüggés-vizsgálata

Településfejlesztési Konceptió (TK) Átfogó céljai			
	Á1-ITS - Stabíl helyi gazdaság megerősítése	Á2-ITS - Kulturális értékek és hagyományok átörökítése Á4-ITS: Fenntartható város megerősítése	Á3-ITS – Magas életminőség biztosítása
Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) hozzárendelt céljai	Átfogó		
	Tematikus	T1-ITS: A versenyképes gazdaság feltételeinek javítása T2-ITS: A kulturális és idegenforgalmi vonzeró fejlesztése	T5-ITS: A hátrányos helyzetű lakosság komplex felzárkóztatása és társadalmi integrációja

(Forrás: saját szerkesztés)

3.4. A célrendszer illeszkedése az Európai Unió, a hazai és a megyei fejlesztési célokhoz

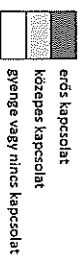
3.4.1. EU 2020 stratégia

Az EU 2020 stratégia sikeres megvalósításában a városoknak kiemelkedő szerep jut. A jövőbeni kohéziós politika célja tűzi ki az integrált várospolitikát ültetvényét, amely elősegíti a fennmartható városfejlesztést, s ezzel erősíti a városok kohéziós politikájában betöltött szerepét. Alapvetően fogalmazódik meg, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak olyan integrált stratégiákat kell támogatnia a fennmartható városfejlesztés érdekében, amely célja tűzi ki a városfejlesztési célokat, valamint a környezeti, éghajlati összefüggő és társadalmi problémák kezelését. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó EU stratégiához, illetve az egyes alapok célkitűzéséhez, többek között a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz történő hozzájárulás érdekében minden egyes európai strukturális és beruházási alap tematikus célkitűzésének és Nyírbátor Város Településfejlesztési Konceptójának célrendszerét az alábbi táblázat mutatja be:

A Településfejlesztési koncepció célrendszerének és az EU 2020 stratégia célkitűzéseinek kapcsolata

	GAZDAGODÓ VÁROS	LAKHATÓ VÁROS	GONDOSKODÓ VÁROS
1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése			
2. Informatációs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése			
3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása			
4. Az átlacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban			
5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és -kezelés			
6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyabb ösztönzése			
7. A fennmartható közlekedés fejlesztése és a kulcs-hálózati infrastruktúrák szilik keresztmetszeteinek feloldása			
8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaadó mobilitásának támogatása			
9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc			
10. Befektetés az oktatásba, készségekre és az életkorhoz tartó tanulásba			
11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás			

(Forrás: saját szerkesztés)

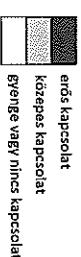
3.4.2 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az OFTK a kormányzati fejlesztéspolitikára 2030, illetve 2014-2020 között megvalósítandó stratégiai céljait, prioritásait jelöli ki. A koncepcióban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban Kelet - Közép Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fennmartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megfordított közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. Ennek érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési cél, valamint 13, az átfogó céloknál egyenként jóval szűkebb tárgykorú ágazati és területi specifikus célt fogalmaz meg. A településfejlesztési koncepciójában megfogalmazott célrendszer illeszkedését az OFTK átfogó célkitűzéseikhez a következő oldalon található táblázat foglalja össze:

A Településfejlesztési koncepció célrendszerének és az OFTK célkitűzéseinek kapcsolata

	GAZDAGODÓ VÁROS	LAKHATÓ VÁROS	GONDOSKODÓ VÁROS
Versenyképes, innovatív gazdaság			
Gyógyító Magyarország, egészség-társadalom, egészség- és sportgazdaság			
Élhető vidék, egészséges életmódszertan és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése			
Kreatív tudástársadalom, piacépes készségek, K+F+I			
Értéktudatos és szolidaritás, öngondoskodó társadalom			
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság			
Stratégiai erőforrások megőrzése, fennmartható használat, környezetünk védelme			
Az ország makro-regionális szerepének erősítése			
A többközpontú térszerkezetet biztosító város-hálózat			
A vidéki térségek népességellátó erejének növelése			
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése			
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése			
Összekapcsolt tervek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása			

(Forrás: saját szerkesztés)

3.4.3 Szabolcs – Sztátmár – Bereg Megye Területfejlesztési Koncepciója

Szabolcs-Sztátmár-Bereg megye 2014-ben elfogadott területfejlesztési koncepciója három átfogó és 4 tematikus, illetve 3 területi stratégiai célt jelölt ki. Az átfogó célok ötvözik a megye legfontosabb gazdaságpolitikai, társadalompolitikai, ökológiai kihívásokra adott válaszait.

Átfogó célok illeszkedése:

Az aktív megye – Értéktérmető közfoglalkoztatás és az aktivitás növelése: Az aktív megye átfogó cél a foglalkoztatási, munkaerő piaci kérdéseket és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési célokat integrálja. Nyírbátor Város Településfejlesztési Koncepciójának „GAZDAGODÓ VÁROS” átfogó célja teljes mértékben összhangban áll Szabolcs-Sztátmár-Bereg megye ezen átfogó céljával, mindkét koncepció egyik fő célja a foglalkoztatás és aktivitás növelése.

A szolidáris megye – A szegénység felszámolása és a leszakadó térségek felzárkóztatása: A szolidáris megye Szabolcs-Sztátmár-Bereg megye legégetőbb társadalmi, szociális problémáira és a tartós leszakadással veszélyeztetett térségek felemelésére fogalmazza meg a legfontosabb fejlesztési stratégiákat. Ezzel Nyírbátor Város Településfejlesztési Koncepciójának „GONDOSKODÓ VÁROS”, illetve „LAKHATÓ VÁROS” átfogó céljai teljes mértékben összhangban állnak, mindkét koncepció fő célkitűzései között szerepel a társadalmi különbségek csökkentése, a lakosság életminőségének növelése.

A vonzó megye – Vonzó természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági környezet megteremtése: A vonzó megye azokat a fejlesztéspolitikai irányokat jelöli ki, amelyek egy ideális és fenntartható ökológia állapotot megtartása mellett egy befektető- és vállalkozásbarát üzleti környezetet hoznak létre, a helyi közösségek életminőségét javítják és az ide érkező turisták igényeit, szükségleteit is kielégítik. Gyakorlatilag ugyanezek a célok jelennek meg Nyírbátor Város jövőképeiben és átfogó célkitűzésében.

A Nyírbátor Településfejlesztési Koncepciójában megfogalmazott részcekül illeszkedését Szabolcs-Sztátmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciójának stratégiai céljaihoz az alábbi táblázat mutatja be.

A Szabolcs-Sztátmár-Bereg Megyei Településfejlesztési Koncepció stratégiai céljai	Nyírbátor Város Településfejlesztési Koncepció kapcsolódó átfogó céljai
1. Versenyképes elemiszergazdaság: Az agrárgazdaság erősítése fokuszált módon	1. GAZDAGODÓ VÁROS
2. Zöld megye: Zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás	3. LAKHATÓ VÁROS
3. Proaktív megye: A megyei szintű gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakítása	1. GAZDAGODÓ VÁROS
4. Képzett megye: Rugalmas szakképzési, felsőoktatási és innovációs környezet kialakítása	4. GONDOSKODÓ VÁROS
5. Fejlett centrum: A nyíregyházi agglomerációnak mint gazdasági, foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése	
6. Dinamizáló decenterumok és szolgáltatató járásközpontok: A megyei gazdasági decenterumainak és járásközpontjainak funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése.	1. GAZDAGODÓ VÁROS 3. LAKHATÓ VÁROS
7. Élhető vidék és felzárkózó külső periferiák: A megye külső periferiáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése	1. GAZDAGODÓ VÁROS 3. LAKHATÓ VÁROS

(Forrás: saját szerkesztés)

4. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

4.1. A stratégiahöz és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS) belügyminisztérium általi támogatás segítségével – a Belügyminisztérium támogatását nyújtott a járásszékhely önkormányzatok részére a 2014-2020-as fejlesztési időszakra vonatkozóan a releváns jogszabályoknak megfelelő településfejlesztési koncepciók és integrált településfejlesztési stratégiák kidolgozására - a Belügyminisztérium által kiírt „Vállalkozási szerződés Integrált Településfejlesztési Stratégiák elkészítésére” tárgyú közbeszerzési eljárás Észak-Alföld régió vonatkozó része tekintetében nyertes konzorcium készítette el.

Azonban a Településfejlesztési Koncepció előkészítése részeként felülvizsgálatra kerül a jelenlegi tervezés első fázisában a vonatkozó Megalapozó Vizsgálat (MV), amely a 314/2012. (XII.8.) Korm. rendelet által előírt tartalmi követelményeknek megfelelően – a 2011-es népszámlálás és a legfrissebb statisztikai adatok feldolgozásával - készült, így valamilyen társadalmi, gazdasági és környezeti adatot tartalmaz, amely a településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges.

A stratégiahöz és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat a kijelölt átfogó és részleltol mentén lehet kijelölni. Az adatok körének kijelölésekor elsődleges szempont, hogy ezen adatokkal a kívánt változások mérhetőek legyenek.

Tervezett indikátorok meghatározása

Indikátor neve	Indikátor definíciója	Mértékegység	Forrás	Adatgyűjtés gyakorisága
Gazdasági fejlődés indikátorai				
A városi gazdaság teljesítménye	Működő gazdasági szervezetek és egyéni vállalkozók éves nettó árbevétele (cél: növekedés)	millió Ft	NAV	Éves
Vállalkozások száma	Működő vállalkozások száma	db	KSH	Éves
Vállalkozások által aktivált beruházások volumene	A helyi vállalkozások megosztása a foglalkoztatottai létszám alapján	10 ⁹	KSH	Éves
Vállalkozói szervezet	A településre újonnan betelepült vállalkozások száma	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
Vállalkozások	Újonnan betelepült vállalkozások száma	Ft	Polgármesteri Hivatal	Éves
Vállalkozások jövedelmezősége	Iparrézési Adó növekedésének vizsgálata	Ft	Polgármesteri Hivatal	Éves
A város kereskedelmi szolgáltatásai	Kiskereskedelmi egységek száma	db	KSH	Éves
A városban élők munkajövedelme	A foglalkoztatottak éves munkajövedelme	millió Ft	NAV	Éves
Munkanélküliségi ráta	A munkanélküliek aránya a gazdaságiilag aktív népességhez viszonyítva	%	KSH	Éves
Foglalkoztatottsági ráta	A foglalkoztatottak aránya a gazdaságiilag aktív népességhez viszonyítva	%	TEIR	Éves
Aktívítási ráta	Az aktív korú népesség aránya a teljes lakónépességben belül	%	KSH	évente

Indikátor neve	Indikátor definíciója	Mértékegység	Forrás	Adatgyűjtés gyakorisága
Társadalmi fejlődés indikátorok				
Vandégéjszakák száma	Kereskedelmi és magán szálláshelyeken elköltött vandégéjszakák száma (cél: növekedés)	vandégéjszaka	KSH	Éves
Lakónépesség száma	A településen élők száma	10 ⁶	KSH	évente
A város korszerkezete	0-14 éves és a 60 év fölött korosztály aránya a népességben belül, öregedési index értékelése	%	KSH	évente
Vándorlási egyenleg	A településre el és a településre elhagyók arányának vizsgálata	%	KSH	évente
Születések száma	Éves születések számának vizsgálata a lakónépességben belül	10 ⁶	KSH	évente
A városi lakosság jövedelme	Átlagkereset vizsgálata	Ft	NAV	Évente
Aktív kereső nélküli háztartások száma	Az aktív kereső nélküli, aktív korú taggal rendelkező háztartások száma	db	KSH Népességbiztosítási Hivatal	10 évenként
A társadalom elszegényedése	A társadalom segítése érdekében az egyes segélyezési típusok alapján	%	Statisztika Hivatal	Évente
Szegregátumok, szegregációval versélyeztetett területek	A szegregált körülmények között élők száma	10 ⁶	Polgármesteri Hivatal	Éves
népességszáma	Civil szervezetek száma	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
Társadalmi önszerveződés fejlődése				
Települési környezet				
Rehabilitált városi terület nagysága	Városfejlesztési beruházással érintett terület nagysága	m ²	Polgármesteri Hivatal	Éves
Barnamezős területek funkcióváltása	Hasznosított funkcióváltott épületek, barnamezős területek nagysága	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
A város funkcióváltása	Új közösségi létesítmények száma a városban	db	Polgármesteri Hivatal	Éves
Rehabilitált lakásállomány nagysága	A felújítással, energetikai korszerűsítéssel érintett lakások aránya a lakótelepeken	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
Megújuló energiák felhasználásának növekedése	Megújuló energiák felhasználásának aránya a város teljes energia felhasználásában belül	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
Energia megtakarítás mértéke a közintézmények működésében	A városi közintézmények energiafogyasztásának csökkenése	%	Polgármesteri Hivatal	Éves
Keretkaputak	Bel- és külterületen lévő keretkaputak hossza	km	Polgármesteri Hivatal	Éves
Zöldfelületek nagyságának viszonylata	Zöldfelületek aránya a városi területekhez viszonyítva	%	Polgármesteri Hivatal	Éves

Indikátor neve	Indikátor definíciója	Mértékegység	Forrás	Adatgyűjtés Bonyolultsága
Lakossági elégedettség javulása	Primer felmérés keretében évente kérdőíves felmérés elvégzése a lakosság körében	%	Polgármesteri Hivatal,	Éves
Kulturális rendezvények résztvevőinek száma	Színházi előadások látogatóinak száma + kulturális és ismeretterjesztő rendezvények résztvevőinek száma (cél: növekedés)	fő	Polgármesteri Hivatal,	Éves

4.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Terület-felhasználást érintő beavatkozások:

- Kereskedelmi szolgáltató terület kialakítása a 4911. sz. ök. úttól (Nyíregyháza felé) északra
 - Általános mezőgazdasági területből kereskedelmi szolgáltató terület: 26,65 ha
- Különleges városi idegenforgalmi és szabadidő centrum területének kialakítása a 4911 sz. ök. úttól (Nyíregyháza felé) északra, a 0390/37; 0390/43; 0390/44; és a 0390/22 hrsz-ú telkek északi részén
 - Általános mezőgazdasági területből különleges turisztikai terület: 15,00 ha
- Gazdasági erdőterület kialakítása a település északi részén
 - Kertes mezőgazdasági területből gazdasági erdő terület kialakítása: 8,26 ha
 - Általános mezőgazdasági területből gazdasági erdőterület kialakítása: 9,76 ha
 - Védelmi erdő terület átminősítése gazdasági erdő területté: 2,37 ha
- Kereskedelmi szolgáltató terület kialakítása a 083/4; 084 és a 085/3-5 hrsz-ú telkeken, a belterületi határtól északra
 - Védelmi erdő területből kereskedelmi szolgáltató terület: 15,42 ha
- Ipari gazdasági terület kialakítása a belterületi határtól északra
 - Védelmi erdő területből ipari gazdasági terület: 3,25 ha
- Védőerdősv. Kialakítása a település észak-keleti részén
 - Általános mezőgazdasági területből védő erdő: 15,65 ha
 - Ipari gazdasági területből védőerdő: 3,51 ha
- Általános mezőgazdasági területből ipari gazdasági terület kialakítása a település észak-keleti részén (közigazgatási határ mentén)
 - Általános mezőgazdasági területből ipari gazdasági terület: 29,04 ha
- Ipari terület kialakítása belterületen a 0137 hrsz-ú terület igénybevételével
 - Gazdasági erdő területből ipari gazdasági terület: 14,74 ha
- Kertvárosias lakóterület a belterület keleti részén
 - Általános mezőgazdasági területből kertvárosias lakóterület: 41,36 ha
- Falusias lakóterület kialakítása a település déli részén
 - Kertes mezőgazdasági területből falusias lakóterület kialakítása: 10,20 ha
 - Általános mezőgazdasági területből falusias lakóterület: 11,69 ha
- Kertvárosias lakóterület a belterület déli nyugati részén
 - Általános mezőgazdasági területből kertvárosias lakóterület: 6,36 ha
- Kereskedelmi szolgáltató terület kialakítása a 471. sz. II. rendű főút (Nyírbogát felé) mentén
 - Általános mezőgazdasági területből kereskedelmi szolgáltató terület: 10,16 ha
- Különleges mezőgazdasági üzemi terület kialakítása a település nyugati részén
 - gazdasági erdőterületből különleges üzemi terület: 84,62 ha
 - Kertes mezőgazdasági területből különleges üzemi terület: 8,03 ha
 - Általános mezőgazdasági területből különleges üzemi terület: 16,68 ha

Infrastrukturális változások

- Elkerülő úthálózat
 - a 471 sz. II. rendű főút északi elkerülő szakasz: 8,89 km
 - a település keleti elkerülő szakasz: 2,51 km
 - a település déli elkerülő szakasz: 2,31 km
- Tervezett kerékpárutak
 - 4105 sz. ök. út mentén (Nyírgyulaj felé): 1,50 km
 - 4915 sz. ök. út mentén (Nyírvasvári felé): 2,48 km
 - 4906 sz. ök. út mentén (Piricse felé): 3,64 km
- Belterületi gyűjtő utak: 10,06 km

Terület-felhasználást érintő beavatkozások térképe

(Forrás: Saját szerkesztés)

4.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A kulturális örökség védelmét a 2001. évi LXIV. törvény szabályozza. A törvény hatálya a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra terjed ki. A művi értékeket is magába foglaló fejlesztések szabályozási kereteinek meghatározásánál, elsődleges szempont kell, legyen az adott érték védelme mellett a hasznosítására irányuló infrastrukturális beruházás szigorú kereteinek rögzítése egyedi jelleggel. Továbbá a közvetlen környezet illeszkedési elvét is, különös tekintettel lakó és gazdasági területek határvonalánál. A helyi építési szabályzatban a feltétel rendszerét ki kell dolgozni, figyelembe véve a fenntarthatóságot.

Nyírbátor közigazgatási határában található nyilvántartott régészeti lelőhelyek

azonosító	név	leírás	HRSZ
22730	Báthori rezidencia	A Báthori-család középkori rezidenciájának maradványai húzódnak a lelőhelyen.	2507, 2506, 2450, 2508, 2549, 2451/1, 2451/2
30692	Református templom maradványai.	Gótkus templom és kápolna maradványai.	2030, 2029, 2027, 2031/1
32025	Minorita templom maradványai.	Gótkus templom és barokk kolostor maradványai.	1939/1, 1939/2, 1940/8, 1940/9, 1945, 1930
53481	Piricsei földvár	Ismeretlen korú mesterséges erődítés.	0248/3, 0248/5, 0248/6, 0248/7, 0248/8, 0246/1, 0245/28, 0245/9, 0244/6, 0234/38, 0244/4, 0243
53482	Földvár	Ismeretlen korú mesterséges erődítés.	7730/2, 7731, 7733, 7734, 7741/2, 7742, 7743, 7744, 7745, 7746, 7747, 7748, 7749, 7750
53483	Öfenerdő felé vezető út	A nyíregyházi Jósza András Múzeum régészeti 1972-ben tartott helyszíni szemle során egy késő bronzkori településre utaló kerámiaátöredékeket gyűjtöttek.	0383/15, 0383/3, 0383/7, 0383/10, 0383/12, 0383/13
54212	Kőolajtöltőtől K-re	Helyszíni szemle során ismeretlen korú településre utaló kerámiaátöredékek kerültek felszínre.	0298/1, 0297/31, 0297/29
54861	Bátori utca	A középkori mezőváros már a középkorban is meglévő utcája. Az utcában a középkori mezőváros maradványai húzódnak.	2526, 2508, 2548, 2549, 2012/1, 2013, 2014, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2026, 2027, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2524/1, 2524/2, 2524/3, 2039, 2004/4, 2010/8, 2011/1, 2011/2, 2010/4, 2523, 2525/8, 2010/7, 2010/3
55151	Ipari park, egykori lőtér területe	A 2006-ban végzett helyszíni szemle és rövid ásását során egy óskori, bronzkori település maradványai kerültek felszínre.	081/3

Nyírbátor Város Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ - 2024. ÉVI MÓDOSÍTÁS

71053	Bodin-lapos	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen Árpád-kori, középkori kerámiatörredékeket.	0169
73281	Szennyvíztelep	2010-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen Árpád-kori, középkori kerámiatörredékeket.	0241
74147	Nagy-bóni-szőlő, Vajai (III.)-főfolyástól északra	2010-ben Nyírbátor szennyvízcsatornázásához készített örökségvédelmi hatástanulmány készítése során került sor az őskori-neolitikus, és Árpád-kori lelőhely térképezésére.	016/1, 015, 016/2, 016/3, 016/4, 016/5, 016/6, 016/7
74145	Új Barázda Tsz-től keletre 1.	2010-ben Nyírbátor szennyvízcsatornázásához készített örökségvédelmi hatástanulmány készítése során került sor a szarmata, és Árpád-kori lelőhely térképezésére.	0207/2, 0207/5
75713	Hordós-kút	2010-ben végzett terepbejárás során került sor a lelőhely térképezésére.	0371/5 1874, 2069/2, 1940/8, 1930, 1939/1, 1939/2, 1927/1, 1927/4, 1940/9, 1945, 1931/2, 1931/4, 1970/6, 1938, 1937, 1936, 1935, 1934/2, 1934/1, 1933/2, 1933/1, 1932, 1926, 1957, 1962, 1963, 1964, 1970/5, 1970/1, 1970/3, 1965, 1966/1, 1969, 1931/5, 1968/2, 1970/4, 1966/2, 2525/5, 1987/2, 2004/5, 2003/1, 2520, 1987/1, 1987/3, 2002, 2010/3, 2025, 2039, 2004/4, 2003/2, 2005, 2004/1, 2010/4, 2009, 2008/2, 2007, 2006/1, 2004/3, 2508, 2526, 2524/1, 2524/3, 2524/2, 2523, 2525/8, 2014, 2016, 2019, 2018, 2017, 2012/1, 2010/7, 2525/4, 2006/2, 2522, 2521, 2013, 2525/7, 2011/1, 2011/2, 2010/8, 2006/3, 2008/1, 2525/6, 1948, 1820, 1830, 2117, 1867, 1868, 1869, 1946, 1940/3, 1940/6, 1944/1, 1943/1, 1942/1, 1941/2, 1942/2, 1943/2, 1944/2, 1940/4, 1940/5, 1940/7, 1947, 1949, 1865, 1866, 1870, 1871, 1873, 1872, 1863, 1862, 1861, 1860, 1859, 1951/2, 1951/1, 2001/3, 2001/4, 2030, 2029, 2450, 2549, 2225, 2527/4, 2535, 2548, 2536, 2546/1, 2546/2, 2547, 2546/3, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2026, 2027, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514,
77799	Középkori település	A középkori mezőváros maradványai.	

Nyírbátor Város Településrendezési Tervéhez
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ - 2024. ÉVI MÓDOSÍTÁS

55334	Ipari park, Derszi-út mente	A tervezett ipari park területén 2006-ban végzett helyszíni szemle során egy őskori, bronzkori település maradványai kerültek felszínre.	0119/23, 0119/12
55335	Ipari park, Derszi-út mente II.	A tervezett ipari park területén 2006-ban végzett helyszíni szemle során egy őskori, bronzkori település maradványai kerültek felszínre.	0119/14, 0119/15, 0119/17, 0119/12, 0119/35, 0119/48, 0119/49
55336	Borbély-kúti-tábla	A tervezett ipari park területén 2006-ban végzett helyszíni szemle során egy őskori, bronzkori település maradványai kerültek felszínre.	0115/6, 0112, 0113, 0115/7, 0115/8, 0115/9
58718	Debreceni út	2008-ban végzett helyszíni szemle során őskori-bronzkori településre utaló kerámiatörredékeket gyűjtöttek a felszínen.	0309/54, 0309/14, 0309/9
67027	Derszi út mente	A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat által 2008-ban végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen kerámiatörredékeket.	0119/17
65494	Gyékényes	A Bátortrade Kft tervezett biogázvezetéké nyomvonalában került a felszínre a lelőhely.	0214, 0218, 0207/4, 0207/3
67619	Király-völgyi-dűlő I.	A Bátortrade Kft tervezett biogázvezetéké nyomvonal mentén végzett terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen, őskori, Árpád-kori, középkori kerámiatörredékeket.	0207/4, 0214, 0218
67629	Király-völgyi-dűlő II.	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen Árpád-kori, középkori kerámiatörredékeket a felszínen.	0218
67633	Király-völgyi-dűlő III.	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen szarmata és Árpád-kori kerámiatörredékeket.	0207/4, 0214, 0218
68842	Kátai-dűlő	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen bronzkori, Árpád-kori, középkori kerámiatörredékeket.	0196, 0195, 0197/11, 0193, 0194 030/2, 030/3, 030/4, 030/5, 030/6, 030/7, 030/8, 030/9, 030/1
71045	Pál-kúti-dűlő	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen őskori kerámiatörredékeket.	0174/42, 029, 030/9, 030/8, 028, 030/7, 030/6, 030/5, 030/4, 030/3, 030/2
71047	Pál-kúti-dűlő II.	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen őskori, vaskori kerámiatörredékeket.	053/5, 053/4
71049	Uraság tagja I.	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen őskori, vaskori kerámiatörredékeket.	031/1, 053/2, 030/4, 030/3, 053/4, 053/3, 030/2
71051	Uraság tagja II.	2009-ben végzett régészeti terepbejárás során gyűjtöttek a felszínen őskori kerámiatörredékeket.	

		2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2031/2, 2033, 2034, 2035, 2036/1, 2036/2, 2036/3, 2037, 2226, 2069/1, 2068, 2063, 2062, 2059, 2058, 2055, 2054, 2040/1, 2032, 2040/2, 2451/2, 2031/1, 2507, 2451/1, 2506, 1950, 1952/1, 1953, 1954, 1955, 1952/3, 1952/4, 1858, 1857, 1959/2, 1959/1, 1994/6, 1993, 1997/1, 1999, 1994/1, 1959/3, 1992, 1994/5, 1991, 1990, 1988, 2070, 1856, 1854, 1853, 1989/1, 2076, 2075, 1997/2, 1998, 2000/1, 2000/2, 1994/3, 1994/4, 1989/2, 2051, 2056, 2050/2, 2049, 2050/1, 2048, 2047, 2046/2, 2041, 2042, 2044, 2043, 2045, 1995, 1994/2, 2053, 2052, 2038, 1996, 2074/2, 2527/3, 2527/1, 2528/3, 2528/5, 2528/6, 2528/2, 2057, 2073, 2160/1, 2157, 2156, 2072, 2071, 2155, 2065, 2061, 2066, 2064, 2060, 2067, 2228, 2227, 2453/2, 2505/6, 2230, 2452, 2229/2, 2229/1, 2504, 2503/1, 2533, 2532, 2534/2, 2534/1, 2537, 2543, 2545, 2501/6, 2540, 2541, 2539, 2492, 2493, 2494, 2496, 2497, 2503/2, 2501/4, 2501/3, 2501/2, 2501/7, 2531/3, 2531/2, 2531/1, 2530/2, 2530/1	
77933	Váradi-tag	2011-ben végzett terebbejárás során került sor a lelőhely térképészére.	0392/3, 0386/1, 0390/9, 0392/4, 0392/2, 0391/1
77815	Kossuth utca	A Várostarténeti Sétány kiutalása során kerültek felszínre a középkori mezőváros maradványai.	1987/3, 1957, 1962, 1963, 1964, 1965, 2000/1, 2000/2, 1987/2, 1987/1, 1959/2, 1959/1, 1959/3, 2002, 2001/3
84347	Nyírjes-dűlő		0194/13, 0194/11, 0194/7, 0232/2, 0232/3, 0232/4

A nyíregyházi Josa András Múzeum Régészeti Adattárárnak feljegyzései alapján további régészeti lelőhelyek valószínűsíthetők még Nyírbátor határában, azonban a kevés és pontatlan helymegjelölések miatt ezek pontos beazonosítása nem lehetséges.

Vinceller-hát

Nyírgyulai felé vezető út mellett lévő Földművelésügyi területén Krumpilisverem ásásakor őskori régészeti leletek kerültek felszínre.

Nyírbátor határa

1914-ben szántás során került a felszínre II. Teodosius arany solidusa, amely Erdész Miklós ajándékként került múzeumba.

Liget

U. Szabó Elek telken, az udvar végében 1925-ben több bronzkori bronztárgy került a felszínre, a telken Kiss Lajos hitelesítő ásatást is végzett, amikor további tárgyak kerültek múzeumba.

Nyírbátor Bátorliget

U. Szabó Elek küldött be innen egy bronz köpüsvésőt amely 200 méterre volt az 1925-ben előkerült bronz halmaizletlettől.

Lucsik Ferenc tanyaja

1925-ben egy középkori vaslándzsája került innen a múzeumba.

Nyírbátor határa

1912-ben Erdélyi Farkas nyírbátori főjegyző ajándékként került be a múzeumba egy bronzkori tokosbalta.

Nyírbátor határa

1914-ben Balogh Ferenc nyugalmazott igazgató ajándékként került be a múzeumba 5 darab ezüstpénz.

Nyírbátor határa

1929-ben 3 db XIV-XV. századi sarkantyú került be a múzeumba.

Bátor-Császári útéptés

1914-ben Heinz Frigyes államépítészeti mérnök a bátor-császári útéptés alkalmával talált Anjou- királyok korabeli zablát.

Nyírkántortartott régészeti lelőhelyek Nyírbátor belterületén

Középkori mezőváros környezete

Bátor középkori településének elhelyezkedésére a középkori eredetű, késő gótikus stílusban épült református templom, a Báthori-család rezidenciája, és a szintén középkori előzményekkel rendelkező minorita templom és kolostor elhelyezkedése utal. A település középkori központjában a templom állt. A középkori településhez tartozó épületek, régészeti jelenségek a templom körül húzódtak. A beltérielen végzett régészeti kutatások hiányában a középkori település pontos kiterjedésének meghatározását nem tudjuk elvégezni.

Az okleveles adatok alapján tudjuk, hogy a jelenlegi Báthori utca helyén már a középkorban is volt utca. A középkori mezőváros lehatárolása elsősorban az okleveles adatok alapján történt, a mezőváros területén ugyanis szisztematikus régészeti feltárások nem történtek, azok csak az álló középkori épületekhez kapcsolódtak. A fentiekre való hivatkozással megállapíthatjuk, hogy a mezőváros nyilvánartott régészeti lelőhely határán kívül is lehet középkori maradványok felszínre kerülésére számítani.

A középkori település maradványait a beltérielen modern építési törmelék borítja, amelynek vastagságát régészeti kutatás hiányában nem ismerjük, azonban azt valószínűsíthetjük, hogy egy-egy építkezés pincészfűtlen már lehet számítani késő középkori-kora újkori településmaradványok előkerülésére. A fentieknek megfelelően a település központjában, a melyebb alapozási síkkal rendelkező építkezések esetén különös gondot kell eljárni. Az építkezések földmunkáihoz pedig javasolt a régészeti felügyelet megrendelése.

Nyírbátor határában további régészeti érdekű területeket találtunk az egykori szikes tavak, mocsarak, lápok magas partján, így példáulú Nyírbátor északnyugati határában húzódó Horod-s-kút határárszen.

Nyírbátor keleti határában húzódik a Nyírbátor-Vasvár-folyás, amely egy egykori nyírvízfolyás, ami több egykoron vízjárta medencét kapcsol össze. Nyírbátor közigazgatási határába eső vízmentes magaspártja régészeti érdekű területnek minősül, ahol a kulturális örökség védelmérői szóló törvény értelmében régészeti leletek előkerülésére kell számítani. Különösen a Bodin-lapos, Gebei-út-dűlő, Kátai-dűlő területén.

Világörökségi és világörökségi várományos terület

Világörökségi terület nem található Nyírbátor közigazgatási határában. A református templom mellett álló fa harangtorony, mint a Felső-Tisza-vidéki fa harangtoronyok közé tartozó elem, kulturális kategóriában világörökségi várományos terület.

Műemlék, műemlékegyüttes

Református templom, műemléki törzsszám: 6140, hrsz.: 2031/1, Báthori utca
Késő gótikus teremttemplom, egykorú oratóriummal ellátott emeletes sekrestyével és kisméretű nyugati toronnyal, jelentős gótikus és reneszánsz stílusú részletekkel. A négyzetes, négyoszogú torony a homlokzat déli feléhez kapcsolódik. A teljesen zárt északi homlokzat keleti végén, közvetlenül a szentélyzáródás mellett helyezkedik el a négyoszogú sekrestye. A templombelső legszébb díszé a monumentális háldóboltozat és a reneszánsz stallum.

A 2000-es években a templom kubatúráját is érintő műemlékfelújítás történt. Visszaépítik az emeletes sekrestyét.

Református faharangtorony, műemléki törzsszám: 6141, hrsz.: 2031/1, Báthori utca
A középkori református templom délnyugati sarka közelében álló hatalmas, közel 30 méter magas késő reneszánsz fa harangtorony. A harangtorony szerkezeti váza faragott tölgygerendákból készült. A harangtorony törzséhez fűlő galéria kapcsolódik. A favázás szerkezeti Andrá-s-kereszt merlevezések fogják össze. A konzolosan túlnyúló galériát szépen faragott oszlopok és fűrészt deszka mellvéd keretezi, s legfelül a tornyot jellegzetes formájú, négyzetes gúlóra épült, nyolcszögbe átmenő, csúcsos sínak felel. A síak négy sarkán négy faragott oszlopos fiatorony helyezkedik el.

Római katolikus templom, volt minorita templom, műemléki törzsszám: 6143, hrsz.: 1939/1, Károlyi utca

Az 1480-as években épült, sokszög záródású, hosszú, tengelyében dél felé kissé elhajló szentélyvel ellátott, támpilléres, egyhajós, késő gótikus templom, ferences szokás szerinti a szentély mellett négyoszogú gótikus toronnyal és ovális, barokk nyugati előcsarnokkal. A déli homlokzatot háromlépcsős támpillérek tagolják, a támpillérek között háromszartú, magas, csúcsos ablakok, amelyeket változatosan elhelyezkedő hálódvölgökből és karéjos idomokból álló körívesek díszítenek.

A templomon a 2010-es években jelentős, a templom kubatúráját is érintő műemléki felújítást végeztek.

Báthori Múzeum, volt minorita rendház, műemléki törzsszám: 6144, hrsz.: 1940/8, 1940/9, Károlyi utca 17.

Késő gótikus kolostor helyén emelt U alakú, emeletes barokk épület, amely a templom északi falához csatlakozik, 6+10+8 tengelyvel, nyugati bejáratral. A homlokzatot vízszintesen és függőlegesen egyszerű, oszlopot utánzó, fehér vakolatszalagok osztják sárga mezőkre, amelyek közepén egy-egy vakolatkeretes, téglány alakú barokk ablak foglal helyet.

A 2010-es években jelentős, a kolostorépület kubatúráját is érintő műemléki felújítás történt, amelynek keretében megépítették a hiányzó keleti szárnyat.

Báthori várkastély, műemléki törzsszám: 6145, hrsz.: 2451/1; 2451/2, Vár utca 1.

A régészeti kutatások alapján több traktusból álló reneszánsz várkastély, amelyből felmenő falakkal a XVIII. században magtárrá alakított egykori ebédőpalota rendelkezik. A régészeti ásataások felárták a rezidencia reprezentatív reneszánsz ajtó- és ablakkeretezéseket, báboskorlát maradványokat.

A régészeti és épület kutatások alapján elkészített rekonstrukciós tervek alapján a 2000-es években gyakorlatilag teljesen átépült a máig álló magtárát, és visszaállítják az épület reneszánsz arculatát.

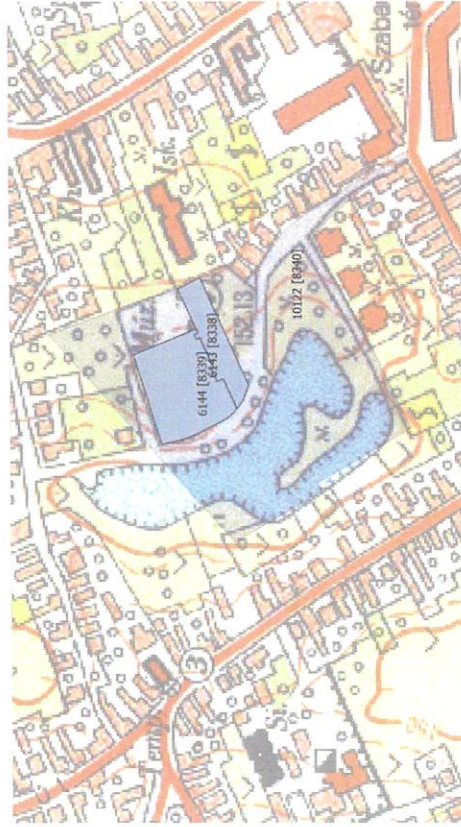
Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Nyírbátor területén műemléki terület, történeti táj, műemléki jelentőségű terület nem került kijelölésre. Az országos műemléki védelem alatt álló épületek közül a református templom esetén a védéshez kapcsolódóan, külön jogszabályban jelölték ki műemléki környezetét. Ennek megfelelően a református templom rendeletben rögzített műemléki környezete az alábbi helyrajzi számú ingatlanokra terjed ki: 2025, 2027, 2029, 2030, 2031/1, 2031/2, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036/1, 2036/2, 2036/3, 2037, 2040/1, 2040/2, 2054, 2055, 2058, 2059, 2062, 2063, 2068, 2069/1, 2225, 2226, 2450, 2507, 2508, 2549.

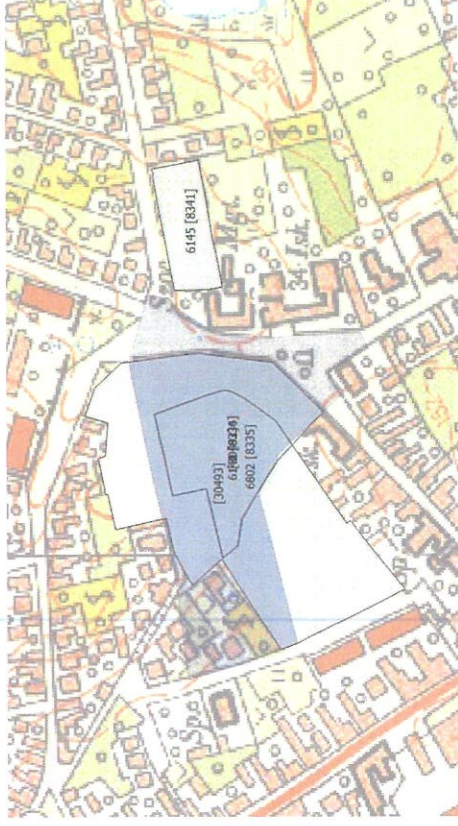
Az országos műemléki védelem alatt álló épületek közül a római katolikus templom esetén a védéshez kapcsolódóan, külön jogszabályban jelölték ki műemléki környezetét. Ennek megfelelően a római katolikus templom rendeletben rögzített műemléki környezete az alábbi helyrajzi számú ingatlanokra terjed ki: 1911/3, 1912/3, 1913/3, 1914/2, 1915/3, 1916/5, 1917/2, 1918/2, 1926, 1927/1, 1927/4, 1928/1, 1930, 1938, 1939/1, 1940/3, 1940/4, 1940/5, 1940/7, 1940/8, 1940/9, 1941/2, 1942/2, 1943/2, 1944/2, 1945, 1894, 1895, 1939/2.

Az országos műemléki védelem alatt álló épületek közül a református faharangtorony, Báthori várkastély és a volt minorita rendház esetén a védéshez kapcsolódóan, külön jogszabályban nem jelölték ki műemléki környezetét.

Ennek megfelelően a harangtorony, volt minorita rendház és a Báthori várkastély műemléki környezetének megrajzolásakor a kulturális örökség védelméről szóló 2001. LXIV. törvény rendelkezései az irányadóak.

A római katolikus templom és minorita rendház műemlék ingatlana, valamint a római katolikus templom kijelölt műemléki környezete

A református templom és a Báthori várkastély műemlék ingatlana, valamint a református templom kijelölt műemléki környezete

Nemzeti emlékhely

Nyírbátor területén a kulturális örökség védelméről szóló 2001. LXIV. törvény alapján kijelölt nemzeti emlékhely nem található.

Helyi védelem

Nyírbátor belterületén az alábbi épületek állnak helyi védelem alatt:

- Polgármesteri Hivatal, Szabadság tér 7. hrsz.: 26
- Régi „Nagyvendégő”, Szabadság tér 6. hrsz.: 26.
- Görög katolikus templom, Bajcsy-Zsilinszky u. hrsz.: 1887
- Kakukk étterem, Szabadság tér 20. hrsz.: 2526
- Egykori takarékszövetkezet, Szabadság tér 22. hrsz.: 2527/1
- Munkügyi Központ, Kossuth u. 14. hrsz.: 1966/2
- Egykori bútorbolt épülete, Szabadság tér 4. hrsz.: 8/3, 7/2, 2/23
- Régi zeneiskola épülete, Szentvér u. 1. hrsz.: 2686
- Báthori István Általános Iskola, Édesanyák útja 7. hrsz.: 2506
- Lakóház, Damjanich u. 1. hrsz.: 1860
- Lakóház, Damjanich u. 3. hrsz.: 1861
- Lakóház, Várdi u. 1. hrsz.: 1989/1
- Városi Bíróság, Báthori u. 4. hrsz.: 2016
- Lakóház, Báthori u. 6. hrsz.: 2017
- Hotel Hódi, Báthori u. 11. hrsz.: 2517
- Lakóház, Szentvér u. 6. hrsz.: 2530/1
- Alkotóház, Szentvér u. 7. hrsz.: 2683
- Lakóház, Szentvér u. 9. hrsz.: 2682
- Lakóház, Szentvér u. 11. hrsz.: 2681
- Lakóház, Kossuth u. 28. hrsz.: 1955
- Lakóház, Kossuth u. 30. hrsz.: 1954

Lakóház, Kossuth u. 33. hrsz.: 1992
Lakóház és rendelő, Ady Endre u. 11. hrsz.: 2116
Egyéb épület, Ady Endre u. 19. hrsz.: 2205
Lakóház, Vasvári P. u. 4. hrsz.: 2109
Dohánygyári épületek, Madách u. 32. hrsz.: 2224/12
Majomüzem irodaépület, Bajcsy-Zsilinszky u. 102. hrsz.: 573

A fenti felsorolásból látható, hogy a számtalavé középkeri előzményekkel rendelkező város belterületén a kevés országosan védett egyedi műemlék mellett számos épületet helyeztek helyi védelem alá. A helyi védett épületek között középületeket, egyházi épületeket, lakóépületeket és ipari építményeket is találunk.

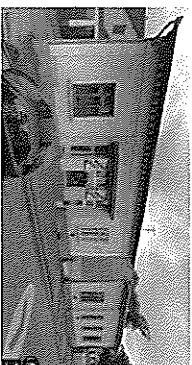
A település önkormányzata a helyi értékvédelmi rendelet megalkotása mellett további rendeletekkel törekszik a város építészeti kulturális örökségének megőrzésére.

Nyírbátor Város Önkormányzata rendeletet alkotott a városközpontra vonatkozó arculati stratégiáról, a településképi véleményezési eljárásról, városképet meghatározó hirdetőberendezések, hirdetőmenyek elhelyezéséről, homlokzat-felújítási alap létrehozásáról.

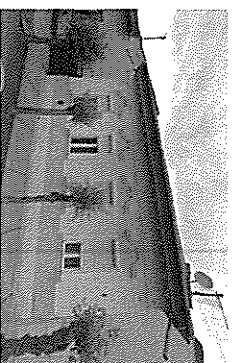
A város fent felsorolt rendeletei szorosan kapcsolódnak a helyi értékvédelmi rendelethez, és azok együttesen jelzik az önkormányzat tudatos tevékenységét a város építészeti értékeinek utókorra történő áthagyományozása és megőrzése terén.

A homlokzat-felújítási alap elsősorban a történelmi városmag területén az egységes városkép kialakítását célozza, mind emellett a lakosság épületfelújítási szándékát is támogatja. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy külön rendelet foglalkozik a kereskedelmi- és vendéglátóegységek reklámtábláinak kinevelésével! A hagyományőrző cégeknek megjelenése előnyösen befolyásolja a város arculatát.

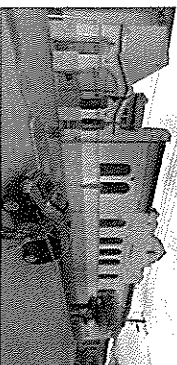
A fenti rendeletek értékmegőrző hatásukat együttesen fejtik ki amelyek célja a középkeri előzményekkel bíró XIX. század végén XX. század elején kialakult kisvárosi hangulat megőrzése, a városkép javítása.

Szentivér u. 9-11.

Damjanich u. 3.

Bátori u. 4.

Ady Endre u.

A megvalósítás eszközeit (eszköz- és intézményrendszer) és azok nyomon követésének módját Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) tartalmazza.